

Ala xa masenyi Annabi Esekiyeli bε Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Esekiyeli findixi Ala xa namijonme nan na Yudaya bɔxi ma. Ala nu bara nate tongo Yudayakae birin xa xanin konyiya kui Babilon bɔxi ma, alo a naxan naba Isirayilakae ra naxee nu sabatixi kɔola mabiri. Na birin fatanxi e xa yunubie nan ma.

Ala mu na rabaxi temui keren xa ra. A naxa a ragiri Babilonkae xa nama saxan xanin ne fu nun solofera bun ma, beenun e xa Darisalamu kana kerenyi ra. Annabi Esekiyeli nu na nama firin nde ya ma, naxan sabati Babilon.

Na nama a majoxun ne a e mu buma konyiya kui. E xa diine mixie nu a falama ne e bε, a e gbilenma ne e xonyi heeri kui. Kono Ala naxa a masen e bε Annabi Esekiyeli saabui ra, a e mu gbilenma mafuren mafuren e xa yunubie xa fe ra. E xa kuye batui nan a niyaxi e xa xanin Babilon bɔxi ma, e xa Ala xa jaxankate xungbe sɔtɔ konyiya kui.

Kono Ala xa namijonme xa masenyi mu danma mənni xε. Annabi Esekiyeli naxa a masen e bε a Ala fama ne kaabanakoe rabade e ragbilenfe ra Darisalamu. A naxe Alatala Xaxili Seniyenxi fama ne gorode e ma, a a niya e xa tuubi, e man xa Ala xa marafanyi kolon e bɔrε kui. A ngaxakerenyie gbegbe mu nu laxi na

masenyi ra, kōnō ndee naxa e xaxili ti na xibaaru fanyi ra, e e tunnabexi na kui.

Annabi Esekiyeli naxa a masen e bε, Ala fama a xa hōrōmōbanxi tide a firin nde ra ki naxε. Na tide nu gbo Isirayilakae bε. Babilōnkae to e xa salide xungbe kana, e naxa a majōxun Ala nu bara a rabolo. Yi kitaabui nu a masenma nε e bε a Ala nu bara e rabolo e xa yunubie xa fe ra, kōnō a mu tondima e raminide na jaxankate kui, a e rakisi. Ala tantu, mixi naxan Ala xa hεri fenma, a a toma nε. Ala sago nan na ki.

Ala xa won mali birade a xa kira fōxō ra, kira naxan won xaninma ariyanna. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Esekiyeli bε

Ala a yetε masenfe Annabi Esekiyeli bε

¹ Ne tongo saxan nde, a kike naani nde, xi suuli nde ra, n nu na Isirayilaka suxuxie ya ma Kebara xure fε ma. Koore naxa rabi, n naxa Ala xa laamatunyi to.

² Na jne nu findixi Yudaya Mange Yehoyakini xa jne suuli nde nan na konyiya kui. Na xi suuli nde

³ Alatala naxa masenyi ti n tan serexedubε Esekiyeli bε, Busi xa di. N nu na Kalidi bōxi nan ma Kebara xure fε ma. Alatala xonyε nu na n ma.

⁴ N naxa turunnaadε to kelife kōcla mabiri, nuxui xungbe yanbama naxan nabilinxí naiyalanyi magaaxuxi ra. A xōri nu luxi nε alɔ wure raxunuxi.

⁵ Daalise naani nu na na te xɔ̄ra. E nu maniyaxi xemee nan na,

⁶ kono yatagi naani nun gabutenyi naani nan nu na kankan ma.

⁷ E sanwurie nu tinxin, e sanbɔ̄nbɔ̄lae nu maniyaxi ninge toree nan na naxee yanbaxi alɔ wure gbeeli.

⁸ Mixi bεlexee nu na e bε e gabutenyie bun ma e sεeti naanie ma. Yatagie nun gabutenyie nu na e naani birin ma,

⁹ e gabutenyie nu dɔ̄xɔ̄xi e bore ra. Na ki e mu nu e ya ragbilenma sigafe ra, e nu siga yare tun.

¹⁰ E yatagie nu na yi ki ne: yatagi adama daaxi, yatagi yεte daaxi, yatagi ninge daaxi, nun yatagi sεge daaxi nan nu na kankan bε.

¹¹ E yatagie nu na na ki ne. Gabutenyi naani nu na kankan ma. Firin na sεeti keren ma, naxee nu italaxi e bore fε ma. Gabutenyi firin nan fan nu e fatee makotoxi.

¹² Kankan nu biraxi Ala Xaxili nan fɔ̄xɔ̄ ra. Na kui, e mu nu e ya ragbilenma, e nu fa siga yare tun.

¹³ Na daalisee lahale nu luxi ne alɔ te wolee nun te fulefulee. Na te yanbaxi nu a lintanma na daalisee longori ra alɔ seyamakɔ̄nyie.

¹⁴ Na daalisee nu siga e gi ra, e xulun alɔ seyamakɔ̄nyi.

¹⁵ N to nu yi daalisee matofe, n naxa sanyi radigilinxi keren to bɔ̄xi ma kankan sεeti ma.

¹⁶ Nee nu yanbama alɔ diyaman, e birin nu maniya. E rafala ki nu luxi ne alɔ sanyi radigilinxi nu na sanyi radigilinxi gbεte kui.

¹⁷ E ne sigama, e nu e jεremma e sεeti naani nan ma, e mu nu e mafindima e xa jεre kui.

18 E nu ite, e tofan, e luxi alɔ yae nu na e bɛ.

19 Daalisee na e þere, e sanyie fan e þere. E na te koore ma, e sanyie fan te.

20 Ala Xaxili nu siga dɛdɛ, e fan nu birama nɛ a fɔxɔ ra, a nun e sanyie, barima na daalisee xaxili nu na e sanyie nan kui.

21 Na daalisee na siga, e sanyie fan siga. Daalisee na ti, e sanyie fan ti. Daalisee na te koore ma, e sanyi fan te, barima na daalisee xaxili nu na e sanyie nan kui.

22 Koore walaxɛ tofanyi alɔ diyaman nu italaxi e xun ma.

23 Na daalisee gabutenyi firin nu italaxi e bore sɛeti ma, gabutenyi firin nu e fate makotoxi.

24 E e þere t̄emui naxɛ, xui nde nu minima alɔ baa mɔrɔnyi xui, alɔ Ala Sənbəma xui, alɔ sɔɔri gaali xui. Daalisee na ti, e nu fa e gabutenyie iso.

25 Na temui xui nde naxa mini koore walaxɛ fari naxan nu na daalisee xun ma, e gabutenyie isoxi.

26 Se nde nu na na koore walaxɛ fari naxan nu luxi alɔ kibanyi naxan yailanxi diyaman na. Se nde nu na kibanyi kui naxan nu maniyaxi adamadi nde ra.

27 A kanke nu yanbama alɔ wure raxunuxi, a sanyie fan nu yanba alɔ te. Naiyalanyi magaaxuxi nu na a rabilinyi birin ma.

28 A yanbɛ nu luxi nɛ alɔ senkui naxan minima koore ma tunɛ furu t̄emui. N to na to, n naxa bira n na n yatagi rafelen bɔxi ma, n naxa xui nde me.

2

¹ Alatala naxa a masen n bε, «Adamadi, keli, n xa masenyi ti i bε.»

² A fefε na wɔyεnyi fala n bε, Xaxili Sεniyεnxi naxa goro n ma, a n ti n sanyie xun ma. N naxa a xui mε a falafe ra n bε,

³ «I tan adamadi, n tan nan i xεεfe Isirayilakae ma, naxee bara muruta n ma, kelife e benbae xa temui ma han yi waxati.

⁴ N i xεεma naxee xɔn, e tuli xɔrɔxɔ. I xa a fala e bε, *«Alatala yi masenyi nan tixi.»*

⁵ Bɔnsøe murutaxi nan e ra, kɔnɔ e fama ne a kolonde namijɔnɔmɛ nde bara lu e ya ma, hali e tondi i xui suxude.

⁶ I tan adamadi, i naxa gaaxu e ya ra, i naxa kɔntɔfili e xa wɔyεnyi xa fe ra, hali na birin fa findi tɔɔre ra i bε, e fa lu alɔ talie. I naxa gaaxu na bɔnsøe murutaxi ya ra.

⁷ Fo i xa n ma masenyi ti e bε, hali e tondi e tuli matide i ra e xa matandi kui.

⁸ Kɔnɔ i tan adamadi, i xa i tuli mati n xui ra, i naxa muruta alɔ yi bɔnsøe a rabama ki naxε. I xa i dε rabi, i xa donse don n naxan soma i yi ra.»

⁹ Na temui n naxa bεlexε italaxi nde to n ya i, kεedi mafilinxi nu na a kui.

¹⁰ A naxa a itala n ya i, sεbεli nu tixi a kui nun a fari naxan tɔɔre xɔrɔxɔe xa fe masenma.

3

Annabi Esekiyeli xa xεεraya

¹ Alatala naxa a masen n bε, «Adamadi, i xa yi kεedi don, i sa masenyi tife Isirayila bɔnsøe bε.»

² Awa, n naxa n dε rabi, a naxa na kεedi raso n dε kui.

3 A man naxa a masen n bε, «Adamadi, i xa yi kεedi birin don n naxan soxi i yi ra.» N to a don, a nu jəxun n dε i alɔ̄ kumi.

4 Na təmui Alatala naxa a masen n bε, «Adamadi, siga Isirayila bənsəe yire, i sa n ma masenyi ti e bε.

5 N mu na i xεefe jama xa ma, i mu naxan xa xui xɔrɔxɔe məma. N bara i xεe Isirayila bənsəe nan ma.

6 N mu na i xεefe bənsəe wuyaxi xa ma, i mu naxee xa xui falama, i mu naxee xa xui məma. Xa a sa li n i xεe nε nee fan ma nu, e i xui suxuma nε kerēn na.

7 Kənɔ̄ Isirayila tan mu wama a tuli matife i ra, barima e mu tinma n ma masenyi ra. E xaxili xɔrɔxɔ, matandi bara e bəjne suxu.

8 Kənɔ̄ n i ya xɔrɔxɔma nε dangife e tan na, n i xa limaniya xun masama nε.

9 N a niyama nε i xa i tunnabəxi alɔ̄ fanye, i xa sənbə sɔtɔ naxan xɔrɔxɔ alɔ̄ gəmε. I naxa gaaxu e ya ra, i naxa ifu e ya i de, hali e to findixi bənsəe murutaxi ra.»

10 Alatala naxa a masen n bε, «Adamadi, I tuli mati n ma masenyi ra n naxan masenfe i bε. I xa e ragata i bəjne ma.

11 Yakɔsi i xa siga i xa jama yire, naxan na konyiya kui, i sa wɔyen e ra. I xa a fala e bε, «Ala xa masenyi nan ya.» Xa e sa e tuli mati ba, xa e mu e tuli mati ba, i tan xa n ma masenyi ti.»

12 Na təmui Alatala Xaxili naxa n tongo, n naxa xui nde me n xanbi ra a falafe ra, «Matɔxɔe na Alatala nɔrε kanyi bε a sabatixi dənnaxε!»

13 N naxa na daalisee gabutenyie xui mε e garinfe e bore ra, a nun e sanyi digilinxie xui. Na senbe gbo.

14 Ala xaxili naxa n nate koore ma, a n xanin. Xɔnε nu bara n bɔŋε rate, kɔnɔ Ala xɔnyε naxa nɔ n na.

15 Na kui n naxa n ma jnama li naxan nu na konyiya kui Teli Abibi taa kui Kebara xure fε ma. N naxa xi solofera raba e tagi, n nakorixi kɔfu.

16 Xi solofera to dangi, Alatala naxa yi masenyi ti n bε, a naxe,

17 «Adamadi, n bara i findi Isirayila bɔnsɔε kantama ra. I na n ma masenyi mε, i xa na fala e bε.

18 N na a masen mixi jaaxi bε, «I faxama ne,» xa i mu a rasi a xa gbilen fe jaaxi fɔxɔ ra alako a xa kisi, n a faxama ne a xa yunubi xa fe ra. Na kui n a nii sare maxɔrinma i tan nan ma.

19 Kɔnɔ xa i bara a rasi, a fa lu a mu a yetε ragbilen n ma, a faxama ne a xa yunubi kui, kɔnɔ a lima ne i tan nii bara rakisi.»

20 «Xa tinxintɔε nde sa gbilen tinxinyi fɔxɔ ra, a kira gbεtε suxu, n a tɔɔrɔma ne na kira xɔn, alako a naxa fa faxa. Xa i mu a rasi, a faxama ne a xa yunubi kui. A xa wali fanyie birin luma ne fu. Na kui n a nii sare maxɔrinma i tan nan ma.

21 Kɔnɔ xa i bara a rasi alako a naxa yunubi raba, a fa a tuli mati i ra, a kisima i tan nan saabui ra. Na kui i bara i yetε fan nakisi.»

22 Alatala xɔnyε nu na n ma mεnni, a fa a masen n bε, «Keli, mini fili ma. N sa wɔyεnma i bε mεnni ne.»

²³ N naxa keli, n siga fiili ma. Menni n naxa Alatala xa nore to, alo n a toxi Kebara xure de ra ki naxe. N naxa n yatagi rafelen bɔxi ma.

²⁴ Alatala Xaxili naxa so n bɔne kui, a naxa n nakeli. A naxa a masen n be, «Siga i xɔnyi, i so banxi, i naade balan i yete xun na.

²⁵ I tan Adamadi, e i xirima ne luuti ra alako i naxa so jama ya ma.

²⁶ N i nenyi xirima ne, alako i naxa no sese falade na bɔnsœ murutaxi be.

²⁷ Kɔnɔ n ne wɔyεnma i be, n i nenyi fulunma ne, alako i xa a fala e be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo be.» Xa a naxan kεnεn, a xa na ramε. Xa a mu naxan kεnεn, a xa na lu na. Bɔnsœ murutaxi nan e ra.»

4

Darisalamu suxuxi

¹ «I tan adamadi, i xa walaxe bende daaxi tongo, i fa pirinti korin a ma naxan misaalixi Darisalamu taa ra.

² I xa se ndee yailan na walaxe rabilinyi ma naxan misaalixi gere ra Darisalamu xili ma. Bende nde malan misaali ra yaxuie fama tede tete ra naxan fari. Wuri die tongo naxee misaalixi wurie ra yaxuie naxee rawalima naadε kanafe ra. Yonkindee yailan misaali ra yaxuie luma dɛnnaxe.

³ Wure nde ti i tan nun na walaxe tagi. Na xa findi misaali ra Darisalamu suxuma ki naxe. A xa findi tɔnxuma ra Isirayila bɔnsœ be.»

⁴ «I xa i sa i kɔɔla sεeti ma na walaxe ya i. Na misaalima Isirayila xa yunubie nan na, naxee luma i ma i xa xi xasabi.

5 I xa xi xasabi lanma e xa yunubi raba ne xasabi nan ma. Na findixi xi keme saxan xi tongo solomanaani nan na. Isirayilakae xa yunubi kote dcoxma i xun ma na ki ne.»

6 «I na ge na rabade, i man xa i sa i yirefanyi seeti ma. Na kui i xa Yuda bɔnsɔe xa yunubi kote tongo xi tongo naani bun ma, naxan a masenma e lu yunubi raba ra na ne nan na.

7 I xa i ya ti na walaxe ra, i i belexe itala, i wɔyen Darisalamu be n xili ra.

8 N i xirima ne luutie ra alako i naxa fa i mafindi i seeti nde ma, han i ge na waxati rakamalide.»

9 «Mengi xorie, toge, tenge, nun na maniyɛ tongo, i e sa se sase kui taami yailanfe ra i be na waxati. I fama ne na donde i saxi i seeti ma na xi keme saxan xi tongo solomanaani bun ma.

10 I xa na donse maniya giramu keme firin, keme firin ma, i naxan donma lɔxɔ yo lɔxɔ a waxati ma.

11 I xa ye fan litiri tagi maniya, i naxan minma lɔxɔ yo lɔxɔ a waxati.

12 I xa taami yailan na mengi ra jama ya xori. I na gan mixi gbi ra.»

13 Na temui Alatala naxa a masen, «Na kui Isirayilakae fama ne taami seniyentare donde namane gbetee tagi, n e rayensenma dennaxe.»

14 N naxa a yaabi, «N Marigi Alatala astɔfulahi! N tan luma seniyenyi nan kui. Kabi n dimedi temui n mu sese raharamuxi don, alɔ sube naxan faxaxi a yete ma, xa na mu a ra sube naxan ibɔɔxi sube xaaŋe nde saabui ra.»

¹⁵ Na nan a ra, a naxa a fala n bε, «Awa yire, i i xa taami ganma ninge jaŋε nan fari, n bara mixi gbi fe lu na.»

¹⁶ Na temui a naxa a fala n bε, «Adamadi, n mu tinma baloe xa Darisalamu li. Taakae fama donse nun ye sotode a xuri xuri nan na, e fa lu toore nun kontofili kui.

¹⁷ Baloe nun ye xurunma ne e yi, e fate jɔn e gaaxu e bore tofe ra. Na birin e lima e xa yunubi nan xa fe ra.»

5

Isirayila xa paxankate

¹ «I tan adamadi, i xa i xunyi nun i dexabe bi. I na ge na rabade, i xa na xunsexe nun na dexabe itaxun dɔxɔ saxan na.

² Darisalamu xa suxui xi konti na ge kamalide, i xunsexe nun dexabe dɔxɔ kerentaa gan taa pirintima. I xa dɔxɔ kerentaa maxaba santidegema ra pirinti rabilinyi ma. I xa dɔxɔ kerentaa woli koore ma, foye xa a rayensen. Na birin a masenma ne n fama i keride santidegema ra ki naxε.

³ Kɔnɔ i xa xunsexe dondoronti tongo, i nee nɔxun i xa dugi kui.

⁴ I man xa xunsexe nde woli te xɔra, naxan a masenma yi paxankate fama ne dinde Isirayila bɔnsɔe birin na.»

⁵ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: Darisalamu nan ya n naxan dɔxɔ sie tagi. Namanee nan na a rabilinyi birin ma.

⁶ Kɔnɔ a bara muruta n ma seriye nun n ma yaamarie ma a xa jaaxuna kui. A bara a kobe raso n na, a gbilen n fɔxɔ ra.»

7 «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: Wo bara jaaxu dangife wo dəxəbooree birin na. Wo to mu tinxi birade n ma kira fəxə ra, wo mu n ma səriyə suxu. Hali wo dəxəbooree xa səriyə, wo mu a binyama.»

8 «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: N tan bara ti wo kanke Darisalamukae. N fama nə wo naxankatade sie ya xəri.

9 Wo to bira kuye xənxie batufe ra, n fe rabama nə wo ra n mu naxan singe rabaxi, n mu naxan nabama yare.

10 Wo babae fama nə e xa die donde, wo xa die fama nə e babae donde. N wo naxankatama na ki nə, naxee luxi n fa e rayensen namanəe ma.»

11 «N tan Marigi Alatala n bara n kali: Wo to n ma hərəməbanxi rafe kuye jaaxie ra, wo fa batui raba n naxan xənxie, n na n ma hinne bama nə wo yi ra, n mu kinikinima wo ma, n mu wo rakisima fefe ma.

12 Wo xa jama dəxə kerən faxama nə wuganyi nun kaame ra. A dəxə firin nde faxama santidəgəma nan na taa fari ma. A dəxə saxan nde rayensen yə jamanəe ma, n e keri santidəgəma ra.»

13 «Na temui, n ma xənə danma nə. N gbe fama nə pəkçələ na kui. N na xənə e ma na ki, e fama nə a kolonde n tan Alatala bəjə na ki naxə.»

14 N i findima yire kanaxi nan na, si gbətəe na naa to, e fa wo mabere.

15 N na gə wo naxankatade n ma xənə kui, e fe jaaxi falama nə wo xun ma, e wo konbi. Wo findima masenyi magaaxuxi nan na sie bə naxee na wo rabilinyi. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

16 «N na n ma xali faxatise wolima ne wo ma, naxan lanxi kaame ma. Nee wolima ne alako n xa wo sonto. N luma ne wo xa kaame xun masa ra, wo xa baloe xa jōn feo.

17 N kaame radinma ne wo ma, n sube xaauee xεεma ne wo yire. Na birin wo xa die sonto ma ne. Wuganyi, faxε, nun gere mu jōnma wo tagi. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

6

Naxankate geyae fari

1 Alatala naxa yi masenyi ti n bε,

2 «Adamadi, i ya rafindi Isirayila geyae ma, i xa n xui radangi e ma.

3 I xa a fala, <Isirayilakae, wo wo tuli mati wo Marigi Alatala xa masenyi ra. N naxe wo tan naxee na geyae fari nun gulunbae kui, n fama ne wo sonto de santidegema ra, n wo xa kuye batudee kana.

4 Wo xa sεrεxεbadee kanama ne, wo xa surayi sεrεxεbadee yensen, wo faxa wo xa kuyee ya xɔri.

5 N wo tan Isirayilakae binbie luma ne na sεrεxεbadee rabilinyi, wo xɔrie rayensenma ne naa.

6 Wo sabati dεde, wo xa taae nun wo xa batudee kanama ne. Wo xa sεrεxεbadee nun wo xa kuyee butuxunma ne, wo xa surayi sεrεxεbadee rabira. Wo xa wali birin xun nakana ma ne.

7 Mixi gbegbe na faxa wo ya ma, wo fama a kolonde a Alatala na n tan nan na.»

8 «Kōnō n wo dōnxεe ratangama ne sanitidegema ma, n fa wo lu jamanee ma.

9 Na temui wo xa mixi naxee xaninxì konyiya kui, e fama ne ratitude n ma. E fa e xa yanfanteya kolon n mabiri, e xa bire kuyee fɔxɔ̄ ra, na birin bara n bɔjɛ̄ tɔɔrɔ̄. E na fahaamui sɔtɔ̄ e xa jaaxuna ma, e bɔjɛ̄ fan tɔɔrɔ̄ma ne.

10 Na temui e a kolonma ne a Alatala na n tan nan na. N mu wɔyε̄nxi fufafu ra n to yi gbaloe fe fala e be.»

11 «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo wo bεlexε bɔnbɔ̄, wo wo sanyi ramaxa, a falafe ra, ‹Isirayila bɔnsɔ̄e xa jaaxuna birin bara a niya e xa faxa gere, kaame, nun wuganyi ra.

12 Naxee makuya, wuganyi nan nee faxama. Naxee makɔrε, nee faxama gere nan kui. Naxee na ratanga na gbaloe ma, kaame nan nee fan faxama. N na n ma xɔnɛ fulunma ne e xili ma.

13 E na e xa mixi binbie to e xa kuyee sεeti ma na sεrexεbadee yire geyae fari wurie bun ma e nu surayi fanyi ganma dɛnnaxε sεrexε ra e xa kuyee bε, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

14 N fama ne n bεlexε italade e xili ma, e xa bɔxi fa kana kelife gbengberenyi ma han Dibila. Na kui e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

7

Isirayila xa fe rajɔnyi

1 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

2 «I tan adamadi, wo Marigi Alatala xui nan yi ki Isirayila bɔnsɔ̄e bε, ‹Wo xa fe rajɔnyi bara wo xa bɔxi tunxun naani birin li!»

³ A gbe mu luxi n xa n ma xɔnɛ radin wo ma, wo xa wo xa wali jaaxi sare sɔtɔ, wo xa fe xa jɔn.

⁴ N mu kinikinima wo ma fefe ma. N wo xa wali kobi birin nagbilenma ne wo ma. Na kui wo fama ne a kolonde n tan nan na Alatala ra.»

⁵ «Wo Marigi Alatala xui nan yi ki, wo xa gbaloe magaaxuxi bara wo li.

⁶ Wo xa fe rajɔnyi bara fa, a bara wo yire li, a bara keli wo xili ma!

⁷ Fe xɔrɔxɔe bara wo li, wo tan naxee sabatixi Isirayila bɔxi ma. N ma kiiti lɔxɔe bara fa. Sεewε bara masara kɔntɔfili ra wo xa geyae fari.

⁸ A gbe mu luxi n xa n ma xɔnɛ radin wo ma a jaaxi ra. N wo makiitima ne wo xa wali jaaxi xa fe ra, n wo xa yunubie sare ragbilen wo ma.

⁹ N mu kinikinima wo ma fefe ma. N wo xa wali kobi birin nagbilenma ne wo ma. Na kui wo fama ne a kolonde n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «Na lɔxɔe nan yi ki! Gbaloe bara ramini alɔ fuge minima sansi wuri ma ki naxε. Wo xa yetε igbona bara dangε.

¹¹ Wo xa fe kobi bara findi luxusinyi ra n bεlexε kui. Nama yo mu luma wo xɔnyi, e harige birin jɔnma ne.

¹² Kiiti waxati bara fa, na lɔxɔe bara a li. Saresoe naxa sεewa, saremati naxa sunnun, barima Alatala xa xɔnɛ na tefe jama birin xili ma.

¹³ Saresoe mu sese fima sarematie ma e xa dunijεigiri kui, barima Ala xa nate mu masarama. E birin faxama ne e xa yunubie xa fe ra.

¹⁴ Hali e sara fe, e gere fe yailan, mixi yo mu sigama gere sode barima n ma xɔnɛ bara din e

birin na sinnanyi ma.»

15 «Gere na taa fari ma, wuganyi nun kaame na taa kui. Naxan na daaxa na faxama gere nan kui, naxan na taa kui na kanyi faxa kaame nun wuganyi ra.

16 Naxee na ratanga na ma, nee sa e noxunma geyae nan fari. E wama ne alo kolokonde e xa yunubie xa fe ra.

17 E senbe jona ma ne, e xinbie rakori.

18 E sunnunyi dugi nan nagoroma e ma, e e xunyi nun e dexabe bi yaagi kui.

19 E gbeti nun xeeema wolima ne tandem alo se seniyentare, kono na sese mu findima kisi ra e be Ala xa xone loxoe. Na naafuli mu findima donse ra e be, barima a findi ne e ratantanse ra.

20 E nu bara nelexin e xa xunmase fanyie ra, e naxee rawalixi kuye jaaxie yailanfe ra. Na kui n nee findima ne se seniyentaree ra,

21 n nee so e yaxui jaaxie yi ra naxee e rawalima fe kobi ra jamanne ma.

22 N na n kobe soma ne e ra. E fama ne sode n ma horomabanxi kui, e fe seniyentare raba naa, e n ma see muna.»

23 «Yoloxonyie xa yailan, barima wo xa boxi rafexi suute nun faxetie nan na.

24 N mixi jaaxie nan nafama kelife jamanne ma, alako e xa wo xa banxie tongo, e xa wo rayaagi, e xa wo xa batudee mabere.

25 Fe xocxoe na wo li, wo bojesa fenma ne, kono wo mu na toma fefe ma.

26 Gbaloe luma fa ra ne a bore foxo ra. Wo luma ne fe xocxoe me ra. Wo xibaaru fanyi

fenma ne namijonme ra, kono marasi yo mu luma serexedubee nun forie yi ra.

²⁷ Mange luma ne sunnun na, a xa kuntigie nimisa, a xa jama birin seren gaaxui kui. Ne makiitima e jere ki nan ma, alo e darixi a ra ki naxe. Na temui e a kolonma ne n tan nan na Alatala ra.»

8

Kuye batufe Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui

¹ A je senni nde, kike senni, xi suuli nde ra, n nu dɔxɔxi n ma banxi nan kui, Yuda forie fan nu na n seeti ma. Na temui Muxu Marigi Alatala naxa a senbe masen n be.

² N naxa laamatunyi to naxan lanxi xeme nde ma naxan sanyie nu luxi alo te, a kanke nu yanbama alo bafata raxunuxi.

³ A naxa a belexe itala, a n xunsexe suxu. Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a n ite koore nun boxi tagi, a fa laamatunyi masen n be. N naxa Ala xa hɔrɔmɔbanxi to Darisalamu. N to na sode de li naxan nu na kɔla ma, n naxa kuye nde to naa naxan Ala raxɔnɔma.

⁴ Isirayila Marigi Ala xa nɔre fan nu na menni, alo n a to ki naxe a singe ra fili ma.

⁵ Ala naxa a masen n be, «I tan Adamadi, i ya ti kɔla biri ra.» N to n ya rasiga naa, n naxa na kuye to hɔrɔmɔbanxi sode de kɔla biri ra, naxan Alatala raxɔnɔma.

⁶ Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara Isirayila bɔnsɔe xa wali jaaxi to, wali naxan a niyama n xa n makuya n ma hɔrɔmɔbanxi ra? I fama ne fe gbete tode naxee jaaxu na be.»

⁷ Ala naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi sode dε gbεtε ra. Menni n naxa yale nde to tεtε ma.

⁸ A naxa a masen n bε, «Adamadi, i xa na yale raxungbo.» N to na raba, n naxa naadε nde to.

⁹ A naxa a masen n bε, «I xa so naa jnama xa wali jaaxi matode.»

¹⁰ N to so menni kui, n naxa bubusee, sube raharamuxie, nun Isirayila bɔnsɔε xa kuye birin xa pirinti to na banxi xale rabilinyi ma.

¹¹ Isirayila fori tongo soloferε nun Safan xa di Yaasaniya nu na menni, surayi ganse suxuxi kankan yi ra, tuuri nu fa te a fa menni rafe.

¹² Ala naxa a masen n bε, «Adamadi, i bara Isirayila bɔnsɔε forie xa wali to, e naxan nabafe dimi kui e xa kuyee ra? E naxε, ‹Alatala mu won toxi feo. A bara won ma bɔxi rabolo.›»

¹³ Ala man naxa a masen n bε, «I fama ne fe gbεtε tote naxee jaaxu na bε.»

¹⁴ Na temui a naxa n xanin Alatala xa hɔrɔmɔbanxi sode dε ra kɔola mabiri. N naxa gine ndee li menni, e dɔxɔxi, e jɔnfe rabafe kuye nde bε naxan xili Tamusu.

¹⁵ A naxa a masen n bε, «Adamadi, i bara a to? I fama ne fe gbεtε tote naxee jaaxu na bε.»

¹⁶ A naxa n naso Alatala xa hɔrɔmɔbanxi xa tεtε kui. N naxa mixi mɔxɔjɛn nun suuli to hɔrɔmɔbanxi sode dε ra, gbutunyi nun sɛrɛxɛbade tagi, e kobe soxi Alatala xa banxi ra, e ya rafindixi sogetede ma e nu suyidi soge bε.

¹⁷ Ala naxa a masen n bε, «Adamadi, i bara a to? Fe xuri di nan yi ra Yudayakae na naxee rabafe be? E man na fe jaaxi nan nabama bɔxi birin kui, fe naxan n naxɔnɔma han. A mato e na kuye salonsee sunbufe ki naxε.

18 Na kui n na n gbe jœkoma n ma xœnœ kui. N mu kinikinima e ma, n mu gbilenma na naxankate fœxœ ra. Hali e n maxandi e xui itexi ra, n mu n tuli matima e ra fefe ma.»

9

Kuye batuie xa faxe

1 Na temui n naxa Ala xui itexi mœ, a naxœ, «Taa kantamae, wo xa fa wo xa geresosee ra!»

2 Xemœ senni naxa mini naade fuge biri ra, naade naxan ya rafindixi kœcla ma, birin nun a xa geresosee ra a belexœ i. Xemœ gbete nu na e ya ma, dugi fiixe ragoroxi a ma, sœbeli ti se nu na a belexœ i. E naxa fa, e ti sœrexebade fe ma, naxan yailanxi wure gbeeli ra.

3 Isirayila Marigi Ala xa nœre naxa keli malekeœ sawurœe xun, a nu magoroxi naxee fari, a a xun ti banxi sode dœ ra. Alatala naxa na xemœ xili dugi fiixe ragoroxi naxan ma, sœbeli ti se nu na naxan belexœ,

4 a a masen a bœ, «I xa i jœre Darisalamu taa kui tœnxuma safe ra xemœe birin tigi ra, naxee na tœœrofe, naxee na wafe yi fe jaaxie xa fe ra naxee rabama Darisalamu.»

5 A man naxa a masen a booree bœ n ya xœri, «Wo bira yi xemœ fœxœ ra, wo xa faxœ ti kinikinitarena kui!

6 Wo xa mixi birin faxa, forie, sœgetalae, sung-butunyie, ginœe nun dimœdie. Kœnœ tœnxuma na naxee tigi ma, wo nee lu na! Wo xa yi wali fœlœ n ma hœrœmœbanxi seniyenxi yire.» Na kui e naxa na forie faxa naxee nu tixi hœrœmœbanxi ya ra.

⁷ A man naxa a masen e bε, «Hali a findixi fe seniyentare nan na, wo xa n ma hɔrɔmɔbanxi xa tete rafe binbie ra! Yakɔsi, wo siga!» Na kui e naxa mini, e faxε belebele ti taa kui.

⁸ E nu faxε tima temui naxε, n naxa n felen bɔxi ma n kerɛn. N nu n mawafe Ala bε a falafe ra, «N Marigi Alatala, i wama Isirayila bɔnsɔε birin sɔntɔfe ne i xa xɔne kui naxan na tefe Darisalamu taa kui?»

⁹ A naxa n yaabi, «Isirayila nun Yuda bɔnsɔε xa yunubi gbo! E luma faxε ti ra temui birin, e fe tinxintaree raba bɔxi birin kui. E naxε, ‹Alatala bara yi bɔxi rabolo, a mu won ma fe toma sɔnɔn.›»

¹⁰ Na kui n mu kinikinima e ma fefe ma. N e xa wali jaaxi sare ragbilenma ne e ma a xɔcɔxɔε ra.»

¹¹ Na temui na xεmε dugi fiixε ragoroxi naxan ma, sεbeli ti se suxuxi naxan yi ra, a naxa gbilen, a dεntεgε sa a xεxma bε, «N bara gε i xa yaamari rabade.»

10

Ala xa nɔre xa keli a xa hɔrɔmɔbanxi xun

¹ Na laamatunyi kui n naxa kibanyi nde to malekεe xun ma naxan nu luxi alɔ diyaman maniyε.

² Alatala naxa a masen xεmε bε dugi fiixε nu ragoroxi naxan ma, «I xa so malekεe bun ma, sanyi radigilinxie na dεnnaxε, i xa te wolee tongo, i e rayensen taa ma.» A naxa na raba n ya xɔri.

³ Na malekεe nu tixi hɔrɔmɔbanxi yirefanyi ma na xεmε so temui naxε. Kunda nu na hɔrɔmɔbanxi tete kui.

⁴ Alatala xa nɔrɛ naxa keli na malekɛe xun ma, a siga hɔrɔmɔbanxi sode dɛ ra. Kunda naxa hɔrɔmɔbanxi rafe, Alatala xa nɔrɛ xa yanbɛ fanyi nu na tɛtɛ birin kui.

⁵ Na malekɛe gabutenyie xui nu mɛma boore tɛtɛ kui, a nu gbo alɔ Ala Sɛnbɛma wɔyɛn xui.

⁶ Alatala to xɛmɛ yamari, dugi fiixɛ nu ragoroxi naxan ma, a xa tɛ wolee tongo se digilinxie tagi malekɛe bun ma, a naxa so, a sa ti naa.

⁷ Na malekɛ keren naxa tɛ wole ndee kɔ, a a sa na xɛmɛ bɛlexɛ i. Na naxa a rasuxu, a mini.

⁸ Mixi bɛlexɛ maniyɛ nan nu minima na malekɛe gabutenyie bun ma.

⁹ N naxa sanyi radigilinxsi naani to malekɛe fe ma, keren keren nu na kankan bun ma. E nu mayanbama alɔ diyaman maniyɛ.

¹⁰ Na sanyi radigilinxsi naani birin nu maniya, kankan luxi alɔ a nu na sanyi radigilinxsi gbɛtɛ nan kui.

¹¹ E ne sigama, malekɛ yatagi nu tixi dɛnnaxɛ ra e nu e nɛremma mɛnni biri ne, hali na sanyi to nu a mafindima.

¹² Yae nu na na malekɛ naanie birin fatee ma, a nun e farie ma, e bɛlexɛe ma, e gabutenyie ma, nun e sanyi radigilinxsi naanie ma

¹³ N naxa a mɛ, e na sanyi radigilinxie xilima «sanyi firi firi.»

¹⁴ Yatagi naani nan nu na na malekɛe birin bɛ. Keren nu luxi ne alɔ malekɛ yatagi, a firin nde nu luxi ne alɔ mixi yatagi, a saxan nde nu luxi ne alɔ yɛtɛ yatagi, a naani nde nu luxi ne alɔ sɛgɛ yatagi.

15 Na t̄emui na malek e naxa keli. E nu maniyaxi na daalisee nan na n nu bara naxee to Kebara xure d e ra.

16 Na malek e n e e  er ema, e nun na sanyi radigilinxie nan a ra. E na e gabutenyie itala e xa keli, e nun na sanyie nan a ra.

17 E na ti, e nun e sanyie nan a ra, e na te, e nun e sanyie nan a ra, barima na daalisee nii nu na e sanyi radigilinxie nan kui.

18 Na t emui Alatala xa n ore naxa keli h or m banxi sode d e ra, a sa a magoro na malek e xun ma.

19 E naxa e gabutenyie itala, e keli boxi ma n ya x ri e nun e sanyi radigilinxie ra. E naxa e sa ti Alatala xa h or m banxi d e ra sogetede biri ra. Isirayila Marigi Ala xa n ore nu na e xun ma.

20 A raj nyi n naxa a kolon n na daalise naani n naxee toxi Kebara xure d e ra, e nu maniyaxi malek e nan na.

21 Yatagi naani nun gabutenyi naani nu na e birin ma. Belex ee fan nu na e gabutenyie bun ma.

22 E yatachie nu maniyaxi yatachie nan na n naxee to Kebara xure d e ra. E birin nu sigama yare nan tun.

11

*Darisalamu xa paxankate nun Isirayila xa
b je masare*

1 Na t emui Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo m enni, a n xanin Alatala xa h or m banxi naad e ra, naxan na sogetede biri ra. X me t ox jen nun suuli nu na m enni. Nama kuntigie Asuru xa

di Yaasaniya nun Benaya xa di Peletaya fan nu na e ya ma.

² Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, yi mixie na fe jaaxi kui. E wama jnama ratantanfe e xa marasi ra.

³ E naxe, ‹Hali won mu banxi ti, barima yi taa luxi ne alo tunde won jinma naxan kui.›

⁴ Na kui i tan adamadi, i xa n ma woyenyi radangi e ma.»

⁵ Na temui Alatala Xaxili Seniyenxi naxa goro n ma, a yi masenyi ti n be n xa a radangi e ma, «Alatala xa masenyi nan ya: Wo tan Isirayila bonsœ, n wo xa manoxunyi kolon.

⁶ Wo bara mixi gbegbe faxa yi taa kui, wo bara e binbie lu kira ra.

⁷ Na kui n tan, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo binbie naxee wolixi kira ra, e findixi subee nan na naxan fama gande yi tunde kui, kono n wo tan kerima ne.

⁸ Wo to gaaxuxi gere ya ra, n gere rafama ne wo ma! N tan Alatala xui nan ya.

⁹ N wo raminima ne taa kui, n wo sa si gbete sagoe. Na nan findima wo xa paxankate ra.

¹⁰ Wo faxama gere nan kui Isirayila naaninyi ra. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

¹¹ Yi taa mu findima wo be tunde ra, wo tan mu findima sube ra naxan gamma be taa kui. N wo tan makiitima Isirayila naaninyi nan na.

¹² Wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra, wo tondi birade naxan xa yaamarie foxo ra. Wo bara n ma seriye rabolo, wo bira si gbeteet xe seriye foxo ra.»

¹³ N to gε na masenyi falade, Benaya xa di Peplataya naxa faxa. N naxa n yatagi rafelen bɔxi ma keren na, n fa a fala n xui itexi ra, «N Marigi Alatala, i wama Isirayila mixi dɔnxaε birin sɔntɔfe nε?»

¹⁴ Alatala naxa n yaabi,

¹⁵ «Adamadi, Darisalamukae na a falafe i baribooree nun Isirayila bɔnsɔε birin bε e xa e makuya Alatala ra, barima e naxε yi bɔxi findixi e gbe nan na.

¹⁶ Na kui i xa a fala e bε, «Alatala xa masenyi nan ya. Hali n e makuya, n e xanin namanee ma, n luma nε e sεeti ma mənni fan.»»

¹⁷ «I xa yi masenyi ti: «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya. N wo malanma nε kelife namanee tagi wo yensenxi dənnaxε, n man Isirayila bɔxi so wo yi ra.»»

¹⁸ «E gbilenma nε e xa bɔxi ma, e fa kuye naaxie birin ba naa.

¹⁹ N e bɔjε findima bɔjε keren nan na. N xaxili nεεnε so e yi ra. N e xa bɔjε xɔrɔxɔε bama nε, n bɔjε fanyi so e yi ra,

²⁰ alako e xa bira n ma yaamarie fɔxɔ ra, e xa n ma səriyε binya. E findima n ma nاما nan na fa, n tan findi e Marigi Ala ra.

²¹ Kɔnɔ mixi naxee birama e xa kuye batufe fɔxɔ ra, n e xa wali naaxi sare ragbilenma nε e ma. Alatala xui nan na ki.»

²² Na təmui na malekεe naxa e gabutenyie itala nun e sanyi radigilinxie, Isirayila Marigi Alatala xa nɔrε nu na e xun ma.

²³ Alatala xa nɔrε naxa keli taa kui, a sa a magoro geya fari naxan nu na sogetede.

²⁴ Na laamatunyi kui, Ala Xaxili Səniyənxi naxa n tongo mənni, a n xanin Isirayila bənsəe yire naxan nu na konyiya kui Kalide bəxi ma. Laamatunyi to nən,

²⁵ n naxa Alatala xa masenyi birin nadangi e ma, a naxee masen n bə.

12

Taali konyiya xa fe ra

¹ Alatala naxa a masen n bə, a naxə,

² «Adamadi, i na bənsəe murutaxi nan tagi yi ki. E ya na na, kənə e mu se toma. E tuli na na, kənə e mu fe məma, barima bənsəe murutela nan e ra.

³ Adamadi, i naxan nabama, i xa kote yailan alə i na sigafe konyiya nan kui. I xa mini e ya xəri yanyi xare ra alə mixi suxuxi naxan xaninfe namane ma. Na kui, hali e findixi bənsəe murutaxi nan na, e fama nə fahamui sətəde i xa taali kui.

⁴ I xa i xa kote yailan yanyi ra e ya xəri. Nunmare təmui i xa mini taa kui e ya xəri alə i na sigafe konyiya nan kui namane ma.

⁵ I xa yale ti taa tətə ma e ya xəri, i fa mini na kui a nun i xa kote.

⁶ I xa i xa kote dəxə i tunki ma e ya xəri, i mini nunmare təmui. I xa i yatagi makoto alako i naxa nə bəxi tode. Na birin bara findi tənxuma ra Isirayila bənsəe bə.»

⁷ N naxa na raba alə Ala a masen n bə ki naxə. N naxa n ma kote yailan yanyi xare ra. Nunmare ra, n naxa yale ti taa tətə ma n bəlexə ra, n fa mini n ma kote ra e ya xəri.

⁸ Na kuye iba, Alatala naxa n maxɔrin,

⁹ «Adamadi, yi bɔnsœ murutaxi mu i maxɔrin nu, i na fe naxan nabafe?»

¹⁰ A fala e bε, «Alatala yi nan masenxi: Yi kiiti saxi Darisalamu mangee nun Isirayila bɔnsœ nan birin ma naxee sabatixi be.»

¹¹ A fala e bε, «N tan findixi wo bε tɔnxuma nan na. N naxan nabaxi na ki, na nan fama rabade wo fan na. E wo suxuma nε, e wo xanin konyiya kui namane ma.»»

¹² «Mange naxan na e xun ma, a a xa kote dɔxɔma a tunki nan ma nunmare temui, a a gi. E yale tima nε taa tete ma alako a xa mini na ra. A a yatagi makotoma ne alako a naxa bɔxi to.»

¹³ N na n ma yele italama nε a xun ma, n ma gantanyi a suxu. N a xaninma nε Babilon, Kalidi bɔnsœ xa bɔxi ma, kɔnɔ a mu menni toma a ya ra. A faxama naa.

¹⁴ N fama nε a xa mixi birin nayensende, a xa kuntigie nun a xa sɔɔrie. N e birin nakerima nε santidegema ra.»

¹⁵ «N na e keri namane ma dunjña yire birin, e a kolonma nε na kui a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁶ Kɔnɔ n mixi ndee ratangama nε e ya ma gere kui, n e ratanga kaamee nun wuganyi ma, alako e xa nɔ e xa wali kobie mataalide si gbetee bε e na lu dennaxε. E a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

¹⁸ «Adamadi, i nε i degema temui naxε, i xa seren gaaxui ra. I nε ye minma temui naxε, i imaxa kɔntɔfilri ra.»

¹⁹ A fala jama bε, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi Darisalamukae nun Isirayilakae xa fe

ra. A naxe e e degema gaaxui nan kui, e ye min kontofili ra, barima gbaloe jaaxi a niyama ne harige birin ba e xa baxi ma.

²⁰ Taae kanama ne, baxi xara. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»»

²¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²² «Adamadi, munse na yi taali woyenyi ra, naxan na falafe wo tagi Isirayila baxi ma? Na taali naxe, *«Ləxçəe na e ikuyafe de, kənə Alatala xa laamatunyi mu kamalixi fefe ma.»*

²³ A fala e be, *«Alatala yi nan masenxi: N fama ne na taali woyenyi ifale dande. Mixi yo mu na falama sənən Isirayila baxi ma.»* A fala e be, *«A gbe mu luxi laamatunyi birin xa kamali.»*

²⁴ Wule laamatunyi nun wule masenyi jənəma ne sematoe yi ra Isirayila bənsəe ya ma.

²⁵ Kənə n tan Alatala na naxan masen, na kamalima ne a waxati ma. N fama n ma masenyi rakamalide wo tan murutlae nan be. Alatala xui nan na ki.»»

²⁶ Alatala naxa a masen be, a naxe,

²⁷ «Adamadi, Isirayila bənsəe luma ne a fala ra i xa laamatunyi fe masen naxan buma a fa raba. A naxe namijənəmə xa masenyi mu kamalima fo jəw wuyaxi na dangi.

²⁸ Na kui, a fala e be, *«Alatala yi nan masenxi: N mu dugundima n ma masenyi rakamalide sənən. N naxan masenxi, na fama ne rabade. Alatala xui nan na ki.»»*

13

Sematoe wule falee

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila namijonmee bε. A fala e bε, naxee masenyi tima e yete bɔje ma fe ma, i naxε, <Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra!

³ Alatala xa masenyi nan ya: Naxankate na namijonmε wule falεe bε, naxee birama e yete xaxili fɔxɔ ra, e mu laamatunyi yo toxi.

⁴ Isirayila, wo xa namijonmε wule falεe luma ne alɔ xulumasee banxi kanaxi kui.

⁵ Wo mu Isirayila xa tete yailanxi alako a xa ti gere kui Alatala xa lɔxɔe.

⁶ E xa laamatunye findixi wule nan na. E xa masenyi mu findixi nɔndi ra fefe ma. E naxε, Alatala xui nan na ki, a fa li Alatala xa mu e xεexi. E wama na xa kamali tun.

⁷ Fu xa mu na wo xa laamatunye nun wo xa masenyie ra? Wo a falama, Ala xui nan na ki, a fa li n tan Ala xa xui mu a ra!»

⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo xa fe ra, a naxε: <N bara keli wo xili ma wo xa wule masenyie nun wo xa wule laamatunye xa fe ra. Alatala xui nan na ki.

⁹ N na n bεlεxe italama ne namijonmε wule falεe bε, naxee wule laamatunye nun wule masenyie xa fe falama. E mu luma n ma jama kuntigie ya ma, e xili bama ne Isirayila xa taruxui kui, e mu soma Isirayila bɔxi ma sɔnɔn. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «E to fa na n ma jama ralɔe fe ne na ki a falafe ra, <Wo bɔje xa sa,> kɔnɔ a fa li gbaloe na na. E tete kobi nan ti, e fa a penti a fiixε ra.

¹¹ A fala e bε na tete birama ne. Turunnaadε nun tune xungbe na fa, balabalanyi goroma ne.

12 Na tete na bira, a mu falama xε wo bε, «Wo mu a pentixi xε? Munse fa niyaxi?»»

13 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «N turunnaadε xungbe radinma nε wo ma n ma xɔnε kui, tune belebele nun balabalanyi sinma nε wo ma senbe ra, a kasare ti.

14 N tete rabirama nε, wo naxan pentixi, n a sanbunyi maba. A na bira wo ma, wo faxa a bun ma. Na temui, wo a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.

15 N na n ma xɔnε birin naminima nε na tete ma, nun mixi naxee a pentixi. N a falama nε wo bε, Tete mu na sɔnɔn, naxee fan a pentixi, nee fan mu na sɔnɔn.

16 Nee findixi na namiŋɔnmε wule falεe nan na, naxee nu wɔyεnma Darisalamu xa fe ra, a bɔnεsa xa fe fala e bε, a fa li gblaoe nan tun nu na fafe e ma. Alatala xui nan na ki.»»

17 «Yakɔsi adamadi, i ya rafindi i xa jnama xa gine dimedie ma, naxee namiŋɔnmε masenyi tima e yetε bɔnε ma fe ma. I xa masenyi ti e xili ma,

18 a falafe ra, «Alatala yi nan masenxi e bε, «Naxankate na ginε bε naxee bεlεxεkɔnnasoe yailanma karafili ra, xa na mu a ra e mafelenyie yailan mixi ratantanfe ra. Wo a majɔxunxi nε a wo na n ma mixie ratantan, wo mu tɔɔre sɔtɔma na kui?»»

19 Wo bara n mabere donse di xa fe ra. Wo to wule fala n ma jnama bε naxan a tuli matima wule ra, wo bara mixi faxa naxan mu nu lanma a xa faxa, wo bara mixi lu naa naxan mu nu lanma a xa lu naa.»»

20 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «Wo xa

karafilie mu rafan n ma, wo mixi ratantanma naxan na alɔ gantanyi sama xɔnie bɛ ki naxe. N na karafilie bama ne wo bɛlexee ra, n xɔreya fima ne mixi ma wo naxan suxu gantanyi kui alɔ xɔnie.

²¹ N wo xa mafelenye bama ne wo ma, n na n ma jama ba wo xa noe bun ma. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

²² Wo bara limaniya ba tinxintœe yi ra wo xa wulee ra, n nu wama naxan malife. Wo bara tinxintare rasi e xa lu e xa fe jaaxie kui, n nu wama naxan nakisife.

²³ Wo to na moɔli raba, wo mu wule masenyi tife sɔnɔn, wo mu luma sematoe xa wali kui. N fama ne n ma jama ratangade wo bɛlexe. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»»

14

Ala xa kate Isirayila bɔjɛ ragbilenfe a ma

¹ Isirayila fori ndee naxa fa n xɔnyi. E to dɔxɔ,

² Alatala naxa a masen n be,

³ «Adamadi, yi mixie bara kuyee fe tongo e a sa e nii ra, e fe jaaxie suxu naxee e rabirama. A lanma n xa tin e xa n maxandi?

⁴ A fala e be, «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Isirayilaka naxan yo kuye fe sa a nii ra, a fe jaaxi suxu naxan a rabirama, a na siga namijɔnmɛ yire Ala maxandide, n a xa duba mafindima a xa yunubi raba xasabi nan ma.

⁵ N yi rabama ne alako n xa Isirayila bɔnsɔɛ bɔjɛ rafindi n ma, hali e to bara e makuya n na e xa kuye batufe ra.»»

6 «A fala Isirayila bɔnsɔε bε, <Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo tuubi, wo gbilen wo xa kuye batufe fɔxɔ ra, wo wo kobe so wo xa fe jaaxie ra!

7 Isirayilakae birin, xa na mu a ra wo xa xɔjɛe, mixi yo naxan kuye fe sama a nii ra, a fe jaaxi suxu naxan a rabirama, na kanyi na siga namijɔnme yire n maxandife ra, n tan Alatala yati fama na kanyi yaabide.

8 N tima ne a kanke, n a findima misaali nan na jama bε, a xili findi konbi ra e ya ma. N a kerima ne n ma jama ya ma. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»»

9 «Xa na namijɔnme fa tin masenyi falade n xili ra, n tan yati bara a madaxu a xa na raba. Na kui n na n bεlexe itala a xili ma, n a xa fe xun nakana n ma jama Isirayila ya ma.

10 E bara yunubi sɔtɔ na kui, namijɔnme yo, nun mixi yo naxan maxandi tima a saabui ra.

11 Na temui Isirayila bɔnsɔε mu luma e makuya ra n na, e seniyentareŋa bεninma ne. E findima ne n ma jama ra, n fan findi e Marigi Ala ra. Alatala xui nan na ki.»

12 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

13 «Adamadi, xa jama nde n bεjin e xa yunubie xa fe ra, n fama ne n bεlexe italade e xili ma, n e xa baloe nɔn, n kaame radin e ma, n e xa mixie nun e xa xurusee faxa.

14 Hali Annabi Nuha, Annabi Daniyeli, nun Annabi Ayuba nu na e ya ma nu, jama nɔma kiside e xa tinxinyi gbansan nan saabui ra. Alatala xui nan na ki.»

15 «Xa n sube xaaŋee radin na bɔxi ma e xa dimɛe faxa, mixi birin xa keli naa na subee xa fe ra,

16 hali na namijɔnmɛ saxan sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, jnama mu nɔma e xa die rakiside. Na namijɔnmɛe gbansan nan kisima, bɔxikae tan lɔε.»

17 «Xa n gere rabula na bɔxi ma, n fa a fala ‹Santidegɛma xa be kana,› n fa a niya na bɔxikae nun e xa xurusee birin xa sɔntɔ,»

18 hali na namijɔnmɛ saxan sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, jnama mu nɔma e xa die rakiside. Na namijɔnmɛe gbansan nan kisima.»

19 «Xa n wuganyi radin na bɔxi ma e xa mixi birin nun e xa xurusee faxa fe ra n ma xɔne xa fe ma,

20 hali Annabi Nuha, Annabi Daniyeli, nun Annabi Ayuba sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, jnama mu nɔma e xa die rakiside. Nama nɔma kiside e xa tinxinyi gbansan nan saabui ra.»

21 «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo xa fe xɔrɔxɔma ne dangife na tan na n na n ma kasare naani ti wo bɛ, naxee findixi gere, kaame, sube xaaŋee, nun wuganyi ra. Na birin wo xa mixie nun wo xa xurusee sɔntɔma ne.

22 Kɔno wo xa di ndee fama ne ratangade na ma. E fama ne wo yire, wo fa sɛɛwa e jɛre ki matofe ra, wo fa madundu gbaloe xa fe ra n naxan nagirixi Darisalamu ma.

23 Wo madundai sɔtɔma ne e jɛre ki matofe ra, barima wo fama ne a kolonde a n na birin

naba fe nde nan ma. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

15

Darisalamu xa jaxankate

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxe:

² «Adamadi, weni bili fan fɔtɔnyi wuri salonyi bε?

³ Weni bili wuri rawalima a xa findi se gbaku se ra, xa na mu a ra se gbete naxan tide na na?

⁴ Na wuri mɔɔli na gan, keli a xunyi ma han a sa dɔxɔ a xɔre ra, a nɔma rawalide se nde ra fa?

⁵ Xa a mu nu nɔma rawalide se nde ra a to nu sixi, a na gan, tide yo mu luma a ma sɔnɔn.»

⁶ «Na kui, wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: N fe rabama ne Darisalamukae ra, alo n fe naxan naba na weni bili wuri ra n naxan ganxi.

⁷ N tima ne e kanke. Hali e mini te i, na te fanma e donde. N na ti e kanke ma, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

⁸ N e xa bɔxi xun nakanama ne, barima e bara n yanfa. Alatala xui nan na ki.»

16

Isirayila xa yene Ala mabiri

¹ Alatala naxa yi masenyi ti n bε, a naxe:

² «Adamadi, Darisalamu rakolon a xa fe kobie ra.

³ A fala a bε, <I Marigi Alatala yi nan masenxi: I barixi Kanaan bɔxi nan ma, Amorika nan nu na i baba ra, i nga findixi Xitika nan na.

4 I barixi ləxçəs naxə, mixi yo mu wo furixuli xaba, e mu i maxa ye nun fəxə ra alako i xa səniyən, e mu i mafilin dugi kui.

5 Mixi yo mu kinikini i ma na fe mööli rabafe ra. E i wöli burunyi, barima i nu mənaaxin birin bə.»»

6 «N nu na dangife i yire təmui naxə, n naxa i to i na i nii magagafe i saxi wuli xçəra. N naxa a fala i bə, «I xa kisi.»

7 N naxa i ramə alə sansi möma ki naxə. I bara findi ginədimədi tofanyi ra. I fate bara mö, i xunsexə bara kuya, kənə han na təmui dugi mu nu ragoroxi i ma. I mageli nan nu a ra.»

8 «Təmui nde to dangi, n naxa a to i findixi sungbutunyi ra. Na kui n naxa n ma dugi sanbunyi felen i ma i suturafe ra, a findi saate ra won tagi. Na kui i findixi n tan nan gbe ra, i Marigi Alatala.»

9 «N naxa i maxa ye ra, n wuli ba i ma, n fature xiri fanyi so i ma.

10 N naxa dugi fanyi dəge i bə, n na ragoro i ma. N naxan sankiri fanyi so i sanyi.

11 N naxa i raxunma bəlexə rasoe nun kənmagore ra.

12 N naxa xurundə sa i jəcə ra, n tulirasoe sa i tulie ra, n mange tənxuma dusu i xun na.

13 I nu raxunmaxi xəəma nun gbeti nan na, i nu maxirixi dugi tofanyie nan na, i nu donse fanyi donma naxan findi kumi nun ture ra. I xa tofanyi xun nu fa masa tun, mangəya naxa radaxa i bə.

14 I xili naxa din namanəe ra i xa tofanyi xa fe ra, barima tofanyi kamalixi nan nu a ra i xa nərə

saabui ra n naxan fixi i ma. Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «Kōnɔ na temui i naxa la fɔlɔ i xa tofanyi nun i xili fanyi ra, i fa so langoeja rabafe. I nu i yεtε soma mixi birin yi ra, i lu e sagoe.

¹⁶ I naxa i xa dugi tofanyie itala geya fari i langoeja raba dɛnnaxε. Na fe mɔɔli mu lanma feo. Na rabafe mu fan.

¹⁷ I naxa i xa xunmase xεεma nun gbeti daaxie tongo, n naxee fixi i ma, i e yailan kuye xεmee ra, i fa langoeja raba nee ra.

¹⁸ I naxa i xa dugi tofanyie ragoro e ma, i fa n ma ture nun n ma surayi ba sεrεxε ra e bε.

¹⁹ N donse naxan so i yi ra, i bara na taami fanyi, na ture, nun na kumi birin ba sεrεxε gan daaxi ra e bε. I na nan nabaxi. Alatala xui nan na ki.»

²⁰ «I naxa i xa die tongo, n naxee fixi i ma, i e fan ba sεrεxε ra na kuyee bε. I xa langoeja mu nu i wasama nu?

²¹ I bara n ma die kɔn naxaba, i e ba sεrεxε ra kuyee bε!

²² I xa fe kobie nun i xa langoeja birin kui, i mu ratu a ma n naxan nabaxi i bε i mageli to nu a ra, i nu i nii magagafe i wuli xɔra temui naxε?»

²³ «Naxankate na i bε! Alatala xui nan na ki. Safe i xa wali naaxi xun ma, i bara fe gbεtε fan naba.

²⁴ I bara yiree ti taa tagi kira dε ra,

²⁵ i fa i fate xa tofanyi masen pama bε kεnε ma, ałɔ langoe naxan wama xεmε mabendunfe a ma.

26 I bara langoeja raba Misirakae ra, i dəxəboore naxee xa gine fe xərəxə. I xa langoeja radangixi bara n naxçou.

27 Na kui n bara n bəlexə itala i xili ma, n fa nde ba i xa bəxi ra, n a sa i yaxuie Filisitakae sagoe, i xa wali kobie xa fe ra naxee bara e raterenna.

28 I bara langoeja raba Asiriyakae fan na, barima sese mu i wasama.

29 Na dangi xanbi i bara langoeja raba Babilon yuləe ra, kənəc nee fan mu i wasa.»

30 «I bəjəe kobi! Alatala xui nan na ki. I yi langoeja məcli rabama di?

31 I to i xa langoe yiree ti taa kui kira de ra, i mu nu luxi alə langoe yati barima i nu langoeja rabafe nə tun kəbiri xanbil!»

32 «Yəne gine, xərəe rafan i ma dangife i xa məri ra.

33 Langoe birin wama langoe sare xən, kənəc i tan nan luma i nəngəe ki ra, alako i xa e mabəndun i ma a məcli birin na.

34 I mu luxi alə langoe gbətəe. Mixi yo mu i mayandima i xa wali ra. I tan nan e mayandima, i fa e sare fi, i mu se sətə.»

35 «I tan langoe gine, i tuli mati Alatala xa masenyi ra!

36 I Marigi Alatala yi nan masenxi: I to i xa naafuli ba alako i xa langoeja raba i nəngəe ra, i to kuyee məcli birin ti, i fa i xa die wuli ba sərəxə ra e bə,

37 n fama nə i nəngəe birin malande, naxee nu rafan i ma nun naxee mu nu rafan i ma, n i naibəcə masen e bə a kənəc ma, i xa yaagi.

38 N i makiitima nε alo gine yεnεla nun faxeti makiitima ki naxe. N nan n gbe jεxεma nε i ma n ma xεne nun n ma tεone xεcεxε ra.

39 Na tεmui n i sama nε i jεngεe sagoe, e i xa langoe yiree kana, e i xa dugie nun i xa xunmasee ba i ma, e fa i lu i mageli ra fεen.

40 E e malanma nε i xili ma, e i magɔnɔ gεmεe ra, e i masɔxɔ e xa santidegεmae ra.

41 E i xa banxie ganma nε, e i paxankata gine gbegbe ya xɔri. N i xa langoeja danma nε, i mu i jεngεe kima sɔnɔn.

42 N na gε na rabade i ra, n ma xεne goroma nε i xa yanfanteya xa fe ra.»

43 «N fama nε i xa wali sare birin nagbilende i ma, barima i mu i ratu i fonike tεmui ma. I Marigi Alatala xui nan na ki. I mu langoeja xa sa i xa fe kobi gbεtεe fari?»

44 «Taali falεe fama yi taali falade i xun ma, <Nga lu ki yo ki, a xa di gine fan luma na ki nε!>

45 I nga xa di yati nan i ra, naxan mε a xa mɔri nun a xa die ra. I taara ginεmae fan mε nε e xa mɔrie ra, nun e xa die ra. I nga findixi Xitika nan na, i baba findixi Amorika nan na.

46 Samari findixi i taara ginεma nan na naxan sabatixi i kɔɔla ma, a nun a xa taa gbεtεe kui. Sodoma nan findixi i xunya ginεma ra naxan sabatixi i yirefanyi ma, a nun a xa taa gbεtεe ra.

47 I bara bira e xa wali jaaxi fɔxɔ ra, i man bara jaaxu dangife e tan na.

48 N bara n kali, Sodoma nun a xa taae mu i xa jaaxuna lixi. Alatala xui nan na ki.»

49 «I xunya Sodoma xa yunubie findixi yi nan na: yεtε igboja, bannaya, nun kinikinitareja

tɔɔrɔmixie mabiri.

⁵⁰ E de igbo, e fe jaaxie rabama n ya xɔri. Na kui, n naxa e xa fe jɔn!

⁵¹ Samari mu yunubi raba alɔ i tan. I xa fe kobi raba gbo dangi a gbe ra pon! Na taa jaaxi tinxin i bɛ.

⁵² I xa yaagi tun! I xa jaaxuja kui, a luxi ne alɔ i xunyae na fisa i bɛ. I xa na kote xanin.»

⁵³ «Kɔnɔ a ranɔnyi, n fama ne Sodoma nun a xa taae nun Samari nun a xa taae xa fe xun nakelide. I fan luma ne na xunnakeli kui.

⁵⁴ I bara yaagi sɔtɔ i xa wali kobi xa fe ra. Na bara a niya Sodoma nun Samari xili xa fan dondoronti.

⁵⁵ I xunya Sodoma nun a xa taae nun i taara Samari nun a xa taae xun nakelima ne alɔ singe. I fan nun i xa taae luma na xunnakeli nan kui.

⁵⁶ I nu i yete igboma temui naxɛ, i mu tin fe fanyi falade i xunya Sodoma xa fe ra,

⁵⁷ beenun i xa jaaxuja xa sa kɛnɛ ma. Yakɔsi Edon nun a xa taae nun Filisita nun a xa taae, e birin i maberema.

⁵⁸ Na langoepa nun fe kobie yaagi luma ne i ma. Alatala xui nan na ki.»

⁵⁹ «I Marigi Alatala yi nan masenxi: N i sare ragbilenma ne i ma seriye ki ma, barima i bara n ma kali mabere n ma saate kanafe ra.

⁶⁰ Kɔnɔ n tan mu neɛmuma won ma saate ma, won naxan tongo i fonike temui. N fama ne saate tongode i bɛ naxan mu jɔnma abadan.

⁶¹ Na kui, i taara nun i xunya na gbilen i ma, i ratuma ne i xa kira jaaxi ma yaagi ra. N e fima ne i ma, kɔnɔ na fe mu na won ma saate singe kui.

⁶² N saatē tongoma nε i bε, i a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.

⁶³ N na gε i xun sarade i xa yunubie xa fe ra, i fama nε ratude fe dangixie ma yaagi kui, i fa i dε ragali i xa yaagi xa fe ra. Alatala xui nan na ki.»

17

Taali wɔyenyi Isirayila be

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, i xa yi taali fala Isirayila bɔnsɔε bε:

³ A fala e bε, ‹Won Marigi Alatala yi nan masenxi: Segε xungbe, gabutenyi senbemae, xabe kuye tofanxie, naxa fa Liban, a sediri bili salonyi bolon a kɔn na.»

⁴ A naxa na xanin yule bɔxi ma, a a si e xa taa kui.»

⁵ «A naxa sansi xɔri nde tongo Isirayila bɔxi ma, a sa na si bɔxi fanyi ma, ye gboxi dənnaxε.

⁶ Na sansi xɔri naxa bula, a findi wəni sansi dunke ra naxan salonyie nu kuyama a gbe ra. A salonyie nu fa e ramaxa koore ma, a sanke nu goro ye fenfe ra. Na sansie naxa fan, a salonyie naxa wuya a burexee naxa fan.»

⁷ «Segε xungbe gbεtε naxa mini naa ra, a gabutenyie xungbo, a xabee wuya. Wəni bili naxa a sankee nun a salonyie rajεrε kelife bɔxi ma a nu sixi dənnaxε, sigafe ra segε mabiri ye sɔtɔfe ra.»

⁸ A nu sixi bɔxi fanyi nan ma, ye gbegbe nu na dənnaxε, alako a xa findi a ra, a wəni bogi fanyi ramini.»

9 «A fala e bε, ‹Won Marigi Alatala yi nan masenxi: Na weni bili fanma? A mu fama a italade, a bogi bira, a xara? A salonyie nun a burexε kanama nε. A italafe mu xərcəxə.»

10 Hali a itala, a si yire gbεtε, foye naxan kelima sogetede mabiri a mu a xarama xε gbiki?»»

11 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

12 «A fala yi bənsəe murutaxi bε, ‹Wo mu na taali fahaamuxi? Babilən mangə bara siga Darisalamu, a naa mangə nun a kuntigie suxu, a e xanin Babilən.»

13 A bara mixi kerēn sugandi mangə bənsəe ya ma, a saate xiri a nun na tagi, a a ti mangεya ra kali ra. A man bara bəxi kuntigie tan xanin,

14 alako bəxi sənbə xa xurun, han a mu nə a ikelide sənən, fo a nu saate rabatu tun.»»

15 «Kənə na mangə sugandixi fan naxa muruta, a xəxərae rasiga Misira mangə ma soee nun səcərie fende. Na fe məoli səcəneyama? Naxan matandi tima na ki, a mu təcəroma yare?»

16 N bara n kali, n tan Alatala nan xui a ra, a faxama Babilən bəxi nan ma, mangə fe ma naxan mangεya soxi a yi ra, a naxan xa saate maberexi, a a kana.

17 Misira mangə mu nəma a malide gere kui, a yaxuie see yailanma taa tətə kanafe ra təmui naxε.

18 A to a xa kali mabere saate kanafe ra, a fama nε na sare sətəde.»

19 Na xa fe ra, Alatala yi nan masenxi, a naxε, «N bara n kali n yətə ra, a to n ma kali mabere, a to n ma saate kana, n na sare ragbilenma nε a ma.»

20 N na n ma yele italama ne a ya ra, n a suxu n ma gantanyi ra. N a xaninma ne Babilon bɔxi ma, n fa a paxankata a xa yanfanteya xa fe ra mənni, a naxan nabaxi n na.

21 A xa sɔɔrie sɔntɔma ne santidegema ra, mixi dɔnxɔe yensenma ne. Wo a kolonma ne na kui a n tan Alatala nan na nate tongoxi.»

22 Won Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε, «N sediri salonyi bama ne a kɔn na, salonyi fanyi naxan na koore ma, n fa a si geya itexi fari.

23 N a sima ne Isirayila geya ma, a salonyie fan, e bogi gbegbe ramini. A findima ne sediri wuri bili tofanyi ra. Xɔni mɔɔli birin fama ne e malabude, a salonyie niini bun ma a kɔn na.

24 Na kui wuri bili birin a kolonma ne, a n tan Alatala nan wuri bili itexi igoroma, n wuri bili igoroxi ite. N wuri xinde xara, n wuri xare rafan. N tan Alatala xui nan na ki. N fama ne na rakamalide.»

18

Yunubitɔe sare

1 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

2 «Wo yi taali wɔyεnyi falama ne Isirayila bɔxi ma. Wo naxε,

Forie na mangoe yɔxɔe don,
e xa die nan jinyie muluxunma.»

Wo na falama munfe ra?

3 N bara n kali n yεtε ra, a mu lanma wo xa yi taali fala Isirayila bɔxi ma sɔnɔn.

4 N tan nan gbe na nii birin na, babe ba, di ba.
N tan nan gbe e birin na. Nii naxan na yunubi raba, na nii nan bɔnɔma.»

5 «Mixi naxan tinxin,
 naxan fe fanyi rabama,
 6 naxan mu sərexə donma kuye bε geyae fari,
 naxan mu a ya tima Isirayila xa kuyee ra,
 naxan mu yεnε rabama a dəxəboore gine ra,
 naxan mu gine masama a xa kike wali kui,
 7 naxan mu mixi rawalima a yεtε xa geeni xa fe
     ra,
 naxan donifa xa sεekε ragbilenma a ma,
 naxan mu mujε tima,
 kənə a fa setare ki, a dugi fi misikiinε ma,
 8 naxan mu geeni mɔɔli yo fenma doni kui,
 naxan a yεtε suxuma fe jaaxi rabafe ra,
 naxan kiiti tinxinxı sama mixie tagi,
 9 naxan n ma yaamarie rabama, a n ma səriyε
     rabatu,
 na kanyi findixi tinxintɔε nan na.
 Na kisima nε.
 Alatala xui nan na ki.»

10 Kənə xa a sa li a xa di nde na na, naxan mixi
 bɔnbɔma, a faxε tima, a fe jaaxi gbεtε raba
 11 a baba mu darixi naxan na, a xa fe na di?
 A sərexə donma kuye bε geyae fari,
 a yεnε raba a dəxəboore xa gine ra,
 12 a setare nun misikiinε tɔɔrɔma,
 a mujε tima,
 a tondi sεekε ragbilende,
 a a yae tima kuyee ra,
 a fe jaaxie rabama,
 13 a geeni fenma doni kui.
 Na mixi mɔɔli kisima? Ade, a a yεtε nii sare firma
 nε faxε ra a xa fe jaaxie ma!

14 «Kōnō xa na di jaaxi di nde sōtō, naxan bara a baba xa yunubie to, a fa lu a mu tin na wali mōcli rabade, a xa fe luma di?

15 A mu sereχe donma kuye bε geya fari.

A mu a ya tima Isirayila kuyee ra.

A mu yene rabama a dōχaboore gine ra.

16 A mu mixi rawalima a yete xa geeni xa fe ra.

A mu seke maxorinma.

A mu muje tima,

kōnō a setare kima, a dugi fima misikiine ma,

17 a a yete suxuma fe jaaxi rabafe ra,

a mu geeni mōcli yo fenma doni kui.

Na di mu bōnōma a baba xa fe jaaxi xa fe ra. A kisima ne.

18 Kōnō a baba tan, naxan findi funmala ra, naxan a boore mupa, naxan fe jaaxie raba a xa mixie tagi, a tan nan bōnōma a xa yunubie xa fe ra.»

19 «Kōnō wo n maxorinma, ‹Munfera na di mu a baba xa yunubi kote tongoma?› N xa a fala wo bε, na di tinxintoe, naxan bara n ma seriye rabatu, a kisima ne.

20 Naxan na yunubi raba, na nan bōnōma. Di mu a baba xa yunubi kote xaninma. Baba fan mu a xa di xa yunubi kote xaninma. Tinxintoe fama ne tinxinyi sare sōtode. Yunubitoe tan fama yunubi sare sōtode.»

21 «Kōnō xa yunubitoe gblen a xa yunubie fōχo ra, a bira Ala xa seriye fōχo ra tinxinyi kui, a kisima ne, a mu bōnōma.

22 A fe kobi naxee birin naba, na birin bama ne a ma, a fa kisi a xa tinxinyi saabui ra.

23 N tan wo Marigi Alatala ñellexinma yunubitœ xa ñaxankate ra? A xa gbilen a xa yunubi fœxœ ra, a xa kisi, na nan nafan n ma.»

24 «Kœnœ xa tinxintœ gbilen a xa tinxinyi fœxœ ra, a fa fe ñaaxi raba alœ yunubitœ a rabama ki ñaxœ, a kisima? A fe fanyi naxee birin naba, na birin bama ne a ma, a yunubi sœtœ, a fa bœnœ a xa fe ñaaxie saabui ra.»

25 «Wo ñaxœ, **«Marigi xa kira mu tinxin.»** Isirayila bœnsœ, wo wo tuli mati n na. N ma kira mu tinxinxi xœ, ka wo tan nan xa kira mu tinxin?

26 Xa tinxintœ a kobe so fe fanyi rabafe ra, a bœnœma a xa yunubie nan ma fe ra.

27 Kœnœ xa tinxintare a kobe so fe ñaaxi rabafe ra, a bira tinxinyi fœxœ ra, a kisima ne.

28 A to a xa wali kobie birin mato, a nate tongo a xa gbilen nee fœxœ ra, na nan a ra a kisima, a mu bœnœma.

29 Kœnœ Isirayila bœnsœ ñaxœ, **«Ala xa kira mu tinxin.»** N tan nan ma kira mu tinxin ba, ka wo tan nan xa kira mu tinxin?»

30 «Na kui Isirayila bœnsœ, n wo kankan makiitima a xa fe rabaxi bœrœ nan ma. Wo xa tuubi! Wo gbilen wo xa yunubie rabafe fœxœ ra, alako nee naxa wo bœnœ.

31 Wo xa wo makuya wo xa yunubie ra wo naxee rabaxi, wo wo bœrœ masara, wo xaxili neenœ tongo. Isirayila bœnsœ, wo tima bœnœ kira ra munfe ra?

32 N mu wama mixi yo xa bœnœ. Wo tuubi alako wo xa kisi! Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

19

Isirayila mangεe

¹ Wo xa kinikini Isirayila mangε suukibae ma yi ki:

² «Wo nga findi yetε gine fanyi nan na yetε tagi. A saxi a xa die tagi, a e xuru.

³ A naxa a xa di nde ramɔ, a findi sənbəma ra. Na di naxa fata a baloe fende, a mixie yati faxa.

⁴ Namanεe to a xa fe mε,
e naxa a suxu e xa gantanyi ra,
e a xanin Misira wure ra a jœs kui.»

⁵ «Na yetε gine to a to, a xa fe mu sɔɔnεyaxi,
a naxa a xa di gbεtε tongo,
a a findi yetε sənbəma ra.

⁶ Na di nu a jœremε yetε tagi a sənbε ma.
A naxa fata a baloe fende, a mixie faxa.

⁷ A naxa nee xa tεtε kana, a taakae faxa.
Nama birin nu bara gaaxu a xa yirindinyi yara.

⁸ Namanεe man naxa keli a rabilinyi,
e naxa e xa yεlεe itala, e a suxu gantanyi ra.

⁹ E naxa a raso kule kui wuree ra,
e a xanin Babilɔn mangε xɔn ma.
Menni e naxa a raso geeli kui.

A yirindin xui mu mε Isirayila geyae fari sɔnɔn.»

¹⁰ «Wo nga nu luxi nε alo weni bili naxan sixi
xure dε ra.

A nu bogima, a salonyie nu wuya,
barima ye nu gbo a yire.

¹¹ Salon fanyie nu na a bε,
naxee fan mangε sawuri ra.
A nu tixi sansie birin xun ma

a xa maite nun a salon wuyaxie xa fe ra.

¹² Kōnō a bara tala xōne kui, a rabira bōxi ma.

Sogetede foye naxa a xara, a bogie kana.

A salon fanyie naxa lisi, te naxa e gan.

¹³ Yakōsi a sixi gbengberenyi nan ma,
bōxi bōcōxōcōxē, ye mu na dənnaxē.

¹⁴ Te bara mini a salonyi nde kui, a a bogie gan.

Salon fanyi yo mu na a be sōnon,

naxan findima mangē sawuri ra.»

Kinikini suuki nan na ki naxan bama nimisē kui.

20

Isirayila bōnsōe xa matandi

¹ A ne solofera nde, kike suuli, xi fu nde ra, Isirayila fori ndee naxa fa n yire, e xa Alatala xa marasi fen.

² Alatala naxa a masen n be, a naxē,

³ «Adamadi, Isirayila forie maxōrin munfe ra e faxi n ma marasi fende, n to a fala e be n mu tin e xa n maxandi na ki. Alatala xui nan na ki.»

⁴ «Adamadi, i xa e makiiti e xa fe jaaxie nun e benbae xa fe jaaxie xa fe ra.

⁵ A fala e be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Isirayila sugandi temui naxē, n na n kali ne n belexē itexi ra Yaxuba bōnsōe be a n tan nan na e Marigi Alatala ra. N na n yetē masen e be Misira bōxi ma,

⁶ n fa n kali e be a n e raminima ne mənni sigafe ra bōxi fanyi ma, n dənnaxē sugandixi e be, kumi nun xijē xelēma bōxi naxan ma.

⁷ N a masen e be, e xa Misira kuyee wōlē, alako e naxa fa e yetē findi seniyentaree ra. N tan nan na e Marigi Alatala ra.»

⁸ «Kōnɔ e naxa n xui matandi. E mu Misira kuyee wɔlɛ, e mu gbilen nee fɔxɔ ra. Na kui n naxa a masen e bɛ a n fama ne n ma xɔnɛ radinde e ma Misira bɔxi ma.

⁹ Na dangi xanbi, n naxa natɛ tongo n xa e rramini naa, alako n xili naxa fa mabere jamanee tagi e nu dənnaxe.

¹⁰ N naxa e rramini Misira bɔxi ra, n fa e xun ti gbengberenyi ra.

¹¹ Mənni n naxa n ma yaamarie so e yi ra, n e rakolon n ma seriye ra. Mixi naxee birama nee fɔxɔ ra, e kisima ne.

¹² N naxa malabui lɔxɔɛ xa yaamari fan fi e ma tɔnxuma ra n tan nun e tan tagi, alako e xa a kolon n tan Alatala nan e raseniyenma.»

¹³ «Kōnɔ Isirayila bɔnsɔɛ naxa e kobe raso n na gbengberenyi ma. E n ma malabui lɔxɔɛ xa yaamari mabere. E mu bira n ma yaamarie fɔxɔ ra, e mu n ma seriye suxu, naxee nu nɔma e rakaside. Na kui n naxa a natɛ, n xa n ma xɔnɛ birin namin e ma, n xa e sɔntɔ gbengberen yire.

¹⁴ Hali n mu na raba, alako n xili naxa fa mabere jamanee tagi, n e rramini naxee ya xɔri Misira bɔxi ra,

¹⁵ n naxa n kali n bεlexɛ itexi ra gbengberenyi ma, a n mu e xaninma na bɔxi fanyi ma sɔnɔn, n nu bara naxan fi e ma, xijɛ nun kumi xelema dənnaxe.

¹⁶ N na natɛ tongo ne, barima e nu n ma yaamarie nun n ma seriye nan maberema, e tondi n ma malabui lɔxɔɛ xa yaamari suxude a ki ma. E xa kuye fe nan nu na e bɔjɛ ma.

¹⁷ Kōnɔ n naxa kinikini e ma, n mu e sɔntɔ gbengberenyi ma.

18 N naxa a masen e xa die be menni, n naxε, «Wo naxa bira wo benbae xa yaamarie nun e xa seriye fɔxɔ ra de. Wo naxa wo yete findi seniyentaree ra e xa kuyee batufe ra.

19 N tan nan na wo Marigi Alatala ra. Wo xa bira n tan nan ma yaamarie fɔxɔ ra, wo xa n ma seriye suxu.

20 Wo xa n ma malabui lɔxɔε raseniyεn, alako na xa findi tɔnxuma ra won tagi. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»»

21 «Kɔnɔ Isirayila die naxa muruta n ma, e mu n ma yaamarie rabatu, e mu e nɔxɔ sa n ma seriye xɔn ma naxan mixi rakisima, e fa n ma malabui lɔxɔε xa yaamari mabere. Na kui n naxa a masen, n xa n ma xɔne birin namini e ma gbengberen yire.

22 Kɔnɔ n mu na raba, alako n xili naxa fa mabere jaamanε tagi, n e ramini naxee ya xɔri Misira bɔxi ra.

23 Kɔnɔ n na n kali n bεlexε itexi nan na gbengberenyi ma, n xa e rayensen ye jaamanε tagi,

24 barima e mu n ma seriye rabatu, e n ma yaamarie matandi, e n ma malabui lɔxɔε xa yaamari mabere, e man fa e ya rafindi e benbae xa kuyee ma.

25 N naxa e lu e xa bira e yete xa yaamari jaaxie fɔxɔ ra, seriye mɔɔli nde naxan mu nɔma sɔɔneyade.

26 N naxa a lu e xa findi seniyentaree ra sεrεxε mɔɔli nde xa fe ra, mixi xa di singe faxama sεrεxε naxan ma fe ra. N nu wama ne e xa na

fɔxi magaaxuxi to, alako e xa a kolon a n tan nan na Alatala ra.»

²⁷ «Adamadi, i xa a fala Isirayila bɔnsɔe bε, i naxε, ‹Wo marigi Alatala yi nan masenxi: Wo benbae bara n finsiriwali, e bara n yanfa.

²⁸ N to bara e raso bɔxi ma, n na n kali naxan na fife ra e ma, e naxa sereχε ba fɔlɔ kuyee bε geyae fari nun wurie bun ma. E nu surayi gamma e bε, e minse fan ba sereχε ra. Na birin naxa na xɔnɔ ki fanyi ra,

²⁹ n fa e maxɔrin, Munse na yi yire itexi ra wo sigafe dɛnnaxε? Han ya na batudee xili falama Yire itexie.»»

³⁰ «Na nan a ra, a fala Isirayila bɔnsɔe bε, ‹Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo wama findife seniyentaree ra alo wo benbae, wo fa bira e xa kuye naaxie fɔxɔ ra?

³¹ Wo na wo xa die ba sereχε ra te xɔra, wo na wo xa seniyenyi nan kanafe na ki. A lanma n xa tin wo xa n maxandi? N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali n mu wo luma wo xa n maxandi.»»

³² «Wo naxε wo wama ne lufe alo dunija namaneε, naxee wuri nun gεmε batuma.

³³ N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali a n na n ma mangεya rajεremε ne wo xun ma senbe ra, n na n ma xɔnε birin namini wo ma.

³⁴ N wo raminima ne jamanee ya ma senbe ra, n wo malan yire kerem n ma xɔnε kui.

³⁵ N wo xaninma ne gbengberenyi ma jamanee tagi, n wo paxankata menni.

³⁶ N naxan nabaxi wo benbae ra Misira gbengberenyi ma, n na fan nabama ne wo fan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

³⁷ N wo radangima nε n ma yisuxuwuri bun ma, n fa wo rajere n ma saate ra.

³⁸ N murutelae nun matandilae bama nε wo ya ma, naxee na n gerefe. N e raminima nε bɔxi ra e sabatixi dənnaxe konyiya kui, kɔnɔ n mu e xaninma Isirayila bɔxi ma. Na kui wo fama nε a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

³⁹ «Wo tan Isirayila bɔnsɔε, wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo bε: ‹Xa wo wama sigafe wo xa kuyee batude, awa yire, kɔnɔ xa a sa li wo wo tuli matima n xili səniyɛnxi nan na, wo naxa n mabere sɔnɔn wo xa kuye batui ra.»

⁴⁰ Wo Marigi Alatala xui nan yi ki: Isirayila bɔnsɔε fama nε n batude yi geya itexi səniyɛnxi fari. N e rasenema nε a fanyi ra, n e xa sərɛxɛ səniyɛnchie tongo a nun e xa hadiya birin.

⁴¹ N na wo ramini jamanee tagi wo rayensenxi dənnaxe, n wo rasenema nε a fanyi ra, alɔ surayi xiri fanyi. N na n ma səniyɛnyi masenma nε jamanee bε wo saabui ra.

⁴² N na wo ragbilen wo xa bɔxi ma Isirayila, n na n kalixi naxan fife ra wo benbae ma, wo fama nε a kolonde a n tan nan na Alatala ra.

⁴³ Menni, wo wo ratuma nε wo xa fe jaaxie birin ma, naxee wo findi mixi səniyɛntaree ra, wo fa lu na yaagi kui tun.

⁴⁴ N na wo rakisi n xili xa fe ra, n mu wo xa wali jaaxie sare fi wo ma, wo fama nε a kolonde a n tan nan na Alatala ra. Isirayila bɔnsɔε, wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

21

Naxankate Negewi bɔxi bε

1 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

2 «Adamadi, i ya rafindi i yirefanyi ma, i kawandi ti Negewi fōtōnyi bε.

3 A fala: <Negewi fōtōnyi, i i tuli mati i Marigi Alatala xa masenyi ra. A xui nan ya: N tε radexεma ne i xonyi, naxan i xa wuri xindee nun wuri xaree birin ganma. Na tε mu tuma. A fōxi toma ne keli yirefanyi ma han kōcla ma.

4 Mixi birin a kolonma ne a n tan Alatala nan na tε radexεxi. A mu tuma.»»

5 Na temui n naxa a fala a bε, «N Marigi Alatala, jnama naxε, a n taali wɔyεnyi nan tun falama.»

6 Alatala naxa a masen n bε,

7 «Adamadi, i ya rafindi Darisalamu ma, i xa kawandi ti hōrōmēlingira xa fe ra. I xa masenyi ti xili ra Isirayila xili ma.

8 A fala Isirayila jnama bε: <Alatala yi nan masenxi: N tixi wo kanke. N na n ma santidεgema bama ne a tεε i, n fa wo xa tinxintεee nun wo xa tinxintaree faxa.

9 N to nate tongo tinxintεee nun tinxintaree xili ma, n ma santidεgema bama ne a tεε i yi jnama birin xa fe ra, naxee na yirefanyi nun kōcla ma.

10 Na kui, birin a kolonma ne, a n tan nan n ma santidεgema raminixi a tεε i wo xilima. N mu a rasoma sōnōn.»»

11 «Adamadi, i xa i wa xui ramini i bōjε tōrōxi sunnunxi xōrōxčε xa fe ra.

12 E na i maxōrin i wafe fe naxan ma, i xa e yaabi, <Xibaaru xōrōxčε bara n li. Limaniya bama ne mixi birin yi ra na xa fe ra. Mixi birin bōjε kōntōfilima ne, mixi birin sanyi sēren

gaaxui kui.» N xa a fala i bε, a na fafe. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹³ Alatala naxa a masen n bε,

¹⁴ «Adamadi, n ma xεera iba, a falafe ra, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Santidegema fanyi, santidegema xajenxi!

¹⁵ Santidegema naxan gbaloe rabama, santidegema naxan dangima ałɔ seyamakɔnyi. Won nɔma nεlexinde n ma di xa mangε sa wuri ra?

Ade, santidegema fama nε birin xun nakanade.

¹⁶ Santidegema faxi nε a fe xa sɔɔneya, a xajen, a suxuxi faxeti yi ra.

¹⁷ Adamadi, i wa xui ite, barima na santidegema tima nε n ma jnama kanke, a Isirayila mangε faxa, a nun n ma jnama. Na kui, i kanke madin sunnunyi kui.»

¹⁸ «Matoe nan a ra.

Munse fama rabade xa Yudaya mangeya mu fa nɔ tide yi santidegema yara?

Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁹ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra.

I xa i bεlexee bɔnbɔ keren.

Santidegema man xa bɔnbɔ firin, a xa bɔnbɔ saxan.

Santidegema nan a ra naxan gbaloe rabama, naxan faxε tima yire birin.

²⁰ Na kui limaniya bama nε mixie yi ra, mixi gbegbe sɔntɔ.

N ma santidegema tima nε naadεe birin na faxε tife ra.

A dangima nε alɔ seyamakɔnyi.

²¹ Santidegema xabε tima nε yirefanyi ma,
a xabε ti kɔɔla ma,
a de ya rafindixi yire birin ma.

²² Na təmui, n tan Alatala fama nε n bεlexee
bənbəde,
n ma xɔne fa dan.

Alatala xui nan na ki.»

²³ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

²⁴ «Adamadi, i naxan nabama, i xa kira firin
nabɔɔ Babilɔn mange xa santidegema jεremεma
naxee ra. E firin xa keli yire kerem, tɔnxuma xa
ti yire nde e fatanma dənnaxε.

²⁵ Kira kerem xa siga Amorikae xɔnyi naxan
xili Raaba. Kira firin nde xa siga Yudaya xa taa
makantaxi naxan xili Darisalamu.

²⁶ Babilɔn mange tima nε na kira firin xunyi
ra, a xa sematoe wali raba alɔ xalie mawolife,
kuyee maxɔrinfε, nun sube bɔŋε matofe.

²⁷ Na sematoe wali a masenma nε a bε a xa
siga Darisalamu mabiri, a xa geresosee tongo tεtε
longori ra, a xa na naadεe rabira, a fa gbaloe ti
taa kui.

²⁸ Darisalamukae to saate xiri e nun Babilɔn
mange ra, e na sematoe wali toma wule nan
na. Kɔnɔ Babilɔn mange mu a tuli matima e ra,
barima a naxε e fan bara haake sɔtɔ a mabiri.
Na nan a ra, a e xaninma konyiya kui.»

²⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo xa
wali jaaxi bara a niya n xa ratu wo xa yunubi
dangixie ma, n xa wo xanin konyiya kui.

³⁰ I tan Isirayila mange tinxintare, i xa
naxankate lɔxɔε bara a li.

31 I Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε,
 <Mangε tɔnxuma ba i xunyi ma! Mangεya bara
 ba i yi ra. Mixi magoroxi xa fe itema nε, mixi
 matexi xa fe magoro.

32 I xa mangεya xun nakanama nε, a jɔn. Na
 mangεya mu gbilenma a ra fo mixi fa, a lan a xa
 so naxan yi ra. Na fima na kanyi nan ma.»»

33 «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra a falafe
 ra, <Alatala yi nan masenxi Amonikae xa konbie
 xa fe ra, a naxε:

Santidegema bara ba a tεε i gbaloe xa fe ra.

A bara raxajεn alako a xa faxε ti alɔ seya-
 makɔnyi.

34 Wo bara la wule laamatunyie ra,
 wo bara wo tuli mati sematoe wule falεe ra.
 Na kui na santidegema tima nε tinxintaree kɔn
 na,
 naxee lanma e xa paxankata e xa yunubi kamal-
 ixie xa fe ra.

35 Wo xa wo xa santidegema ragbilen a tεε i.
 N wo makiitima nε wo xa bɔxi ma wo daaxi
 dɛnnaxε.

36 N na n ma xɔnε xɔrɔxɔε raminima nε wo ma,
 n wo so xemε jaaxie yi ra naxee fata gbaloe ra.

37 Wo luma nε alɔ yege tε xɔɔra,
 wo wuli ifili wo xa bɔxi ma,
 wo xili jɔn feo.

Alatala xa masenyi nan na ki.»»

22

Darisalamu xa yunubie

1 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, a mu lanma xε i xa yi taa faxεti makiiti, i xa a rakolon a xa wali kogie birin na?

³ A fala a be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Taa nan yi ki, naxan xun nakanama a xa faxε tife ra, naxan a findima taa seniyεntare ra a xa kuye batufe ra.

⁴ Wo bara yunubi sōtō na faxε tife kui, wo bara seniyεntarena sōtō na kuyee batufe ra, wo naxee yailanxi wo bεlexε ra. A gbe mu luxi wo xa simaya xa jōn, si gbεtεe xa wo xili mabere.

⁵ Si naxee na rabilinyi nun si naxee na yire makuye, e birin wo mayelema nε wo xa yunubie xa fe ra. Wo xa fe xɔɔrɔx!»

⁶ «Wo xa mangεe faxε tima e xa nɔε saabui ra,

⁷ e mixie baba nun e nga maberema, e wo xa xɔnε nun wo xa kiridie tɔɔrɔma.

⁸ Wo n ma se seniyεnxie bōte baxi, wo n ma malabui lɔxɔee maberema.

⁹ Tɔɔrɔgεlae na wo ya ma naxee faxε tima. Kuye batue na wo ya ma naxee sεrεxε bama geya fari, e fa yεnε jaaxi raba naa.

¹⁰ Xεmεe na na naxee sama e baba xa gine fε ma, e gine masama naxan mu seniyεnxie a xa kike wali xa fe ra,

¹¹ e yεnε rabama e dɔxɔboore xa gine ra, e yεnε rabama e xa di xa gine ra, e yεnε rabama e maagine yati ra e nun naxan baba keren.

¹² Mixie na wo ya ma naxee sare rasuxuma mixi faxafe ma. Ndee na na naxee geeni sama doni fari, e fuma e ngaxakerenyi ma. Wo bara nεxmu n tan ma! Alatala xui nan na ki.»

¹³ «N na n bεlexε bɔnbɔma nε xɔnε kui wo xa naafuli tinxintare nun wo xa faxε tife xa fe ra

14 Sεnbe luma wo bε n ma kiiti sa lçxçε? Wo suusama n na? N xa a fala wo bε, n wo naxankatama ne. Alatala xui nan na ki.

15 N wo rayensenma ne jamanee ma, n wo rayensen ye bɔxi birin ma. N wo xa seniyentarena ñçnma ne.

16 Wo na lu yaagi kui jamanee tagi, wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

17 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

18 «Adamadi, Isirayila bɔnsçε bara lu n bε alɔ gbeti gbi xabude. E maniyaxi na wure gbeeli nan na, yçxui, wure, nun sunbui naxan bama gbeti raxunuxi ra.

19 Na kui, Marigi Alatala yi nan masenxi: «Wo to bara lu alɔ gbeti gbi, n wo malanma ne Darisalamu,

20 n ma xçne fa wo raxunu alɔ gbeti, wure gbeeli, wure, yçxui, nun sunbui raxunuma ki naxε te ra.

21 N wo malanma ne n ma bɔñete kui, n fa wo raxunu Darisalamu taa kui.

22 Wo na raxunu naa, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra, naxan a xa xçne radinx wo ma.»»

23 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

24 «Adamadi, a fala Isirayila bɔxi bε, i naxε: «Bɔxi nan i ra, naxan mu tune toma n ma xçne lçxçε.

25 I xa mangε xaxili luma ne alɔ yetε xaaŋε naxan sube ibɔɔma. E na na mɔɔli rabafe mixie ra. Ginεe na findife kaŋεe ra e xa faxε tife xa fe ra. E na muŋε tife alɔ fe.

26 I xa sεrεxεdubεe n ma sεriyε matandima, e see sεniyεnxi findima se sεniyεntare ra. E mu se sεniyεnxi nun se sεniyεntare tagi rasama, e mu

mixie fan nakolonma na tagi rasa ra. E mu n ma malabui lōxœxa yaamari suxuma. Na birin kui, e n xili maberema e ya ma.

²⁷ I xa kuntigie luxi ne alɔ wulai bare naxee sube ibɔɔma. E mixie faxa muŋɛ tife ma.

²⁸ I xa namijɔ̄nmɛe dugi felenma na birin ma e xa wule laamatunyie nun e xa wule masenyie ra. E naxε, «Ala nan a masenxi,» a fa li Ala mu sese masenxi e be.

²⁹ Bɔ̄xikae e bore rawalima tinxintareya kui. E muŋɛ tima, e setaree nun xɔ̄ŋee tɔ̄ɔrɔma. E mu tinxin feo.»»

³⁰ «N bara mixi nde fen e ya ma, naxan nɔ̄ma tɛtɛ rakelide, a fa ti naade ya ra n ya i, alako na bɔ̄xi naxa kana. Kɔ̄nɔ n mu na mixi sɔ̄tɔ.

³¹ Na nan a ra, n fama n ma xɔ̄ŋɛ raminide e ma alɔ tɛ, n e sɔ̄ntɔ e xa wali jaaxi sare ma. Marigi Alatala xui nan na ki.»

23

Di gine firin

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxε,

² «Adamadi, gine firin xa taruxui nan yi ki, e birin nga kerén.

³ E fonike tɛmui, e naxa e yɛtɛ findi langoe ginɛe ra Misira bɔ̄xi ma. Na ginɛdimɛdie naxa tin xɛmɛe xa e xijɛe masuxu.

⁴ Gine naxan fori, a nu xili Ohola, a xunya xili Oholiba. E nu na n ma jnama nan ya ma, e fa die bari. Ohola misaalixi Samari nan na, Oholiba misaalixi Darisalamu nan na.»

⁵ «Ohola naxa a yɛtɛ mati langoeja ra a nu na n ma niini bun ma tɛmui naxε. A naxa a jnɛngɛ

maxanu naxee findi Asiriyakae ra, sɔɔri tofanyi naxee

⁶ gεrε dugi ragoroma e ma, e findi mangεe ra, e findi soe ragie ra.

⁷ A naxa a yεtε fi e ma langoeŋa ra e tide to nu gbo, a man fa bira e xa kuyee fɔxɔ ra.

⁸ A mu a xa langoe fe lu na, a naxan fɔlɔxi Misira bɔxi ma, xεmεe xa a xijε fanyie masuxu, e e waxɔnfe raba a ra.»

⁹ «Na nan a to, n naxa a lu a jεnεgε Asiriyakae sagoe, a naxee maxanu.

¹⁰ Nee nan a rageli ti, e naxa a xa die tongo, e a fan faxa santidegεma ra. A xili naxa findi konbi ra ginεe tagi a xa paxankate xa fe ra.»

¹¹ «A xunya Oholiba naxa na to, kɔnɔ a tan xa jεnεgε suxufe nu xɔrɔxɔ a taara bε, a naxa bu langoeŋa kui.

¹² A fan nu wama sɔɔri Asiriyakae xɔn, naxee findi mangε ra, naxee findi soe ragie ra. E birin tofan e xa sɔɔri dugi kui.

¹³ N naxa a to a fan nu na sεniyεntarena kui alo a taara.»

¹⁴ «Kɔnɔ a tan bara fe gbεtε sa na fari. A to Kalidikae xa pirinti gbeeli to banxi xalε nde ma,

¹⁵ beleti xirixi e tagi, xun sase dɔxɔxi e xun, naxee findi sɔɔri mangε Kalidikae ra, naxee sɔɔri ragise ragima,

¹⁶ a naxa xεεrae xεε Kalidi bɔxi ma e xilide barima a nu wama e xɔn.

¹⁷ E to fa a yire, e naxa sa e bore fε ma, e e sago raba. E to na fe sεniyεntare raba, e xa fe naxa rajaaxu a ma, a gbilen e fɔxɔ ra.

18 A to nu na na langoeja yaagitareya kui, a naxa rajaaxu n fan ma, n fa a rabolo alɔ n na rabaxi a xunya ra ki naxε.

19 A to ratu a xa fonikeya səniyentareya ma Misira bɔxi ma, a naxa lu langoeja raba ra dangife a singe ra.

20 A jɛngɛ xa fe nu xɔrɔxɔ a ma. E sənbɛ to gboxi yɛnɛ rabade alɔ sofalee nun soee.

21 Na nan na ki, wo xa langoeja wo fonike ra na xɔli bara wo suxu alɔ a singe ra, Misira xɛmɛe nu wo xjɛ masuxuma temui naxε.»

22 «Oholiba, Alatala yi nan masenxi na xa fe ra: <N i jɛngɛe bɔjɛ ratema nɛ i gerefe ma, i mɛxi naxee ra. N e rakelima yire birin fafe ra i gerede.

23 Babilonkae Kalidikae, Pekodikae, Sowakae, Kowakae, nun Asiriyakae xa sɔɔri sənbɛmae, mangɛe nun soe ragie,

24 e birin fama nɛ i xili ma nun e xa gereso see ra, e xa sɔɔri ragisee ra, e xa kote xanin see ra, nun e xa sɔɔri gaali ra. E i rabilinma nɛ, wure lefae na e bɛlexɛe, makantasee na e xunyi ma. N i soma nɛ e yi ra, alako e xa i paxankata e gbe ki ma.

25 N n ma xɔnɛ raminima nɛ i ma, e fan i gerema nɛ e xa xɔnɛ ra. E i xa mixie jɔɛ nun tulie xabama nɛ. Naxee luxi, e e tan faxama nɛ santidegɛma ra. E i xa die xaninma nɛ. Naxee luxi, e e tan gamma nɛ.

26 E i xa sosee nun i xa xunmasee tofanyie xaninma nɛ.

27 N i xa langoeja danma nɛ, i naxan fɔlɔxi Misira. I mu i jɔnɔ rasigama na ma sɔnɔn.»

28 «I Marigi Alatala yi nan masenxi: <A gbe mu luxi n xa i sa i yaxuie sagoe, naxee nu rajaaxu i ma a singe ra, i fa gbilen e fɔxɔ ra.

29 E i gerema ne, e i harige birin ba i yi ra. E i luma i mageli nan na i xa langoeja xa yaagi kui.

30 I xa wali səniyentare bara yi gbaloe fi i ma, barima si gbetee xɔli nu na i ma, i fa fe jaaxi raba e xa kuyee ra.

31 I to ijere i taara xa kira xɔn ma, n a xa jaxankate tɔnbili nan soma i yi ra.»»

32 «Alatala yi nan masenxi:

<I i taara xa jaxankate tɔnbili xungbe tongoma ne,

i fa jaxankate gbegbe sɔtɔ, naxan na a kui,
a fa findi yaagi belebele ra i bɛ.

33 Na jaxankate nan a niyama i fa lu alo siisila nimisaxi.

Na findima kasare nun kanari nan na i bɛ,
alo a nu na ki naxe i xunya Samari bɛ.

34 I fama ne na birin sɔtɔde han a dangi a i,
i fa i yete xjne ibɔɔ sunnunyi kui.

I Marigi Alatala xui nan na ki.»»

35 «Alatala yi nan masenxi na xa fe ra: <I to bara neemu n ma, i fa i kobe raso n na, a lanma ne i xa i xa langoeja kote xanin.»»

36 Alatala naxa a masen n bɛ, a naxe,
«Adamadi, i Ohola nun Oholiba makiitima ne?
E rakolon e xa wali jaaxie ra.

37 E bara yene raba, e bara faxe ti, e bara yene
raba e xa kuyee ra, e bara e xa die fan gan sereχe
ra na kuyee bɛ. Na die nu findixi n tan nan gbe
ra.

³⁸ E man yi nan nabaxi n na: E bara n ma hɔrɔmɔbanxi findi yire səniyentare ra, e n ma malabui lɔxɔee fan mabere.

³⁹ E to nu e xa die bama sərəxəe ra e xa kuyee bɛ lɔxɔe naxe, e man so ne n ma hɔrɔmɔbanxi kui, e a findi yire səniyentare ra. E na nan nabaxi n ma banxi kui.»

⁴⁰ «E naxa xɛɛrae xɛɛ yire makuye, alako mixie xa fa. E to i yire li, i naxa i maxa, i lini ti i yae ra, i i xa xunmase tofanyi gbaku i kɔn ma alako i xa rafan e ma.

⁴¹ I naxa e rasɛnɛ sade fanyi ma, i n ma surayi nun ture dɔxɔ teeibili ra.»

⁴² «Nama nu na i rabilinyi. Sebakae fan nu na naxee keli gbengberenyi ma. E nu bɛlexerasoe soma i tan nun i xunya bɛlexe ra, e fa mangɛ nimité tofanyi dusu wo xunyie ma.

⁴³ Na təmui n naxa a fala na gine xa fe ra naxan nu bara tagan a xa langoeja rabafe ra, «Wo xa a tongo langoe gine ra, barima a na gbansan nan kolon.»

⁴⁴ E naxa sa na gine fe ma langoe ki ma. E e sa Ohola nun Oholiba fe ma na ki ne.

⁴⁵ Kɔnɔ tinxintɔe e makiitima ne e xa yenɛ xa fe ra, a nun e xa faxe tife xa fe ra.»

⁴⁶ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «Gali nde xa te e xili ma, e xa e xun nakana, e harige birin xanin.»

⁴⁷ Na gali e magɔnɔma ne gemee ra, a e faxa e xa santidegema ra. A e xa die faxa, a e xa banxie gan te ra.»»

⁴⁸ «N langoeja jɔnma na ki ne wo xa bɔxi kui, alako ginee xa a kolon a mu lanma e xa jere wo gbe ki ma.

49 Wo xa yεnε kote nun wo xa kuye batui kote na dɔxɔ wo xun ma, wo a kolonma nε a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»

24

Tunde taali

1 A jε solomanaani nde, kike fu, xi fu nde ra, Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

2 «Adamadi, i xa yi jε, yi kike, nun yi lɔxɔε sεbe, barima to Babilon mangε gere fɔlɔma nε Darisalamu.

3 I xa yi taali wɔyεnyi fala yi bɔnsɔε murutaxi bε. A fala e bε:

⟨Alatala yi nan masenxi:

Ye sa tunde kui, tunde dɔxɔ te ma.

4 Sube xuti fanyie sa a kui,
xutie naxee fan a birin bε alo tabe nun tunki
sube,

5 naxan xabaxi xuruse fate fanyi ra.

Yege sa te han tunde xa satun, sube xa jin.»»

6 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
Gbaloe bara yi bɔxi li.

Ye bara so sube ra tunde kui.

Sube xuti birin ba kerén kerenyi ra.

7 Mixi kɔn to raxaba, a raba fanye nan fari.

Xa a sa raba bɔxi nε nu, bɛndε nu nɔma a
makotode.

8 N fan fama nε wo wuli rafilide n gbejɔxɔε ra
fanye fari,
alako a naxa makoto.»

9 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
⟨Naxankatε na yi taa faxeti bε.

N yege gbegbe sama nε na tε xɔora.

¹⁰ Wo fan yege sa tε, a xa xungbo.

Sube jin a fanyi ra, bɔrε se sa a fari, a xɔrie xa gan feo.

¹¹ Na dangi xanbi, tunde igeli xa dɔxɔ tige wolenxi fari,

han tunde xa fura alɔ wure gbeeli naxan wama raxunufe,

alako se birin naxan luxi tunde kui a xa jɔn.

¹² Kɔnɔ na mu sɔɔneyama.

Tε mu nɔma se birin xɔride naxan luma tunde kui.»

¹³ «Wo bara findi səniyentaree ra wo xa yεnε xa fe ra. N bara kata wo rasəniyende, kɔnɔ wo mu tin. Na kui wo mu səniyεnyi sɔtɔma han n gε n ma xɔnε birin naminide wo ma.

¹⁴ N tan Alatala xa a fala wo bε, na waxati bara a li. N mu kinikinima wo ma, n mu gbilenma n ma nate ma. N wo makiitima wo jεrε ki nun wo xa wali nan ma. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.»

¹⁵ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

¹⁶ «Adamadi, a gbe mu luxi n xa a niya a naxan nafan i ma dangife i yae yati ra, n fama nε na ralɔede i ma kerɛn na. Kɔnɔ i naxan nabama, i naxa wa xui yo ramini, i naxa ya ye kerɛn namini.

¹⁷ I xa i sabari i xa sunnunyi kui, i naxa i xui ramini alɔ mixie darixi a raba ra faxa mixie bε ki naxε. I naxa i xunyi mageli ti, i naxa sankiri ba i sanyi, i naxa i yatagi makoto, i naxa donse don mixie darixi naxan don na jɔn fe temui.»

18 N ma gine naxa faxa na nunmare ra. Na kuye iba geesegē, n naxa a raba alō Alatala nu bara n yamari ki naxē.

19 Nama naxa n maxōrin, «I na yi jōn fe rabafe ki naxē, na munse masenma muxu tan bē?»

20 N naxa e yaabi, «Alatala naxa a masen n bē, a naxē,

21 ‹A fala Isirayila bōnsōe bē, wo Marigi Alatala naxē, a gbe mu luxi n xa a niya n ma hōrōmōbanxi xa findi yire səniyentare ra, na banxi naxan nafan wo ma ki fanyi ra. Wo xa die man faxama nē santidegēma ra.›

22 Na temui wo fama na jōn fe suxude alō n a suxu ki naxē. Wo mu wo yatagi makotoma, wo mu jōn fe donse donma,

23 wo mu wo xunyi mageli tima, wo mu sankiri bama wo sanyi. Wo mu jōn fe rabama wa xui ra. Wo xa yunubie nan tun wo xun nakanama.

24 Ala man naxē, ‹Annabi Esekiyeli findima wo bē misaali nan na. A naxan nabaxi, wo fan fama na nan nabade. Na fee na raba, wo a kolonma nē a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.›»

25 «Adamadi, n xa a fala i bē, n e xa hōrōmōbanxi, naxan nafanxi e ma ki fanyi ra, a nun e xa die, n nee bama e yi ra lōxōe naxē,

26 na lōxōe yati mixi ratangaxi fama nē i yire, a na xibaarui fala i bē.

27 Na lōxōe, i nenyi fulunma nē na mixi ratangaxi ya xōri, i mu findima boboe ra sōnon. Na birin findima misaali nan na jama bē, e fa a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

*Amon, Mowaba, Edon, nun Filisita xa
naxankate*

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Amonikae
xili ma.

³ A fala e bε, ‹Wo wo tuli mati wo Marigi
Alatala xui ra. A yi nan masenxi: Wo to yele n
ma hɔrɔmɔbanxi xa səniyεnyi kanafe ra, a nun
Isirayila xa bɔxi xa kanari, a nun Yuda bɔnsɔε
sigafe ra konyiya kui,

⁴ n wo sama ne sogetedekae sagoe. E yonkinma
ne wo tagi, e wo xa donse don, e wo xa xijε min.

⁵ N Raaba findima ɲɔχɔmε gɔɔre nan na, n
Amoni bɔxi findi yεχεε malabude ra. Wo a
kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»»

⁶ «Wo Marigi Alatala yi masenxi, a naxε, ‹Wo
tan bɔjε jaaxie to fare boron ɲεlexinyi kui n ma
nama xa gbaloe xa fe ra,

⁷ n fama ne n bεlexε italade wo xili ma, n wo
sa si gbεtεe sagoe. N wo si ɲɔnma ne dunija ma.
N na gε na rabade, wo a kolonma ne a n tan nan
na Alatala ra.»»

⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε,
‐Mowaba nun Seyiri to bara a fala a Yuda bɔnsɔε
luxi ne alo ɲamanε birin,

⁹ n fama ne a niyade a xa bɔxi fanyi keli
Beti Yesimoti ma, Bali Meyoni, han Kiriyatayimi,
birin xa lu a yaxuie sagoe.

¹⁰ N a fima ne sogetedekae ma, a nun Amoni
bɔxi n fama naxan xili ɲɔnde dunija ma.

¹¹ N na gε Mowaba naxankatade, e a kolonma
ne a n tan nan na Alatala ra.»»

12 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε,
 <Edon bɔnsɔε to a gbejɔxɔ Yuda bɔnsɔε ma, e
 bara haake sɔtɔ.

13 Na kui, Alatala yi nan masenxi: N Edon
 gerema ne santidegema ra, n mixi nun xuruse
 birin sɔntɔ kelife Teman ma han Dedan.

14 N na n gbejɔxɔma ne Edon ma n ma jama
 Isirayila saabui ra n ma xɔnε bɛrε ra. E fama ne
 gbejɔxɔε kolonde. Wo Marigi Alatala xui nan na
 ki.»

15 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε,
 <Filisitakae to e gbejɔxɔ Yudaya ma e naxan
 xɔnxi kabi tɛmui xɔnkuye,

16 n tan wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
 N Filisitakae gerema ne, n Keriti bɔnsɔε jɔn, n
 mixie sɔntɔ naxee sabatixi baa dε ra.

17 N na n gbejɔxɔma ne e ma n ma xɔnε kui.
 Na tɛmui e a kolonma ne a n tan nan na Alatala
 ra.»

26

Tire xa paxankate

1 A jε fu nun kerɛn nde, kike xi singe ra,
 Alatala naxa a masen n bɛ, a naxε,

2 «Adamadi, Tire to bara a kolon a Darisalamu
 na safe si gbɛtεe sagoe, a fa a mɔnɔxun a nɔma
 naafuli sɔtɔde na gbaloe raba xa fe ra,

3 wo Marigi Alatala yi nan masenxi, <Tire, n tixi
 wo kanke! N fama ne si gbɛtεe ra wo yire, e din
 wo ra alo baa mɔrɔnyie.

4 E Tire tɛtɛe birin yensenma ne, e wo xa yire
 makantaxie kana, wo xɔnyi fa findi fanye mageli
 ra,

⁵ yεxεsuxuie e xa yεlεe raxarama dεnnaxε. Alatala xui nan na ki. N a xa naafuli fima nε si gbεtεe ma,

⁶ a xa mixie faxama nε santidεgεma ra. Na kui, e a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.»»

⁷ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε, <N fama nε Babilon mange xungbe Nebukadansari ra kelife kooła ma, a xa wo tan Tirekae gere a xa soori gali nun a xa soe ragi gali ra.

⁸ A wo xa mixie sɔntɔma nε santidεgεma ra. A yiree mate wo xa tεtεe sεeti ma alako a xa naa kana. Wo mu nɔma a tɔɔrɔde a xa wure lefae xa fe ra.

⁹ A dinma nε wo xa naadεe nun wo xa yire makantaxie ra a xa geresosee ra, han e bira.

¹⁰ A xa soe gali xube ratema nε han. Wo xa tεtε serenma nε e xa soe, e xa soori ragisee, nun e xa se xanin see xui ra, e na so wo xa tεtε biraxi tagi temui naxε.

¹¹ E wo xa kiraе boronma nε, e wo xa mixie faxa santidεgεma ra, e wo xa banxi fanyie rabira.

¹² E wo xa naafuli xaninma nε, e wo harige xun nakana. E wo xa tεtε rabira, e wo xa banxie kana, naxan na lu, e na wɔle baa ma.

¹³ N wo xa sigi sa danma nε, wo xa kora xui mu mεma sɔnɔn.

¹⁴ N i findima fanye mabaxi nan na, yεlε raxarama dεnnaxε. Wo xa taa mu gbilenma ti ra sɔnɔn, barima n xui nan na ki. Wo Marigi Alatala na nan masenxi.»»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi Tire bε, a naxε, <Si gbεtε naxee sabatixi baa dε ra, e fama nε wo wa xui mεde yi gbaloe xa fe ra.

16 E xa mangée goroma nε e xa kibanyie kui,
e e xa dugi fanyie ba e ma, e fa sunnun dugi
ragoro e ma, alako e xa dɔxɔ wo sεeti ma bɔxi
ma yaragaaxui kui.

17 E sunnun suuki nde xabuma nε wo xun ma,
naxan a falama,
Wo xa fe xun bara rakana,
wo tan taa sεnbεma kunkui rajεrεe.
Wo sεnbε nu gbo baa ma,
birin nu gaaxuma wo ya ra.

18 Kɔnɔ yakɔsi si naxee sabatixi baa dε ra,
e bara gaaxu a fanyi ra wo xa gbaloe xa fe ra.»»

19 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε,
<N na wo xa taa kana, mixi yo mu lu naa sɔnɔn,
baa ye fa din na yire ma,

20 na luma nε alɔ mixi dangixi naxee bara siga
aligiyama. N wo nɔxunma nε bɔxi bun ma, wo
mu gbilen dunija ma sɔnɔn.

21 N wo rajɔnma nε yi gbaloe kui feo. Mixi
naxan wo fenma, a mu wo toma sɔnɔn. Wo
Marigi Alatala xui nan na ki.»»

27

Sunnun suuki Tire bε

1 Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

2 «Adamadi, sunnun suuki ba Tire bε.

3 I xa a fala yi bɔnsɔε bε, naxan sabatixi baa
dε ra, naxan yuleya raba dunija birin, <Alatala
yi nan masenxi:

Wo tan Tire, wo naxε wo tofan dangi birin na.

4 Wo sεnbε nu gbo baa ma,

wo xa kunkui yailanyie nu walima a fanyi ra.

5 E nu sipirε wuri rawalima kelife Seniri bɔxi ma,

e nu sədiri wuri rawali kelife Liban bela ra.

⁶ E nu konde wuri yailan laala ra naxan kelixi Basan.

E nu santali wuri rawali kelife Sipiri bɔxi ma kunkui raxunmase ra,
e fa gəmə tofanyie raso na wuri kui.

⁷ I xa bela yailanxi tasɔxɔε tofanyi nan na kelife Misira.

Dugi gbetee fan nu gbakuma wo xa kunkuie ra naxee findixi gare dugi ra kelife Elisaha bɔxi ma.

⁸ Sidɔnkae nun Arawadakae nan nu na wo xa laalabae ra,

Tirekæ nan nu na wo xa kunkui rajeræe ra.

⁹ Gebalikæ nan nu na wo xa kunkui yailanyie ra.

Kunkuie nu fama wo yire kelife dunipa birin ma yuleya rabade.»

¹⁰ «Perisekae, Lidikæ, nun Putikæ nan nu na wo xa sɔɔri galie ra,

e xa gereso see nun e xa makantasee nu gbakuma wo xɔnyi nε.

Na birin findixi xili fanyi nan na wo bε.

¹¹ Arawada nun Helexi sɔɔrie nan nu wo xa tete makantama,

Gamadikæ nan nu mεenima wo xa yire makan-taxie ma,

e xa gereso see nun e xa makantasee nu gbakuma wo xɔnyi nε.

Na birin findixi xili fanyi nan na wo bε.»

¹² Tarasisikæ nu gbeti, wure, yɔxui, nun sunbui nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹³ Girekikæ, Tubalikæ, nun Mesekikæ nu konyie nun wure gbeeli nan masarama wo xa yirabasee ra.

14 Togaramakae nu soe nun sofale mɔɔli birin nan masarama wo xa yirabasee ra.

15 Dedankae nu sare soma wo xɔnyi sili jinyie nun wuri fanyi nan na.

16 Wo tan nun Aramikae nu yuleya rabama wo bore tagi. E nu gɛmɛ tofanyi, gare dugi, dugi rawalixi, dugi masɔɔxɔxie, baa bun ma gɛmɛ, nun gɛmɛ tofanyi gbeelie nan masarama wo xa yirabasee ra.

17 Yudakae nun Isirayilakae nu mengi nun fundenyi maniyɛ naxee kelixi Miniti bɔxi ma, donse juɔxunmɛe, kumi, ture, nun seri nan masarama wo xa yirabasee ra.

18 Damasikae nu fama wɛni nan na kelife Xelebon nun yɛxɛɛ xabe kelife Saxaru, e nu e masarama wo xa yirabasee ra.

19 Danakae nun Yawanikae naxee kelixi Usali, e nu wure, kasiya wuri, nun seri nan masarama wo xa yirabasee ra.

20 Dedankae nu fama soe maxiri dugie nan na.

21 Arabikae nun Kedari mangɛe nu yuleya rabama wo xɔnyi yɛxɛɛe, si kontonyie, nun sie nan na.

22 Seeba nun Rama yulɛe nu se xiri juɔxunmɛ, gɛmɛ tofanyie, nun xɛɛma nan masarama wo xa yirabasee ra.

23 «Xaranikae, Kannekae, Edenkae, Seebakae, Asiriyakae, nun Kilimadakae birin nu yuleya rabama wo xɔnyi ne.

24 E nu fama dugi tofanyie, gare dugie, dugi tasɔɔxɛɛe, nun dugi masɔɔxɔxie mɔɔli birin nan na.»

- 25 «Tarasisi kunkuie nan wo xa yuleya see
maxaninma wo bε.
Wo xa kote gbo naxan jereema baa ma.
- 26 Wo xa laala bae wo xaninma yire makuye baa
ma,
kono foye naxan kelima sogetede mabiri, a wo
madulama ne baa ma.
- 27 Wo xa naafuli, wo xa yuleya see, wo xa
yirabasee,
wo xa kunkui ragie, wo xa kunkui yailanyie, wo
xa socrie, wo xa yulεe,
mixi birin naxee na wo xa kunkuie kui,
e madulama ne na gbaloe lɔχε.
- 28 Kunkui rajeree gbelegbele xui mema ne kelife
baa de ra.
- 29 Laala bae, kunkui rajeree birin tima baa de ra
na fe ma.
- 30 E wama, e xa sunnunyi xui ratema wo xa
gbaloe xa fe ra,
e xube so e xunyie ma wo xa jɔn fe temui.
- 31 E e xunyie bima ne sunnunyi kui, e sunnun
dugie ragoro e ma.
E wa e xui itexi ra, e bɔŋe tɔɔrɔma ne ki fanyi
ra.»
- 32 «Na birin kui e sunnun suuki nde bama ne wo
bε, a falafe ra,
<Si mundun jɔnma yi ki alɔ Tire jɔnxi ki naxe?>
- 33 Wo xa yuleya kote to jereema baa ma,
namanee nu jεlexinma ne wo xa yirabasee ra.
Wo xa naafuli nun wo harige nan nu a niyama
dunija mangεe xa bannaya soto.
- 34 Kono yakɔsi baa tan bara wo xun nakana,
a bara wo xa kote nun wo xa mixie don gbiki.

³⁵ Mixi naxee sabatixi baa dε, e bara gaaxu,
hali mangεe dε bara ixara.

³⁶ Yule naxee na dunija,
e birin bara kaaba wo xa gbaloe xa fe ra.
Wo xa fe bara ḥon kerenyi ra.»

28

Masenyi Tire mange nun Sidɔn bε

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, a fala Tire mange bε, «I Marigi
Alatala yi nan masenxi:

I bara la i yεtε ra a falafe ra, «Ala nan n tan na!
N dɔxɔxi alae xa kibanyi nan kui baa dε ra!»

Kɔnɔ i mu findixi ala yo ra,
hali i to a maŋɔxunxi a i xaxili luxi nε alo Ala
gbe.

I bunadama tun nan na i ra.

³ I nɔxɔ a ma a i xaxili fan dangi Annabi Daniyeli
gbe ra?

I gundo fe birin kolon?

⁴ I xa xaxilimaya bara a niya i xa bannaya sɔtɔ,
χεεma nun gbeti gboxi i xa naafuli ya ma.

⁵ I fata yuleya rabade.

Na bara findi bannaya ra i bε,
kɔnɔ a man bara a niya i xa findi yεtε igboe ra.»

⁶ «Na fe ma, i Marigi Alatala yi nan masenxi:
I nɔxɔ a ma i xaxili luxi nε alo Ala gbe,

⁷ n i yaxui kobie radinma nε i ma,
alako e xa e xa santidεgεmae ba e tεε kui,
e xa wo xa tofanyi nun wo xaxilimaya ragoro,
i xa fe fanyi xun fa rakana.

⁸ E i madulama nε baa ma, i fa faxε xօրօχօε sօtօ,
i gorο aligiyama.

⁹ I fama nε a falade faxetie ya i, <Ala na n na>?
Mixi nan tun na i ra naxan faxama mixie bεlexε
ra.

¹⁰ I faxama nε yaagi kui alo bilakօrε.

I Marigi Alatala xui nan nan ki.»

¹¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

¹² «Adamadi, sunnun suuki nde ba Tire mangε
bε, a falafe ra,

<I Marigi Alatala yi nan masenxi:

I nu kamalixi xaxilimaya nun tofanyi nan na.

¹³ A nu luxi nε alo i sabatixi Ala xa yire fanyi nan
kui naxan xili Eden bօxi.

Gemε tofanyi naxee sare gbo e nu na i yi ra.

E xili nu falama: sariduwani, topasi, diya-
man, kiroslite, onixi, yasape, safiri,
esikaribukulu, nun emerode.

Nee nu saxi xεεma raxunmasee nan tagi, e findi
xurundε, bεlexerasoe, nun kօnmagoree
ra.

Ala na nan birin rafalaxi i bε i daa tεmui.

¹⁴ N to i ti mange ra, n maleke sεnbe so i yi ra.

I nu pεremε tε nan tagi n ma geya fari.

¹⁵ I nu seniyen kabi i daa lօxօε,
kօnօ tinxitareya bara i suxu.

¹⁶ I xa yuleya xa gboe bara i findi yunubitօε
naaxi ra.

Na kui n naxa i keri Ala xa geya fari,
n naxa maleke sεnbe ba i yi.

¹⁷ I xa tofanyi nan a niya i xa findi yεtε igboe ra.
I xa fe kolonyi nan a niya i xun xa rakana.

Na kui n naxa i xa fe magoro bօxi ma alako
mangεe xa i to.

18 I xa yunubie nun i xa tinxintareya i xa yuleya
kui,
na bara i xa salidee findi yire səniyəntaree ra.
N bara te ramini i xili ma naxan i xun nakanama,
n bara i findi xube ra jnama ya xəri.
19 Mange naxee nu i kolon,
e birin bara makaaba i xa gbaloe xa fe ra.
I xa fe bara jən kerenyi ra.»

20 Alatala naxa a masen n bə, a naxə,
21 «Adamadi, i xa ti Sidən kanke, i xa masenyi ti
a bə n xili ra, a falafe ra,
22 <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
N bara keli i xili ma Sidən!
N na n ma nərə masenma nə wo tagi.
N na wo jaxankata, mixie a kolonma nə a n tan
nan na Alatala ra.
Na ləxəs n na n ma səniyənyi masenma nə wo
ya ma.
23 N wuganyi radinma nə wo ma, mixi gbegbe xa
faxa taa kui.
N santidegəma rawalima nə wo xili ma, mixi
gbegbe xa səntə yire birin.
Na kui mixie a kolonma nə a n tan nan na Alatala
ra.»
24 «Na temui wo mu luma alo tunbee Isirayila
bənsəs səeti ma sənən, e fa a kolon a n tan nan
na e Marigi Alatala ra.»
25 Alatala naxa a masen n bə, a naxə, «N
na ge Isirayila bənsəs birin tongode jamanəe
tagi e rayensenxi dənnaxə, n na n ma səniyənyi
masenma nə e bə jamanəe ya xəri. Na temui e
sabatima nə fa e xa bəxi ma, n naxan fixi n ma
konyi Yaxuba ma.

26 E luma ne naa xaxilisa kui, e banxie ti, e sansie si. E dɔxɔ naa xaxilisa kui, n na e dɔxɔbooree naxankatama t̄emui naxε, naxee nu bara e t̄ɔrɔ ki fanyi ra. Na t̄emui, e a kolonma ne a n tan nan e Marigi Alatala ra.»

29

Misira xa jaxankate

1 A je fu nde, kike fu, xi fu nun firin nde ra, Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

2 «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Misira mange nun a xa nama bε.

3 A fala a bε, «Alatala yi nan masenxi:
N bara keli i xili ma, i tan Misira Firawuna,
naxan luxi alɔ sɔŋε magaaxuxi xure sεnkinε
ma.

I naxε, «N bara Nili xure daa n yεtε bε.»

4 Kɔnɔ n kɔnyi belebele sɔtima ne i banganyie
kui,

n a niyama ne yεxεe xa bɔni i xalee ma,
n fa i rate xure kui, i tan nun na yεxεe birin na.

5 N i luma gbengberenyi nan ma,
i tan nun na yεxεe birin.

Wo luma naa, mixi yo mu wo makɔma.

Wo findima donse nan na wulai subee nun xɔnie
bε.

6 Na t̄emui Misirakae birin a kolonma ne a n tan
nan na Alatala ra.»»

«Wo bara lu alɔ kale Isirayila bɔnsɔe naxan suxu
mali se ra,

7 kɔnɔ wo fa ibɔ a belexε kui, wo a tunki sɔxɔ.
E to e xaxili ti wo ra, wo e yanfa ne, e fa lu t̄ɔrε
kui.

8 Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
 N fama ne santidegema ra wo xa mixie nun wo
     xa xuruse faxafe ra.
9 Misira bɔxi na findi yire maxaraxi ra naxan
     nabεjinxı,
 e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

«Wo to a fala, <N bara Nili xure daa n yete be,>
10 n kelima ne wo xili ma nun wo xa xuree xili
     ma.
 N Misira bɔxi raxarama ne, n a rabεjin,
 kelife Migidoli ma, han a sa dɔxɔ Asuwan ra, han
     Kusi naaninyi ra.
11 Mixie mu dangima naa, subee mu dangima
     naa.
 Mixi yo mu sabatima naa han ne tongo naani.
12 N Misira bɔxi rabεjinma alɔ yire gbεtεe,
 n a xa taae xun nakanama ne alɔ taa gbεtεe.
 N Misirakae rayensenma ne dunija yire birin.»

13 Kɔnɔ wo Marigi Alatala man yi nan masenxi:
 «Ne tongo naani dangi xanbi, n man Misirakae
 malanma ne, kelife namanee ma n e rayensen
 dɛnnaxε.

14 N e ragbilenma ne e xɔnyi Patirosi mabiri
 kelife konyiya kui. N e luma ne e xa e yete
 yamari, kɔnɔ e xa mangεya mu sɛnbε gbegbe
 sɔtɔma.

15 E mu e xunyi itema bɔxi gbεtε yo xun ma
 sɔnɔn. N e magoroma ne, alako e naxa no
 namanee ra.

16 E mu limaniya firma Isirayila ma sɔnɔn.
 Isirayila na Misira fe maŋɔxun, e ratuma e xa
 yunubie nan tun ma, e to e xaxili ti e ra. Na

temui, e a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra.»

¹⁷ A ne moxjenen nde, kike singe, xi singe ra, Alatala naxa masen n be, a naxe,

¹⁸ «Adamadi, Babilon mange Nebukadansari nun a xa socrie bara kata Tire ragorode, kono e mu no a ra fefe ma. E tooro ne tun, e mu naafuli yo soto na kui.

¹⁹ Na nan a ra, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Misira bixi tan fima ne Babilon mange Nebukadansari ma, a xa e xa naafuli birin xanin a xa socri gali sare ra.

²⁰ N na birin fima ne a ma, barima a tan nun a xa socrie na nan nabaxi n tan be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

²¹ Na lcox, n Isirayila bonsoe senbe gboma ne, n i xemea masenyi tide e be. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

30

Sunnun suuki Misira be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa yi masenyi ti n xili ra: <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

Wo gbelegbele! Gbaloe lcox bara fa!

³ Alatala xa lcox bara makore, dimi bara fa gbaloe lcox ra jamanee be.

⁴ Santidegema fama ne Misira xili ma, toore dinma ne Kusikae ra.

Misirakae faxama ne, e xa naafuli xanin, e xa tetee bira.»

⁵ Kusi, Puti, Ludu, Arabu, Libiya, nun Ala xa jama a saate tongoxi naxan be, e birin faxama ne santidegema ra a nun Misira.

6 «Alatala yi nan masenxi:
 <Misira malimae birama ne,
 a yete senbe jona ma ne, a nu laxi naxan na.
 Kelife Migidoli, han Asuwan, e faxama ne san-
 tidegema ra.
 Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

7 «N Misira bəxi rabəjinma ne alə yire gbətəe,
 n a xa taae xun nakana alə taa gbətəe.

8 N na te so Misira ra, n na no e malimae ra,
 e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

9 «Na ləxəe, n xəerae xəema ne kunkuie kui,
 e xa Kusikae magaaxu, alako a xa bira n foxtə
 ra. Kontəfili dusuma ne e xun na Misirakae xa
 gbaloe ləxəe naxan fafe, a mu kanama.»

10 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
 <N Misira xa jama wuyaxi səntəma ne Babilən
 mangə Nebukadansari senbe ra.

11 A tan nun a xa səori gali, naxan magaaxuxi
 səori gali birin bə,
 n e fama ne na bəxi xun nakanade.

E Misirakae faxama ne santidegema ra,
 e bəxi rafema ne na binbie ra.

12 N Nili xure xərima ne,
 n a bəxi mati mixi jaaxie ma,
 naxee a niya na bəxi birin xun xa rakana.
 Alatala xui nan na ki.»»

13 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:
 N wo xa kuyee kanama ne,
 n wo xa kuyee rajənma ne Nofi taa kui.
 Mangə yo mu luma Misira bəxi ma sənən.
 N gaaxui luma ne na bəxi birin ma.

14 N Patirosi xun nakanama ne,

n tε din Sowan na,
n Tebese jaxankata.

¹⁵ N na n ma xōne raminima ne Sini ma, Misira
sənbə na dənnaxə,
n Tebese xa jama birin səntə.

¹⁶ N tε soma ne Misira ra,
n Sini raseren tɔrə kui,
n Tebese xun nakana,
n Nofi so a yaxuie yi ra.

¹⁷ Oni nun Pi Bəseti sɔɔrie birin faxama ne
santidəgəma ra,
taakae xaninma ne konyiya kui.

¹⁸ Tapanxesi bira ləxəs xərcəxəma ne Misira bə,
barima na təmui, a sənbə jənma ne,
a sənbə a nu laxi naxan na.

¹⁹ N Misira jaxankatama ne,
e fa a kolon a n tan nan Alatala ra.»

²⁰ A ne fu nun kerən nde, kike singe, xi soloferə
nde ra, Alatala naxa a masen n bə, a naxə,

²¹ «Adamadi, n bara Misira Firawuna bəlexə
gira. A mu maxirima, seri mu sama a ma, sese
mu rabama a yalanfe ra, a fa nə santidəgəma
tongode.

²² Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fafe
Misira Firawuna xili ma, n xa a bəlexə firinyie
gira, a bəlexə fanyi nun a bəlexə kanaxi, alako a
xa santidəgəma lu naa abadan.

²³ N Misirakae rayensenma ne dunija birin
ma.

²⁴ N na n ma santidəgəma soma ne Babilən
mangə yi, n sənbə fi a ma, kənə n Firawuna
bəlexəe girama ne, a nuunu a ya i alə mixi naxan
na faxafe.

25 N sənbə fima nə Babilən mangə ma, kənə
n Firawuna tan bəlexəe igoro. N na n ma
santidəgəma sa Babilən mangə bəlexə təmui
naxə, a naxa a ite Misira xili ma, e a kolonma
nə a n tan nan na Alatala ra.

26 N Misirakə rayensenma nə dunıja birin
ma. Na təmui, e a kolonma nə a n tan nan na
Alatala ra.»

31

Taali wəyənyi Misira xa fe ra

1 A jəfə fu nun kerən nde, kike saxan, xi singe
ra, Alatala naxa a masen n bə, a naxə,

2 «Adamadi, a fala Misira Firawuna nun a xa
nama bə,

«Wo maniyə na minden?

3 Asiriya bəxi nu luxi nə alə sediri wuri bili nde
naxan nu na Liban wondi.

A salonyie nu tofan, a niini gbo, a ite dangi wuri
birin na.

4 Tunə ye nu bara a ramə,
ye naxan na bəxi bun, na nu bara a rakuya.

A nu ye radinma a sankee ma,
a fa ye xanın fətənyi birin kui.

5 Na nan a niya, a tan nu ite na fətənyi wuri bilie
birin bə,

a salonyie nu bara wuya,
e nu fa kuya ra na ye saabui ra.

6 Xənie nu e xələe sama a salonyie ma,
burunyi subee nu di barima a niini bun ma,
namanəe nu sabatixi a səeti ma.

7 A nu tofan a xa xungbe xa fe ra,

a salonyie nu kuya han, a sanke nu birixi bɔxi
bun ma pon ye fenfe ra.

⁸ Sèdiri bili naxee nu na Ala xa bɔxi ma Eden
mabiri,
nee mu a xa kuye sɔtɔ.

A salonyie nu kuya Sipiri salonyie bε, e kuya
wuri mɔɔli birin bε.

A tofanyi maniyε yo mu nu na Ala xa bɔxi ma.

⁹ N tan nan a ratofan, n tan na a salonyie wuya,
dangife wuri bili birin na Ala xa bɔxi ma Eden
mabiri.»

¹⁰ «Na nan a to, wo Marigi Alatala naxa yi
masen: A to nu ite dangi wuri birin na, yetε
igboja fa lu a bɔjε kui,

¹¹ n a saxi namanεe xa mangεe sagoe na nan
ma, e xa a jaxankata a xa jaaxujna bεrε ra. N to
a bεrεn,

¹² mangε nde naxan kobi a birin bε, a bara a
fɔn, a fa a lu naa. A salonyie bara bira geyae fari
nun gulunbae kui. A salonyi giraxie nu na bɔxi
birin ma. Namanεe naxa keli a niini bun ma.

¹³ Xɔnie nun burunyi subee gbansan nan nu
luxi a salonyie tagi.

¹⁴ Na kui, a mu lanma wuri yo xa kuya na ki
dangi wuri birin na. Wuri naxee ye sɔtɔ a fanyi
ra, a mu lan e xa na kuyεya li. Sεriyε ki ma, e xa
faxa alɔ ibunadama naxan sigama aligiyama.»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: A faxa
lɔxɔε naxε, n a jɔɔn fe raba nε ye birin na, ye
fa xɔri. N naxa dimi rasin Liban ma a xa fe ra,
fɔtɔnyi naxa xara.

¹⁶ N naxa namanεe ragaaxu a bira xui ma, n to
a faxa alɔ mixi naxee faxaxi sigama aligiyama.

Na t̄emui Eden wuri bilie birin, naxee fan Liban wuri bilie birin b̄ε, naxee ye s̄ot̄o a fanyi ra, nee naxa raxara.

¹⁷ Mixi naxee nu sabatixi na wuri xungbe niini bun ma, e nun naxee nu saataxi, e fan naxa siga aligiyama, e fa mixie li e nu bara naxee faxa santideḡema ra.»

¹⁸ «Eden wuri mundun maniyama wo xa tofanyi nun wo xa s̄enbe ra? Hali wo tan goro aligiyama, wo fa lu sunnataree ya ma naxee faxama santideḡema ra. Na birin misaalixi Misira mange Firawuna nun a xa s̄oɔri gali nan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

32

Sunnun suuki Firawuna be

¹ A j̄ε fu nun firin nde, kike fu nun firin, xi singe ra, Alatala naxa a masen n b̄ε, a naxε,

² «Adamadi suuki nde sa Misira mange Firawuna b̄ε, a falafe ra:

<I luxi ne alɔ yεt̄e namane tagi,
alɔ yεxε magaaxuxi baa ma,
naxan ye imaxama a bεlε ra han a dunda.

³ I Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε:
N na n ma yεlε dusuma ne i xun na,
gali fa i bendun n ma.

⁴ N i ratema ne xare ma,
n i woli fili ma, xɔnie nun burunyi subee luga i
ra.

⁵ N i sube sama ne geyae fari,
i xuntunye lu gulunbae kui,

⁶ bɔxi bunda i wuli ra han geyae fari,
i sube to folee kui.

7 N na i xun nakana,
n koore makotoma ne, n tunbuie xa yanbe ba.
N soge makotoma ne nuxui ra, kike fan mu
yanbama.

8 N yanbasee birin makotoma ne i xa fe ra,
n dimi rasin i xa bɔxi ma.
I Marigi Alatala xui nan nan ki.»

9 «N na i xa kanari masen namanee ma,
n nama gbegbe raxonoma ne i xili ma,
i mu naxee kolon.

10 N na n ma santidegema ba a tεε kui,
n si gbegbe ratereennama ne i xa fe ra,
e xa mangee fa gaaxu.

E na i xa bire to,
e birin gaaxuma ne e yεtε xa fe ra.

11 E Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε:
Babilon mange xa santidegema i lima ne.

12 N i xa sɔɔri galie ragoroma ne palamae xa
santidegema ra,
palamae naxee jaaxu sɔɔrie birin be.
E Misirakae xa yεtε igbona kanama ne,
e e xa sɔɔri galie sɔntɔ.

13 N i xa xurusee faxama ne Nili xure dε ra.
Mixi yo, xuruse yo, sese mu lu na ye dunda ra.

14 N na ye raxarama ne, a xεlε alo ture.
I Marigi Alatala xui nan na ki.»

15 «N na Misira bɔxi findi yire maxaraxi ra,
n na a harige birin ba naa,
n na a xa mixie birin faxa,
na temui, e a kolonma ne a n tan nan na e Marigi
Alatala ra.»

16 «Sunnun suuki nan na ki, þamanæ fama naxan bade Misira nun a xa sɔɔri galie bε. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

17 A þε fu nun firin nde, kike fu nun firin, xi fu nun suuli nde ra, Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

18 «Adamadi, wa xui rate Misira xa sɔɔri galie nun þamanæ xa fe ra, naxee birin sigama aligiyama.

19 A fala e bε, ‹Wo tan xa fe dangi wo booree ra? Wo faxama ne, wo nun sunnataree ragata yire kerēn.›

20 Misira nun a xa sɔɔri galie faxama santidegema nan saabui ra.

21 E þamane mange þalamae lima ne aligiyama, naxee a falama Misira xa fe ra, ‹E fan bara siga aligiyama, e fa lu sunnataree fe ma naxee man faxaxi santidegema ra.›»

22 «Asiriya nun a xa sɔɔri gali birin na mənni gaburie tagi, a xa mixie birin naxee faxaxi santidegema ra.

23 Asiriyakae ragataxi aligiyama, e xa sɔɔri galie saxi e sεeti ma, e tan naxee birin gbaloe radin dunipa ma e xa santidegema saabui ra.»

24 «Elama nun a xa sɔɔri galie fan na e xa gaburie sεeti ma. E fan faxaxi santidegema nan na, e tan naxee gbaloe radin dunipa ma, e fan sama ne sunnataree sεeti ma aligiyama, yaagi na e fɔxɔ ra.

25 A tan nun a xa sɔɔri galie birin saxi mixi faxaxie ya ma mənni, e gaburie a rabilinxi. Na sunnataree birin faxaxi santidegema nan na. E

to gbaloe radin dunija ma, e fan sigama ne aligiyama yaagi kui, e fa lu mixi faxaxie ya ma.»

²⁶ «Meseki nun Tubali xa soori galie fan na naa gaburie kui. Na sunnataree birin faxaxi santidegema nan na, barima e nu gbaloe radinma dunija ma.

²⁷ E mu saxi soori sunnatare gbete fe ma, naxee sigaxi aligiyama e xa geresosee ra, e xa santidegema saxi e xunyi bun ma? E xa yunubi sare bara gblen e xorie ma gbaloe xa fe ra, e naxan nabaxi dunija ma.»

²⁸ «Misira mangé Firawuna fan birama ne, a fa sa sunnataree ya ma naxee faxaxi santidegema ra.»

²⁹ «Edon xa mangée nun a xa kuntigie fan na naa. Hali e senbe nu gbo, yakosi e saxi sunnataree ya ma naxee faxaxi santidegema ra.»

³⁰ «Mangé naxee kelixi koala mabiri ra, nun Sidonkae fan na naa. Hali e senbe nu gbo, e fa gbaloe raba dunija ma, e fan saxi sunnataree ya ma naxee faxaxi santidegema ra. Na yaagi na e xun ma aligiyama.»

³¹ «Misira xa Firawuna nun a xa soori galie nee toma ne, e fa madundu e xa soorie xa fe ra naxee faxaxi santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

³² Hali n to a lu a gbaloe raba dunija ma, Firawuna nun a xa soori galie sama ne sunnataree fe ma naxee faxaxi santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

33

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, a fala i ngaxakerenyie bε, <N na fa santidegεma ra wo xa bɔxi xili ma, na a lima nε wo jan bara mixi nde sugandi taa makantama ra.

³ Xa na taa makantama yaxuie to fa ra, a lanma a xa sara fe jnama rakolonfe ra.

⁴ Xa a na raba, kɔnɔ mixi nde fa a bɔtε raba na marakolonyi xui ma, a fa faxa gere kui, a bara na faxε ragiri a yεtε ma.

⁵ A to sara fe xui mε, kɔnɔ a fa a bɔtε raba, a nii kote na a yεtε nan xun ma. Kɔnɔ mixi naxan na marakolonyi mε, a fa a suxu ssɔbε ra, na kanyi a nii rakisima nε.

⁶ Kɔnɔ xa taa makantama yaxuie to fa ra, a mu sara fe a xa mixie rakolon, na temui mixi naxan faxama na gere kui, hali e xa yunubie bara a niya e xa sɔntɔ, n e nii kote sama taa makantama nan xun ma.»

⁷ «Adamadi, n bara i sugandi taa makantama ra Isirayila bɔnsɔε bε. I xa i tuli mati n ma masenyi ra, i fa e rakolon a ra n tan xili ra.

⁸ N na a fala mixi kobi bε a faxama nε, xa i mu a rakolon a xa gbilen a xa kira kobi fɔxɔ ra, na mixi jaaxi faxama nε a xa yunubi xa fe ra, kɔnɔ n na nii kote sama i tan xun ma.

⁹ Kɔnɔ xa i a rakolon a xa gbilen a xa kira kobi fɔxɔ ra, a fa lu a mu tin na ra, a faxama a xa yunubi xa fe nan na, kɔnɔ i tan bara i nii rakisi.»

¹⁰ «Adamadi, a fala Isirayila bɔnsɔε bε, i naxε, <Wo yεtε a falama, wo wo xa murutε nun wo xa yunubie kolon wo bɔjε kui. Wo wama a kolonfe nε wo kisi sɔtɔma ki naxε.

11 Wo Marigi Alatala naxε, «N bara n kali n yεtε ra, n mu wama mixi kobi xa faxa, n wama nε a xa gbilen a xa kira kobi nan fɔxɔ ra, a xa kisi. Yandi, wo xa gbilen wo xa kira kobie fɔxɔ ra. Isirayila bɔnsɔε, wo buma faxε kira xɔn ma munfe ra?»»

12 «Adamadi, a fala i ngaxakerenyie bε, ‹Tinxintɔε xa tinxinyi mu a rakisma a na muruta lɔxɔε naxε. Mixi tinxintare xa tinxintareya mu a ralɔεma a na gbilen a xa kira kobi fɔxɔ ra lɔxɔε naxε. Tinxintɔε mu a yεtε rakisma a xa tinxinyi dangixi saabui ra, xa a bira fe kobi fɔxɔ ra.

13 N na a masen tinxintɔε nde bε a kisima nε, kɔnɔ a fa la a xa tinxinyi dangixi ra, a so fe kobi rabafe, a xa tinxinyi luma nε a ma fu. Yakɔsi a faxama nε a xa fe kobi xa fe ra.

14 N na a masen mixi kobi nde bε a mu kisima, kɔnɔ a fa gbilen a xa yunubi fɔxɔ ra, a so fe tinxinxie rabafe,

15 alɔ sεεkε ragbilenfe donima ma, se mujaxi ragbilenfe a kanyi ma, nεrεfe seriye kui, gbilenfe fe kobi fɔxɔ ra, na temui a kisima nε, a mu faxama.

16 A yunubi naxan birin naba temui dangixi, na birin xafarima nε. Xa a bara nεrε seriye nun tinxinyi ra, a kisima nε.»»

17 «I ngaxakerenyie a falama, ‹Marigi mu tinxin.› Kɔnɔ n xa a fala i bε, e tan nan mu tinxin.

18 Xa tinxintɔε a kobe so a xa tinxinyi ra, a so tinxintareya rabafe, a faxama nε.

19 Xa mixi tinxintare gbilen a xa fe kobie fɔxɔ ra, a so fe tinxinxie rabafe, a kisima nε na saabui ra.

20 N xa a fala e bε, «Isirayila bɔnsɔε naxε n mu tinxin, kɔnɔ n fama ne wo tan makiitide, kankan xa a jere ki sare fi.»»

21 A jε fu nun firin nde ra, kike fu, xi fu nun suuli nde ra muxu xa konyiya kui, mixi nde kelife gere yire, a naxa fa, a fala n bε, a e bara Darisalamu suxu.

22 Na kɔε ra beenun na mixi xa fa, Alatala nu bara a bεlexε sa n dε ma, a n nεnyi rafulun alako n xa nɔ wɔyende, n naxa lu boboya kui sɔnɔn.

23 Na tεmui Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

24 «Adamadi, jama dɔnχɔε naxee sabatixi Darisalamu kanaxi tagi, nee na a falafe, «Ibrahim naxa nɔ yi bɔxi sɔtode a keren. Won tan naxan findixi jama ra, Ala tondima yi bɔxi fide won ma?»

25 Na kui a lanma i xa a fala e bε, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo to sube donma wuli na a kui, wo to kuye batuma, wo to faxε tima, a lanma yi bɔxi xa findi wo gbe ra?

26 Wo laxi wo xa santidegema gbansan nan na, wo fe jaaxie rabama tεmui birin, wo yεnε rabama wo dɔxɔboore xa gine ra. Hali wo to na birin nabama, wo wama ne yi bɔxi man xa findi wo gbe ra?»»

27 «A fala e bε, «Wo Marigi Ala yi nan masenxi: N bara n kali n yεtε ra, naxee luxi Darisalamu kanaxi tagi, nee faxama ne santidegema ra. Mixi naxee luxi wulai, burunyi subee nee faxama ne. Mixi naxee e nɔxunxi geya fari gεmεe longori ra, nee faxama ne wuganyi ra.

28 N na bɔxi findima ne yire maxaraxi ra, n yεtε igboe xa fe xun nakana, n a niyama ne si

gbete mixie mu dangi Isirayila geyae ra.

²⁹ N na na boxi kana e xa fe jaaxie xa fe ra, e a kolonma ne a n tan nan Alatala ra.»

³⁰ «Adamadi, i tan to a ra, i ngaxakerenyie na a makoyikoyife e xonyi a falafe ra, ‹Wo fa, wo fa wo tuli mati. Alatala na masenyi mundun tife yi ki?»

³¹ N ma jama fama ne i yire, e e tuli mati i xa masenyi ra, konc e mu a rabatuma feo. E a falama e wama n ma fe xon, konc e boxe biraxi naafuli tinxintare nan foxc ra.

³² I luxi ne e be alc sigisa xui joxunme, naxan fe fanyie falama. E i xa masenyi mema, konc e mu tinma birade a foxc ra.»

³³ «N ma masenyi birin na kamali nondi ki ma temui naxe, e a kolonma ne a namijonme nde nu na e ya ma.»

34

Xurusee nun a demadonyi xa taali

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Isirayila yareratie be naxee luxi alc xuruse demadonyie, a falafe ra, ‹Wo Marigi Ala yi nan masenxi: Naxankate na wo be, wo tan Isirayila xuruse demadonyie. Wo wo joxc sama wo yete nan tun xon ma. Xuruse demadonyi mu lanma xe a xa xurusee makanta?»

³ Wo xurusee xine minma, wo e xabe yailanma dugi ra, wo e sube donma, konc wo mu wo coxc sama e xon ma.

⁴ Wo mu xuruse senbetare ralimaniyama, wo mu xuruse furaxi dandanma, wo mu xuruse maxonxi maxirma seri ra. Wo mu xuruse

lœxie fenma, e xa gbilen goɔre kui. Wo e yamarima nœ xɔrɔxœ nan tun na.

⁵ E yensenxi, barima xuruse dəmadonyi mu nu na e fɔxɔ ra. Na kui wulai sube bara ndee ibɔɔ.

⁶ N ma xuruse gali bara yensen yε geya itexie ma, e lœs dunipa birin ma, kɔnɔ mixi yo mu mini e fende.»

⁷ «Xuruse dəmadonyie, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra:

⁸ N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali n yetε ra, wo to n ma xurusee rabεjɪn, e findi wulai subee xa baloe ra, wo to mu wo nɔxɔ saxi e xɔn ma, wo mεenι wo yetε gbansan ma,

⁹ wo tan xuruse dəmadonyie xa wo tuli mati Alatala xa kiiti ra.

¹⁰ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fafe na xuruse dəmadonyie nan xili ma, e xa n sare fi goɔre xa fe ra. N e bama nœ xuruse dəmadonyi wali kui, alako e naxa na raba e yetε xa geeni gbansan ma. N na n ma xurusee ratangama nœ e ma, alako e naxa n ma xurusee tɔɔrɔ.»

¹¹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N tan yati sigama nœ n ma xurusee fende,

¹² alɔ xuruse dəmadonyi a rabama a xa xuruse rayensenxie be ki naxε. N e ragbilenma nœ yire birin e lœxi dənnaxε na lɔxœ.

¹³ N e raminima nœ jaamanœ birin longori ra, n e xanin e xɔnyi. N mεenima nœ e ma e xa geyae fari nun e xa gulunbae kui, e xa lu e yetε xa bɔxi ma.

¹⁴ N e dε madonma nœ fili fanyie ma Isirayila geyae fari. Menni e e malabuma nœ yire fanyi ma, e balo Isirayila geyae fari.

¹⁵ N tan nan yati n ma xurusee dε madonma, n malabui firma e ma. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.

¹⁶ N xuruse lœxi fenma nε, n xuruse maxɔnɔxi dandanma nε, n xuruse sɛnbetare ralimaniyama nε. Kɔnɔ xuruse naxee bara xungbo, naxee bara nɔ booree ra, n nee tan faxama nε kiiti tinxinxi ra.»

¹⁷ «Wo tan n ma xurusee, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N kiiti sama nε xurusee tagi, yɛxɛɛ kontonyie nun sikɔtɛe tagi.

¹⁸ Wo na sɛxɛ fanyi don fiili ma, na mu wo wasama, fo wo xa a dɔnɔxɔɛ fan iboron? Wo na ye tinsexi min, na mu wo wasama, fo wo xa a dɔnɔxɔɛ dunda?

¹⁹ A lanma n ma xurusee xa sɛxɛ don wo naxan iboronxi? A lanma e xa ye min, wo naxan dundaxi?»

²⁰ «Na kui wo Marigi Alatala yi nan masenxi nee xa fe ra: N yɛtɛ yati nan fama kiiti sade xuruse xungbee nun a lanmae tagi.

²¹ Wo bara din n ma xuruse sɛnbetaree ra wo ferie ra, han e bara mini gɔɔrɛ kui.

²² N fama nε n ma xurusee rakiside, alako mixi naxa fu e ma sɔnɔn. N kiiti sama nε xurusee tagi.

²³ N xuruse dɛmadonyi nde tima nε n ma xurusee xun ma, naxan fama e dε madonde a ki ma. N ma konyi Dawuda nan na ki.

²⁴ N tan findima nε e Marigi Ala ra, n ma konyi Dawuda findi mangɛ ra e tagi. N tan Alatala xui nan na ki.»

²⁵ «N bɔjɛsa saate tongoma nε e bɛ. N wulai sube xaajɛe jɔnɔma nε bɔxi ma, alako mixi xa nɔ sabatide yire birin bɔjɛsa kui.

²⁶ N baraka ragoroma nε e ma. N tunε rafama nε a waxati, alako bɔxi xa fan n ma geya səniyənxi rabilinyi.

²⁷ Wurie bogima nε, bɔxi xεe fan. N ma jama sabatima nε bɔjəesa kui a xa bɔxi ma. Na təmui, e a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra, a n tan nan yɔlənχɔnyie bolonma, n e ratanga e yaxuie ma.

²⁸ Namanε mu e tɔɔrɔma sɔnɔn, sube xaajεe fan mu e donma sɔnɔn. E sabatima xaxilisa nan kui, mixi yo mu e magaaxuma.

²⁹ N e xa sansi bilie rafanma nε jamanε ya xɔri. Kaamε mu e suxuma sɔnɔn, e xa yaagi e xa setareja kui.

³⁰ Na təmui, e a kolonma nε a n tan e Marigi Alatala na e fɔxɔ ra, e man a kolon a e tan Isirayila bɔnsɔε findixi n ma jama nan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

³¹ Wo tan n ma xurusee, n naxee dε madonma, adamadi nan wo ra. N tan nan na wo Marigi ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

35

Naxankate na Edon bε

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti n xili ra Edonkae bε, naxee sabatixi Seyiri geya ma,

³ a fala e bε, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fama nε wo tan Edonkae xili ma, n na n sənbe ramini wo ma, n Seyiri geya findi yire maxaraxi ra.

⁴ N wo xa taae xun nakanama nε, nee xa findi yire rabεjinxī ra. Na tεmui, wo a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.»»

⁵ «Wo to Isirayilakae xōn kabi tεmui xōnkuye, han wo bara e yanfa, wo e sa wo yaxuie sagoe e xa jaxankate waxati,

⁶ n tan wo Marigi Alatala naxε, <N bara n kali n yεtε ra, n a niyama nε wo xa bu gere kui. Wo to gbata wuli raminide, n a ragirma nε na fe mōoli xa bira wo fōxō ra tεmui birin.

⁷ N Seyiri geya findima nε yire maxaraxi ra mixi mu sigama dεnnaxε.

⁸ Binbie luma nε wo xa bōxi birin ma, naxee faxaxi santidεgεma ra wo xa geyae fari, wo xa gulunbae kui, nun wo xa folee longori ra.

⁹ N wo xa bōxi findima nε yire maxaraxi ra, mixi yo mu sabatima wo xa taae kui. Na tεmui, wo a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.»»

¹⁰ «Wo to a fala Yudaya nun Isirayila findima nε wo gbe ra, hali n nu na e fōxō ra,

¹¹ n bara n kali n yεtε ra, n tan wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <N fan wo gerema nε wo xa xōne nun tōone bēre ma, naxan nu na wo bōne kui e tan mabiri. N na wo makiiti tεmui naxε, n na n yεtε masenma nε e tan bε.

¹² Na kui, wo a kolonma nε a n tan Alatala bara wo xa konbie birin mε, wo naxee ilanxi Isirayila xa geyae ra. Wo nu bara a fala, Mennikae xun bara rakana, alako na bōxi xa findi muxu gbe ra.

¹³ Wo xa yεtε igboya kui, wo bara n mabere n ma yaragaaxuitareja kui. N na birin mε nε.»»

¹⁴ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Dunija birin na lu sεewε kui, n wo xun nakanama nε a

naaxi ra.

¹⁵ Seyiri geya nun Edonkae birin, n wo xun nakanama nε feo. Na tεmui wo a kolonma nε, a n tan nan na Alatala ra!»

36

Masenyi Isirayila bɔxi bε

¹ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila xa geyae bε, i naxε, ‹Isirayila geyae, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

² Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε: Wo yaxuie bara a fala wo xa geyae findima nε e gbe ra.

³ Na kui, i xa masenyi ti n xili ra, a falafe ra, Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: E to bara wa wo xun nakanafe, e wo raxeten alako wo xa lu si gbetee sagoe naxee wo maberema, e wo mafala,

⁴ n tan wo Marigi Alatala n xa a masen wo bε, wo tan geyae, gulunbae, folee, taa kanaxi naxee harige birin bara xanin si gbetee saabui ra,

⁵ n bara nate tongo n ma xɔnε kui si gbetee nun Edon xili ma, barima e tan bara n ma bɔxi findi e gbe ra sεewε birin na e bɔnε jaaxi kui, alako e xa e xa xurusee de madon naa.»

⁶ «Na kui, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila bɔxi bε. A fala geyae, folee, nun gulunbae bε, i naxε, ‹Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N na masenyi tife xɔnε nun tɔnε nan kui, barima si gbetee bara yo wo ma.

⁷ Na xa fe ra, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N bara n kali n bεlεxε itexi ra, namane naxee wo rabilinxi, e xa marasɔtɔεe gbilenma nε e ma.»

⁸ «Wo tan Isirayila geyae, wo fama nε wuri bilie raminide, naxee salonyie bogi fanyie fima n ma nama Isirayila ma, barima a gbe mu luxi e xa gbilen e xɔnyi.

⁹ N mεenima nε wo ma. N hinnema nε wo xa xε safe ma,

¹⁰ nun wo xa taa tife ra. N wo xa mixie rawuyama nε, Isirayila bɔnsɔε xa sabati naa.

¹¹ N mixi nun xuruse rawuyama nε wo bε, e findi di barie ra dangi a singe ra. Na temui, wo a kolonma nε a n tan nan na Alatala ra.

¹² N ma nama Isirayila a xa nɔε raperemə nε wo fari, wo findi e kε ra, wo mu e xa die ba e yi ra sɔnɔn.»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε: <Mixie to a falama, a wo tan Isirayila bɔxi mixie donma, wo a niya e xa xanin konyiya kui,

¹⁴ n a niyama nε na mixi donfe mu fala wo xun sɔnɔn, nee birin faxa. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

¹⁵ N si gbetee xa marasɔtɔε danma nε wo mabiri, e mu yo wo ma sɔnɔn, wo mu wo sabati boore rabira sɔnɔn. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁶ Alatala man naxa a masen n bε, a naxε,

¹⁷ «Adamadi, Isirayila bɔnsɔε to nu sabatixi a xa bɔxi ma, a jεrε ki naxa a findi sεniyεntare ra n ya i, alɔ gine naxan na a xa kike wali tofe.

¹⁸ N naxa n ma xɔnε dusu e xun na e xa faxε tife nun e xa kuye batufe xa fe ra.

¹⁹ N naxa e rayensen ye pamanε ma e jεrε ki xa fe ra.

²⁰ E siga dεnnaxε dunjna ma, mixie bara n xili sεniyεnxi mabere e xa fe ra, a falafe ra, <Ala xa

nama nan yi ki, naxan kelixi a xa bɔxi ma!›

²¹ N nu wama ne n xili səniyenxi matangafe, Isirayila bɔnsœe nu naxan maberefe jamanee tagi.»

²² «Na nan a ra, i xa a fala Isirayila bɔnsœe bε, ‹Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fama ne fe nde rabade, kɔnɔ n mu a rabama wo tan bε, n a rabama n xili səniyenxi nan xa fe ra, wo bara naxan mabere jamanee ma.»

²³ N na n xili xungbe xa səniyenyi masenma ne, wo naxan maberexi. N na n ma səniyenyi masenma wo saabui ra e ya xɔri, duniŋa jamanee a kolonma ne a Alatala nan n na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

²⁴ «N wo tongoma ne jamanee tagi, n wo ragbilen wo xa bɔxi ma.

²⁵ N ye səniyenxi kasanma ne wo ma wo raseniyenfe ra. N wo xa səniyentareja birin bama ne wo ma naxee fatanxi wo xa wali kobie nun wo xa kuye batufe ra.

²⁶ N bɔjε neenε nun xaxili neenε fima ne wo ma. N wo xa bɔjε xɔrɔxœ masara bɔjε fanyi ra.

²⁷ N na n xaxili sama ne wo bɔjε ma, n fa a niya wo xa n ma yaamarie rabatu, wo xa bira n ma səriye fɔxɔ ra.

²⁸ Wo sabatima ne bɔxi ma, n naxan fi wo benbae ma. Wo findima ne n ma jama ra, n fan findi wo Marigi Ala ra.

²⁹ N wo rakisima ne wo xa səniyentareja ma, n baloe rawuyama ne wo bε, alako wo naxa lu kaame kui sɔnɔn.

³⁰ N wuri bogie nun xε sansie rawuyama ne, alako kaame naxa wo rayarabi jamanee tagi

сңуң.

³¹ На тәмүи, wo wo ratuma нे wo ѡнере ki jaaxie ma, wo nimisa wo xa yunubie xa fe ra.

³² Wo xa a kolon a n mu yi rabama wo tan xa fe xa ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. Isirayila бәңсәе, wo wo xun sin, wo xa yaagi wo xa fe jaaxi rabaxie ra.»

³³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε: N na wo raseniyεn wo xa yunubie ma лөхәе naxε, n wo xa taae rafema ne jama ra, n wo xa yire kanaxie yailan.

³⁴ Xee fama ne sade бәxi ma, naxan nu bara xara dangi mixie ya tote ra.

³⁵ E man a falama нe, «Yi бәxi naxan nu xaraxi, na man bara lu алo Eden sansi yire. A taa kanaxie man bara ti сенбе ra, mixie bara sabati e kui.»

³⁶ Na тәмүи, jamanε naxee luma wo rabilinyie, nee a kolonma нe a n tan Alatala bara yire kanaxi yailan, n bara xee sa бәxi ma naxan nu bara xara. N tan Alatala xui nan na ki. N naxan fala, n na nan nabama.»

³⁷ «Wo Marigi Ala yi nan masenxi, a naxε: N man Isirayila xa maxandi suxuma нe yi fe rabafe ra e бe. N e rawuyama ne алo xuruse gali

³⁸ naxan toma Darisalamu sali лөхәе. Isirayila taa kanaxie rafema ne mixi gali ra, e fa a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

37

Xəri xaraxie

¹ Alatala сенбе naxa goro n ma, a Xaxili Seniyεnxi naxa n tongo, a sa n ti gulunba nde tagi xərie gbegbe nu na дənnaxε.

² A naxa n najere na xorie longori ra, e birin xaraxi gben.

³ A naxa n maxorin, a naxe, «Adamadi, yi xorie man noma balode?» N naxa a yaabi, «N Marigi Alatala, i keren nan a kolon!»

⁴ Na temui a naxa a masen n be, «I xa masenyi ti yi xorie be n xili ra. I xa a fala e be, «Xori xaraxie, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

⁵ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo tan xori xaraxie be, a naxe: N xa nii foye rafa wo ma, wo man xa balo.

⁶ N fasæe yailanma ne wo be, n fate sube nun fate kiri sa wo ma, n jengi raso wo fate i, wo fa gbilen balo ra. Na temui, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁷ N naxa a xa masenyi radangi alo a n yamari a ra ki naxe. N to nu wøyenma a namijonme ki ma, xui nde naxa mini xorie tagi, e wundu, e fa so e masofe e bore ra.

⁸ N naxa fasæe, sube, nun kiri to e ma, kono nii foye mu nu rasoxi e fate.

⁹ Na temui a naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, i xa n ma masenyi ti nii foye be a falafe ra, «I Marigi Alatala yi nan masenxi: I tan nii foye, i xa keli dunipa tunxun naanie ra, i xa so yi mixi faxaxie fatee, e xa keli faxe ma, e xa balo!»

¹⁰ Awa, n naxa na masenyi radangi alo a n yamari ki naxe. N to na raba, nii foye naxa so e fate i, e naxa balo, e keli, e ti e sanyi xun na. Nama gbegbe nan nu nee ra.»

¹¹ Na temui a naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, yi xorie misaalixi Isirayila bɔnsɛ

nan na. E naxε, ‹Muxu xɔrie bara xara, muxu xaxili tidee bara jɔn, muxu bara rabolo.›

¹² I xa yi masenyi ti e bε n xili ra, ‹Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N ma jnama, n wo xa gaburie rabima nε, n wo rate e kui, n wo xanin Isirayila bɔxi ma.›

¹³ N na gε na rabade, wo tan n ma jnama, wo a kolonma nε a Alatala nan n na.

¹⁴ N na n Xaxili Seniyenxi ragoroma nε wo ma, wo man gbilen balo ra, n wo rasabati wo xa bɔxi ma. Na t̄emui, wo a kolonma nε a n tan Alatala bara wɔyεn, a n tan Alatala bara na rakamali. Alatala xui nan na ki.››

¹⁵ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

¹⁶ «Adamadi, i xa wuri nde tongo, i a sεbε a ma, ‹Yuda nun a malan boore Isirayilakae gbe.› I xa wuri gbεtε tongo, i a sεbε na tan ma, ‹Yusufu xa di Efirami nun a malan boore Isirayila bɔnsɔε gbe.›

¹⁷ Na t̄emui i xa e suxu i bεlexε ra, e xa lu alo wuri kerēn.››

¹⁸ «I ngaxakerenyie na i maxɔrin na fatanfasife ra e bε,

¹⁹ i xa e yaabi, ‹Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Yusufu xa wuri tongoma nε, naxan na Efirami nun a malan boore Isirayila bɔnsɔε yi ra, n xa dɔxɔ Yuda xa wuri ra, e xa findi kerēn na n bεlexε kui.›

²⁰ I xa na wurie itala e mabiri, sεbεli tixi naxee ma,

²¹ i a fala e bε, Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Isirayilakae tongoma nε jamanε kui, n e ragbilen e xa bɔxi ma.

22 N e birin findi si kerén na Isirayila geyae fari. Mangé kerén nan e birin yamarima. E mu mèëma e bore ra sònón findife si firin na.

23 E mu findima séniyentaree ra sònón, kuye batufe ra nun fe jaaxi rabafe ra. N e ratangama nè na birin ma, n e raseniyen. E findima nè n ma jama ra, n fan findi e Marigi Ala ra.»

24 «N ma konyi Dawuda nan findima e xa mangé ra, xuruse kante kerén lu e birin bë. E birama nè n ma yaamarie fôxø ra, e n ma seriye rabatu a ki ma.

25 E sabatima nè bôxi ma, n naxan fi n ma konyi Yaxuba ma, wo benbae sabati dënnaxé. E tan, e xa die nun e xa mamadie sabatima nè mènni, n ma konyi Dawuda nan findima e xa mangé ra abadan.

26 N bônesa saaté tongoma nè e bë, naxan mu kanama abadan. N e rasabatima nè naa, n e bônsœ rawuya. N ma hörömölingira luma nè e tagi abadan.

27 E findima nè n ma jama ra, n fan findi e Marigi Ala ra, n ma hörömölingira fa lu e ya ma.

28 N ma hörömölingira na sabati e tagi abadan, si gbetée a kolonma nè a n tan Alatala nan Isirayila raseniyenxi.»

38

Ala xa masenyi mange Gogo bë

1 Alatala naxa a masen n bë, a naxé,

2 «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Magogo bôxi mangé Gogo bë, naxan Rosi, Meseki, nun Tubali taae yamarima.

³ A fala a bε, «Marigi Alatala yi nan masenxi: Rosi, Tubali nun Meseki xa mange Gogo, n fafe i xili ma.

⁴ N wure rasoma nε i banganyie kui, n i ramini, i tan nun i xa sɔɔri galie birin: i xa soee, e ragima tofanyie, i xa sɔɔrie nun e xa wure lefa yanbaxie,

⁵ sɔɔri Perisekae, sɔɔri Kusikae, sɔɔri Putikae, e birin nun e xa wure lefae nun e xun makanta see,

⁶ Gomeri nun a xa sɔɔri gali, Togarama nun a xa sɔɔri gali kelife kɔɔla ma.»

⁷ «I xa na sɔɔri galie birin yailan a fanyi ra i xa yaamari bun ma.

⁸ Temui xɔŋkuye na dangi, n i xilima nε gere tife ra. I fama nε sigade bɔ̄xi nde ma naxan bara gere raba, e xanin konyiya kui jamanε ma, e fa gbilen e xɔnyi, e sabati bɔ̄jɛsa kui Isirayila geyae fari.

⁹ I mənni lima nε alɔ turunnaadε, i tan nun i xa sɔɔri galie naxee kelixi dunjna birin ma. Wo luma nε alɔ nuxui ifɔɔrɔxi naxan tima bɔ̄xi xun na.»

¹⁰ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxε: Na lɔxɔε, i natε jaaxi tongoma nε.

¹¹ I a falama nε, «N sigama nε bɔ̄xi xili ma, tete mu naxan nabilinx. Naakae mu yailanxi gere tife ra, e birin sabatixi bɔ̄jɛsa kui. Tete mu na e xa taae rabilinyi, naadε balanxie mu na e xɔnyi.

¹² N e harige birin tongoma nε e xa taa yailanxie kui, e gbilenxi dɛnnaxε kelife jamanε ma. Naafuli nun xuruse gbegbe na mənni bɔ̄xi tagi.»

¹³ Seebakae, Dedankae, Tarasisi yulεe, nun e xa mixie birin i maxɔrinma nε, «I na sigafe naafuli

nan tongode? I bara soɔri galie xili wo xa muŋe belebele ti, alɔ xεɛma, gbeti, xurusee, nun se fanyi gbɛtɛe?»»

¹⁴ «Na nan a ra, adamadi, i xa n ma masenyi ti Gogo bɛ, i naxɛ, ‹Marigi Alatala yi nan masenxi: N ma jama Isirayila na sabati xaxilisa kui lɔxɔɛ naxɛ, i fama na tote.

¹⁵ I kelima ne i xɔnyi kɔɔla mabiri, i tan nun soɔri gali wuyaxie kelife dunija birin ma, e birin tixi soee fari, e bira i fɔxɔ ra.

¹⁶ I fama ne n ma jama Isirayila xili ma, alɔ nuxui ifɔɔrɔxi naxan dusuma bɔxi xun na. Na temui n i rafama ne n ma bɔxi xili ma, alako dunija xa n ma səniyenyi kolon i saabui ra.»»

¹⁷ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ: Temui dangixi n ma konyi namijɔnɛmɛ Isirayilakae nu bara i xa fe fala, n i xεɛma e gerede ki naxɛ.

¹⁸ Yi nan fama rabade na lɔxɔɛ: Gogo na din Isirayila ra, n ma xɔne tema ne alɔ te.

¹⁹ Isirayila bɔxi serɛnma ne n ma xɔne xungbe kui.

²⁰ Yεxεe, xɔnie, wulai subee, bubusee, nun adamadie birin, e gaaxuma ne n ya ra. Geyae nun tentenyie birama ne, banxie xalɛe kana.

²¹ N gere ya rafindima ne Gogo ma n ma geyae birin fari! Marigi Alatala xui nan na ki. A xa soɔrie e xa santidɛgɛma raminima ne e tɛɛ kui e ngaxakerenyie xili ma.

²² N Gogo xun nakanama ne wuganyi nun faxɛ tife ra. N tune xɔɔrɔxɔɛ, balabalanyi, nun te ragoroma ne a ma, a nun a xa soɔri galie ma kelife dunija birin ma.

²³ Na kui, n na n ma mangeya nun n ma seniyenzi masenma ne dunija si birin be. Na temui, e a kolonma ne a Alatala nan n na.»

39

Mange Gogo rajɔnyi

¹ «Adamadi, n ma masenyi xɔrɔxɔe ti mangé Gogo be, a falafe ra, «Marigi Alatala yi nan masenxi: Meseki nun Tubali mangé Gogo, n bara ti i kanke!»

² N i mafindima ne alo n wama a xɔn ki naxe. N i rakelima i xɔnyi koɔla ma, n fa i ra Isirayila geyae ma gere tife ra.

³ Menni n i xa xali nun i xa xali woli se rabirama ne.

⁴ I tan nun i xa sɔɔrie birin faxama ne na geyae longori. N wo findima yubee nun burunyi subee xa donse nan na,

⁵ wo binbie fa lu kene ma. Marigi Alatala xui nan na ki.

⁶ N te soma ne Magogo ra, nun yire raxaraxi baa de ra. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁷ «N na n xili seniyenxi masenma ne n ma jama Isirayila be, n man mu tinma sɔɔn e xa n mabere. Si gbetee fama ne a kolonde, a n tan Alatala nan na Isirayila xa Seniyentoe ra.

⁸ Na fe birin fama ne rabade. Marigi Alatala xui nan na ki. Lɔxɔe na a ra, n naxan xa fe fala.»

⁹ «Isirayilaka naxee sabatixi taae kui, e minima geresosee matongode bɔxi ma, alo wure lefae, xalie, xalie woli see, tanbœe, nun wuri faxeti see, e fa e gan yege fari. Na e hayi fanma ne solofera nan bun ma.

10 E mu yege fenma fiili nun fōtōnyi ma sōnōn, barima geresosee nan findima yege ra e bε. Naxee bara wa harige bafe e yi ra, e tan nan fama harige bade nee yi ra. Marigi Alatala xui nan na ki.»

11 «Na lōxčε, n a niyama nε Gogo xa ragata Isirayila bōxi ma, gulunba nde kui mixie dangima dēnnaxε sigafe ra baa de ra sogetede mabiri. Na gulunba kira ibolonma nε Gogo nun a xa sōcrie ragatade xa fe ra. E mənni xili sama nε «Gogo xa nama xa gulunba.»»

12 «Isirayila bōnsōe kike solofera nan nabama na mixie ragatafe ra, alako e xa bōxi xa səniyen.

13 Nama birin luma nε na wali raba ra. N ma nōrε to lōxčε findima fe belebele nan na e bε. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

14 E mixie sugandima nε bōxi rasəniyεnde. Nee tan nun e booree luma nε bōxi birin iŋεrε ra binbie ragatafe ra. Na wali buma nε jε solofera.

15 E na gε na ra, e man bōxi iŋεrεma nε mixi xōrie fende. E na nde to, e tōnxuma nde ti naa alako gaburi gemae xa a to, e xa na xōrie xanin Gogo xa nama xa gulunba yire.

16 E bōxi rasəniyεnma na ki nε. Taa nde tima naa, naxan xilima Hamona. Xili nan na ki naxan a falama «Nama» e gbe xui ra.»

17 «Adamadi, i Marigi Alatala yi nan masenxi: A fala wulai xōnie nun sube mōoli birin bε, «Wo birin xa fa be, n xa n ma sərəxε xungbe rafala Isirayila geyae ma. Mənni wo sube nun wuli donma nε.»

18 Wo sənbəmae sube donma nε, wo bōxi mangεe wuli min alo xuruse naxee raturaxi

Basan bɔxi ma.

¹⁹ Na sereχe temui, wo wasama ne e sube ra, wo siisi e wuli ra.

²⁰ Wo lugama ne soe nun a ragimae sube ra, mangee nun sɔɔri mɔɔli birin sube. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

²¹ «N na n ma nɔrɛ masenma ne dunipa birin bɛ Gogo nama xa jaxankate saabui ra.

²² Keli na lɔχɔɛ ma, Isirayila bɔnsɔɛ a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra.

²³ Si gbetee a kolonma ne a Isirayila xa yunubie nan a niya e xa siga konyiya kui. E to n yanfa, n naxa n kobe raso e ra, n fa e sa e yaxuie sagoe. Na nan a ra, e naxa faxa santidegema ra.

²⁴ N e jaxankataxi e xa yunubie nun e xa seniyentareja nan ma. Na nan a niyaxi n xa n kobe so e ra.»

²⁵ «Awa, i Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Yakɔsi, n Yaxuba bɔnsɔɛ ragbilenma ne kelife konyiya kui. N kinikinima ne Isirayila bɔnsɔee ma, n fa a ragiri n xili xa binya.

²⁶ E na sabati e xɔnyi xaxilisa kui, mixi yo mu e tɔɔrɔ, yaagi man luma ne e ma e xa yanfanteya xa fe ra n tan mabiri.

²⁷ N na e raminima ne jamanee kui, n fa e ra e xɔnyi, jamanee fa n ma seniyenyi tote na saabui ra.

²⁸ Na temui, Isirayila bɔnsɔɛ a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra, barima hali n to e rasiga konyiya kui jamanee tagi, n man bara e birin nagbilen, mixi yo mu lu e xanbi ra.

²⁹ N mu n kobe soma e ra sɔnɔn, barima n na n Xaxili luma ne Isirayila bɔnsɔɛ ma. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

40

Hörömöbanxi nεεnε xa tεtεe

¹ Muxu xa konyiya jε məxčjεn nun suuli nde ra, jε kike singe ra, xi fu nde ra, naxan nu ilanxi Darisalamu xa kanε dangi xanbi jε fu nun naani nde ma, na ləxəε yati yati, Alatala sənbə naxa gorø n ma,

² a n xanin laamatunyi ki ma Isirayila geya itexi nde fari. N naxa taa nde to kɔɔla mabiri.

³ Alatala to n xanin naa, n naxa xəmə nde to, naxan fate nu yanbafe alo wure gbeeli. A nu tixi sode dε ra, luuti nun maniya se wuri suxuxi a yi ra.

⁴ Na xəmə naxa a fala n bε, a naxε, «Adamadi, i ya ti a fanyi ra, i tuli mati n xui ra. N fe naxan birin masenma i bε, i xa i jəxə sa a xən ma, barima i rafaxi ne be alako i xa na kolon, i xa na birin tagi raba Isirayila bɔnsɔε bε.»

⁵ N naxa tεtε nde to naxan hörömöbanxi rabilinxi. Wuri maniya se nu na na xəmə yi ra, naxan kuya nəngən ya senni a nun suxui senni. A naxa tεtε xεlε xa maigboe nun a xa maite maniya, e firinyi birin lan na wuri maniyase ya keren nan ma.

⁶ A naxa siga sode dε ra, naxan ya rafindixi sogetede ma. A naxa te na tede ra naxee nu na a ya ra, a sode dε xa maite maniya, naxan lan na wuri maniyase ya keren ma.

⁷ Hörömölingira kantamae xa tede nu na sode dε sεeti ma, kankan xa maite nun maigboe lan na wuri maniyase ya keren nan ma. Xεlε naxan nu na e tagi, na lan nəngən ya suuli nan ma. Buntunyi sode dε xa maite fan lan na

wuri maniyase ya keren nan ma, naxan ya nu rafindixi hɔrɔmɔbanxi ma.

⁸ A naxa buntunyi maniya,

⁹ naxan xa kuye lan nɔngɔn ya solomasaxan ma, a kinkie lan nɔngɔn ya firin ma. Na buntunyi ya nu rafindixi hɔrɔmɔbanxi nan ma tete kui.

¹⁰ Hɔrɔmɔbanxi kantamae tide senni nu na sogetede sode dε sεeti maniya, sεeti keren saxan, sεeti boore fan saxan. Nee birin xa maniyε xasabi lan, e kinkie fan birin xa maniyε xasabi lan.

¹¹ A naxa sode dε xa maigboe maniya, naxan lan nɔngɔn fu ma, a xa maite lan nɔngɔn fu nun saxan nan ma.

¹² Xεle di nu na hɔrɔmɔbanxi kantamae xa tidee ya ra, naxan nu ite nɔngɔn ya keren. Na tidee xa maigboe nun e xa maite lan nɔngɔn ya senni nan ma.

¹³ A naxa a maniya kelife kantama singe xa tide xanbi ra, han boore kantama xa tide xanbi ra, na fa lan nɔngɔn ya mɔxɔjɛn nun suuli ma, kelife yire fanyi ma, han kɔɔla ma.

¹⁴ A naxa xεle birin maniya na sode dε longori han tete kui, na lan nɔngɔn ya tongo senni nan ma.

¹⁵ Kelife sode dε ra, han tete kui buntunyi xanbi ra, na lan nɔngɔn ya tongo suuli nan ma.

¹⁶ Wunderie nu na na xalee ma sode dε mabiri, alo wunderi gbetee to nu na xalee ma hɔrɔmɔbanxi mabiri. Tugi fensee nu masolixi na longori birin.

¹⁷ A to n naso tete kui, n naxa yire tongo saxan to naxee fatuxi tete ma.

18 Bəxi nu yailanxi gəmə fanyie nan na naxan xa maite lan tətə sode də ma.

19 Na xəmə naxa a maniya kelife sode də fələ ma, han tətə gbətə sode də ra naxan nu na na tətə singe kui. Na lan nəngən kəmə nan ma sogetede mabiri nun kəçəla mabiri.

20 Na təmui, na xəmə naxa tətə sode də maniya naxan nu na kəçəla mabiri.

21 Hərəməbanxi kantamae tidee fan nu na mənni alə boore sode dəe ra. Saxan nu na səeti kerən, saxan nu na boore səeti. Na xa maite lan nəngən tongo suuli nan ma, a maigboe lan nəngən məxçənən nun suuli nan ma.

22 A xa wunderie, a xa buntunyi, a xa tugi fənsə naxee masolixi a ma, nee nun sogetede sode də xa maniyə xasabi lan. Santide soloferə nan nu na a bə tede ra, a xa buntunyi nu na nee nan ya i.

23 Tətə firin nde sode də nu na tətə singe sode də nan ya ra kəçəla nun sogetede mabiri. Nəngən ya kəmə nu na e tagi.

24 Na təmui, na xəmə naxa n xanin tətə sode də yirefanyi mabiri. Mənni xa maniyə xasabi lan boore sode dəe xa maniyə nan ma.

25 Wunderie nu na na sode də nun a xa buntunyi bə e rabilinyi birin ma, alə boore sode dəe. Na sode də nu ite nəngən ya tongo suuli, a nu igbo nəngən ya məxçənən nun suuli.

26 Santide soloferə nan nu na a bə tede ra, a xa buntunyi nu na nee nan ya i. Tugi fənsəe nu masolixi a kinkie səeti birin ma.

27 Tətə firin nde sode də fan nu na yirefanyi mabiri. Kelife na sode də ma han na tətə singe

sode dε yirefanyi mabiri, a lan nɔngɔn ya kεmε nan ma.

²⁸ Na tεmui, na xεmε naxa n xanin na tεtε firin nde kui naxan nu na boore tεtε kui. A naxa n naso na yirefanyi sode dε ra. A naxa na maniya. A tan nun sode dε booree birin nu lan.

²⁹ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniyε xasabi lan booree xasabi nan ma. Wunderie nu na na sode dε nun a xa buntunyi birin nabilinyi ra. Kelife na sode dε fɔlε ma, han tεtε kui lan nɔngɔn ya tongo suuli nan ma, a igboe lan nɔngɔn ya mɔxɔjεn nun suuli nan ma.

³⁰ Buntunyi naxee nu na na tεtε firin nde kui, e xa maigboe lan nɔngɔn ya mɔxɔjεn nun suuli nan ma, e xa maite lan nɔngɔn ya suuli nan ma.

³¹ Na buntunyi ya nu rafindixi tεtε singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e bε.

³² Na tεmui, na xεmε naxa n xanin yi tεtε firin nde sode dε ra naxan nu na sogetede mabiri. A naxa na maniya. A tan nun sode dε booree birin nu lan.

³³ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniyε nu lanxi booree xa maniyε nan ma. Wunderie nu na na sode dε nun a xa buntunyi rabilinyi birin ma. A xa maigboe lan nɔngɔn ya mɔxɔjεn nun suuli nan ma, a xa maite lan nɔngɔn ya suuli nan ma.

³⁴ Na buntunyi ya nu rafindixi tεtε singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e bε.

³⁵ Na tεmui, na xεmε naxa n xanin yi tεtε firin nde sode dε ra, naxan nu na kɔɔla mabiri. A

naxa na maniya. A tan nun sode dε booree birin nu lan.

³⁶ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniyε nu lanxi booree xa maniyε nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi rabilinyi birin ma. A xa maigboe lan nɔngɔn ya mɔxɔjɛn nun suuli nan ma, a xa maite lan nɔngɔn ya suuli nan ma.

³⁷ Na buntunyi ya nu rafindixi tεtε singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e bε.

³⁸ Yire nde nu na kankan xa sode de ra, xuruse naxee bama sεrεxε gan daaxi ra, nee nu maxama mεnni nε.

³⁹ Teebilie nu na sode de buntun firinyi kui, firin nu na sεeti keren ma, firin nu na boore sεeti fan ma. Xurusee kɔn naxabama na teebilie nan fari, naxee findi sεrεxε gan daaxi ra, yunubi xafari sεrεxε ra.

⁴⁰ Teebili gbεtεe nu na sode de tede sεetie ma, firin sεeti keren, firin boore sεeti fan ma, tεtε fari ma buntunyi kui.

⁴¹ Na nan a ra teebili naani nu nɑ sode de sεeti keren na, naani nu na boore sεeti ra. Xurusee nu rafalama na teebilie nan fari beenun e xa ba sεrεxε ra.

⁴² Na teebili naanie nu yailanxi gεmεe nan na, e nu kuya nɔngɔn ya keren nun a tagi, e nu igbo nɔngɔn ya keren. Yirabasee nu sama nee nan fari, naxee nu lanma e xa rawali xuruse rafalafe ra naxee nu findima sεrεxε gan daaxie nun sεrεxε mɔcli gbεtεe ra.

⁴³ Wuree nu na banxi xεlε ma xurusee nu gbakuma dεnnaxε, e sube sa teebilie fari.

44 Tete firin nde sode de seeti firinyie ma, yire nde nu na naxan ya rafindixi yirefanyi ma, yire nde fan nu na naxan ya rafindixi kɔɔla ma.

45 Na xemə naxa a fala n bɛ, a naxe: «Yire naxan ya rafindixi yirefanyi ma, na findixi serexedubee gbe nan na, naxee hɔrɔmɔbanxi makantama.

46 Yire naxan ya rafindixi kɔɔla ma, na findixi serexedubee gbe nan na, naxee serexebade makantama. Nee findi Sadɔki xa die nan na, naxee findi Lewi bɔnsɔe mixi ra, naxee gbansan lan e xa makore Alatala yire ra e xa wali kui.»

47 Na xemə naxa tete maniya. A xa kuyé lan nɔngɔn ya keme nan ma, a xa gboe fan lan nɔngɔn ya keme nan ma. Serexebade nu tixi hɔrɔmɔbanxi nan yatagi.

48 Na xemə naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi xa buntunyi ra. A naxa buntunyi xεlε bun se maniya. Keren lan nɔngɔn ya suuli nan ma, boore fan naxa lan nɔngɔn ya suuli ma. Sode de xa gboe lan nɔngɔn ya fu nun naani nan ma. Banxi xεlε naxee nu na na seeti firinyie ma lan nɔngɔn ya saxan nan ma.

49 Na buntunyi xa maigboe lan nɔngɔn ya mɔxɔjɛn nan ma, a xa maite lan nɔngɔn ya fu nun firin nan ma. Tedee nu na a bɛ. Kinki firin nu tixi buntunyi xεlε seetie ma.

41

Hɔrɔmɔbanxi neenē xalεe nun naadεe

1 Na xemə naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi yire seniyenxi kui. A naxa a kinkie maniya naxee nu

na naade seetie ma. Kankan xa gboe naxa lan nongon ya senni ma.

² Sode de xa gboe lan nongon ya fu nan ma. Banxi xele naxee nu na na seeti firinyie ma, e lan nongon ya suuli nan ma. A naxa na horomobanxi maniya. A xa kuye lan nongon ya tongo naani nan ma, a xa gboe lan nongon ya mokhoren nan ma.

³ Na temui, na xeme naxa so horomobanxi yire seniyenxi fisamante kui. A naxa a kinkie maniya naxee nu na naade seetie ma. Kankan xa gboe naxa lan nongon ya firin ma. A sode de lan nongon ya senni nan ma. Banxi xele naxee nu na na seeti firinyie ma, e lan nongon ya solofera nan ma.

⁴ A naxa a xa kuye nun a xa gboe maniya, kankan naxa lan nongon ya mokhoren ma. A naxa a fala n be, «Yire seniyenxi fisamante nan yi ki.»

⁵ A naxa horomobanxi xele maniya. A xa marabinye naxa lan nongon ya senni ma. Yire naxee nu na horomobanxi rabilinyi ma, kankan xa gboe lan nongon ya naani nan ma.

⁶ Na yiree nu dcoxixi e bore nan kon na deki saxan na. Konkoe tongo saxan nan nu na na deki keren keren birin ma. Bun se nu na horomobanxi rabilinyi, kon e mu nu rasoxi horomobanxi xele tan kui.

⁷ Dekie nu te igbo ra e bore be alako naxan na koore ma naxa igbo dangi lanbanyi daaxi ra. Tedee nu na keli lanbanyi ma a sa dcox deki donxox ra.

⁸ N naxa a raben, sanbunyi nu na horomobanxi rabilinyi ma, naxan kuya nongon ya senni. Na

yire naxee nu na hōrōmōbanxi rabilinyi, e nu tixi na sanbunyi fari.

⁹ Na yiree xelē xa marabinye lan nōngōn ya suuli nan ma. Kēne naxan nu na hōrōmōbanxi

¹⁰ nun sərəxədubēe xa konkoe tagi, a lan nōngōn ya mōxçjēn nan ma, a rabilinyi birin na.

¹¹ Na yire naxee nu na hōrōmōbanxi rabilinyi, e sode dē kerēn nu na kōola ma, kerēn fan nu na yirefanyi ma. Kēne nu na e rabilinyi ma, naxan lan nōngōn ya suuli ma.

¹² Banxi gbētē nde nu na hōrōmōbanxi soggorode mabiri, naxan xa maigboe nu lanxi nōngōn ya tongo soloferē ma, a xa kuyē nu lanxi nōngōn ya tongo solomanaani nan ma. A xelē xa marabinye nu lanxi nōngōn ya suuli nan ma.

¹³ Na xēmē naxa hōrōmōbanxi maniya. A xa kuyē lan nōngōn ya kēmē nan ma. Kēne, banxi, nun a xelē, nee fan xa kuyē lan nōngōn ya kēmē nan ma.

¹⁴ Kēne naxan nu na hōrōmōbanxi sogetede mabiri, a lan nōngōn ya kēmē nan ma.

¹⁵ Na xēmē naxa banxi maniya, naxan nu na hōrōmōbanxi xanbi ra, nun dangide naxee nu na a sēeti firinyi ma, na lan nōngōn ya kēmē nan ma.

Hōrōmōbanxi, a xa buntunyi,

¹⁶ a sode dēe, nun a wunderie, na birin nu ratofanxi wuri fanyi nan na, kelife lanbanyi ma han koore.

¹⁷ Sode dē xun ma nun banxi xelē birin nabilinyi, a kui nun a fari,

¹⁸ malekēe nun tugi fēnsēe nan nu masolixi a ma a raxunmase ra. Tugi fēnsēe kerēn nan nu

masolixi malekε firin tagi. Yatagi firin nan nu na na malekε birin bε,

¹⁹ a mixi daaxi nun a yεtε daaxi. Na mixi yatagi nu rafindixi tugi fense nan ma, na yεtε yatagi nu rafindixi tugi fense nan ma boore sεetι mabiri.

²⁰ Malekεe nun tugi fensee nu masolixi kelife hɔrɔmɔbanxi lanbanyi ma han koore.

²¹ Sode dε nu na hɔrɔmɔbanxi xa yire sεniyεnxi ma, a maniyε fan nu na a xa yire sεniyεnxi fisamante ma.

²² Sεrexεbade nde nu na menni, naxan nu rafalaxi wuri ra, a xa maite lan nɔngɔn ya saxan nan ma, a xa kuyε lan nɔngɔn ya firin nan ma, a xa maigboe nu lanxi nɔngɔn ya firin nan ma. A tunxunye, a dε kirie, nun a sεetie birin nu yailanxi wuri nan na. Na xεmε naxa a fala n bε, «Yi teebili nan na Alatala ya i.»

²³ Naadε firin nan nu na hɔrɔmɔbanxi yire sεniyεnxi sode dε ra, naadε firin nan nu na hɔrɔmɔbanxi yire sεniyεnxi fisamante sode dε ra.

²⁴ Naadε bεla firin nan nu na na sode dε firinyi, naxee nu ragalima sode dε ma.

²⁵ Malekεe nun tugi fensee nu masolixi hɔrɔmɔbanxi naadεe ma, alɔ a nu masolixi a xεlεe ma ki naxε. Wurie fan nu na buntunyi ma koore ma.

²⁶ Wunderie nu na buntunyi xεlε ma a sεetie ma, tugi fensee nu masolixi wunderie sεetie ma. Wurie fan nu na na yiree xun na, naxee nu tixi hɔrɔmɔbanxi rabilinyi.

Serexedubee xa banxi

¹ Na dangi xanbi, na xemē naxa n namini na tete singe kui kooла ma. A naxa n xanin banxi yire, naxan nu na tete singe xele kooла mabiri nun hōrōmōbanxi tagi.

² Na banxi xa sode dε ya nu rafindixi kooла nan ma. Na banxi nu kuya nōngōn ya kēmē, a nu igbo nōngōn ya tongo suuli.

³ Sεeti naxan nu kuya tete mabiri nōngōn ya mōxōjēn, a nun sεeti naxan nu na hōrōmōbanxi mabiri, konkoe yire dεki saxan nde nu tixi na yire firinyi ma.

⁴ Nεredee nu na na sεeti firinyi ma naxee nu igbo nōngōn ya fu, e nu kuya nōngōn ya kēmē ałɔ banxi. Konkoe sode dε nu rafindixi kooла nan ma.

⁵ Konkoe naxee nu na koore dεki saxan nde ma, nee nu ixutu dangife boore ra lanbanyi.

⁶ Kinki yo mu nu na na dεki saxan nde bε, e ixutuxi na nan ma.

⁷ Xele nu tixi konkoe nun tete singe tagi, a nu kuya nōngōn ya tongo suuli.

⁸ Boore sεeti hōrōmōbanxi mabiri a nu kuya nōngōn ya kēmē.

⁹ Konkoe naxee nu na lanbanyi, e sode dε nu na sogetede mabiri.

¹⁰ Konkoe gbεtεe nu na yirefanyi mabiri tete singe xele longori ra hōrōmōbanxi ya i.

¹¹ Nεrede nde nu na e ya ra. Na konkoe nu maniyaxi konkoe nan na naxee nu na kooла mabiri. E firin nafala ki, e xa kuyε nun e xa gboe, na birin lan.

12 E xa sode d  e nu na yirefanyi nan ma. Naad   xungbe nde nu na sogetede mabiri.

13 Na x  em   naxa a fala n b  , a naxe, «Konkoe naxee na yirefanyi nun k  ola ma t  te ya i, nee findixi yire seniyenxie nan na, Alatala xa serexedub  e serex   sube donma d  nnax  . E serex   seniyenxie ragatama m  nni ne naxee findixi sansi x  ri serex  e, yunubi xafari serex  e ra. Yire seniyenxi nan m  nni ra.

14 Serexedub  e na so yire seniyenxie, a mu lanma e xa mini pama ya ma t  te kui, fo e xa e xa dugi seniyenxie ba.»

15 Na x  em   to g   h  r  m  banxi yire maniyade, a naxa n namini sogetede sode de ra, a fa na t  te rabilinyi birin maniya.

16 A naxa a f  l   sogetede mabiri. Na seeti xa kuy   lan n  ng  n ya k  me suuli nan ma.

17 Na temui, a naxa k  ola seeti maniya, naxan xa kuy   fan lan a ya k  me suuli ma.

18 Na temui, a naxa yirefanyi seeti maniya, naxan xa kuy   fan lan a ya k  me suuli ma.

19 A rajonyi, a naxa sogegorode seeti maniya, naxan xa kuy   fan lan a ya k  me suuli ma.

20 A naxa t  te rabilinyi birin maniya a xa wuri maniyase ra. T  te seeti naanie birin lan wuri ya k  me suuli nan ma. Na t  te nu tixi yire seniyenxi nun yire seniyentare nan tagi.

43

Alatala xa n  re gbilenfe h  r  m  banxi kui

1 Na temui, na x  em   naxa n xanin sogetede sode de ra.

² N naxa Isirayila Marigi Ala xa nɔrε to fafe ra kelife sogetede mabiri. A nu xui naxan naminima, na nu luxi nε alɔ baa xungbe mɔrɔnyie, bɔxi fan nu iyalanma a yanbe ra.

³ N laamatunyi naxan to, na nu luxi nε alɔ n naxan to Marigi fa lɔxɔε Darisalamu kanade. A nu luxi nε alɔ n naxan to Kebara xure dε ra. N to a to, n naxa n yatagi rafelen bɔxi ma.

⁴ Alatala xa nɔrε naxa so hɔrɔmɔbanxi kui sogetede sode dε ra.

⁵ Na təmui, Ala Xaxili Səniyenxi naxa n tongo, a n xanin hɔrɔmɔbanxi tete firin nde kui, Alatala xa nɔrε nu bara gbo dənnaxε.

⁶ N nu na na xemε sεeti ma, kɔnɔ n naxa xui nde mε wɔyεnfe n na kelife hɔrɔmɔbanxi kui.

⁷ Na xui naxa a masen n bε, a naxε, «Adamadi, n ma kibanyi yire nan ya, n sanyi tima dənnaxε. N sabatima nε be Isirayilakae ya ma abadan. Isirayila bɔnsɔε nun a xa mangε mu n xili səniyenxi maberema sɔnɔn e xa langoeja ra, nun e xa gaburi tife ra e xa salide itexie ma.

⁸ Mangε na e xa banxi sode dεe nun e xa banxi xalεe ti n gbee sεeti ma, e n xili səniyenxi maberexi na ki nε e xa wali kobi ra. N e sɔntɔxi n ma xɔnε kui na nan ma.

⁹ Yakɔsi fa, e xa e xa kuye batui nun e xa mangε furee makuya n na, alako n xa lu e ya ma abadan.»

¹⁰ «Adamadi, i xa yi hɔrɔmɔbanxi xa fe masen Isirayilakae bε, alako e xa yaagi e xa yunubie ra. E xa yi banxi ti ki mato.

¹¹ Xa e bara yaagi e xa wali kobie ra, yi banxi xa fe rakolon e ra, a tixi mɔɔli naxan na, a sode

dεe nun a minide dεe na ki naxε, nun a xa fe raba kεŋa, alako e xa bira na yaamarie fɔxɔ ra.»

¹² «Hɔrɔmɔbanxi xa sεriyε nan ya: Bɔxi naxan birin na yi geya fari, na birin sεniyεnxi. Hɔrɔmɔbanxi xa sεriyε nan na ki.»

¹³ «Sεrεxεbade xa maniyε xasabi nan yi ki, naxan maniyaxi maniyase ra singe maniyase nu dangi naxan na bεlεxε suxu keren. Fole naxan gexi sεrεxεbade rabilinyi, a tilin nɔngɔn ya keren, a igbo nɔngɔn ya keren. A dε kiri igboe lanxi nɔngɔn tagi nan ma. Sεrεxεbade xa maite

¹⁴ kelife na fole ma han sεrεxεbade bunyi, a lanxi nɔngɔn ya firin nan ma. A igboe lanxi nɔngɔn ya keren nan ma. Sεrεxεbade xa maite kelife a bunyi ma han a koore, na lanxi nɔngɔn ya naani nan ma, a igboe lanxi nɔngɔn ya keren nan ma.

¹⁵ Sεrεxεbade xa tε sade tilinyi lanxi nɔngɔn ya naani nan ma. Feri naani tixi sεrεxεbade tunxunyie ma.

¹⁶ Na tε sade xa kuyε lanxi nɔngɔn ya fu nun firin nan ma. A igboe fan lanxi nɔngɔn ya fu nun firin nan ma.

¹⁷ A dε rabilinyi xa kuyε lanxi nɔngɔn ya fu nun naani nan ma, a igboe fan lanxi nɔngɔn ya fu nun naani nan ma. Na dε rabilinyi dε kiri lanxi nɔngɔn tagi nan ma, a dεnnaxε kui igexi a lanxi nɔngɔn ya keren nan ma. Sεrεxεbade santidee ya nu rafindixi sogetede nan ma.»

¹⁸ Na tεmui, na xεmε naxa a fala n bε, a naxε, «Adamadi, i Marigi Alatala yi nan masenxi: <Sεriyε nan yi ki sεrεxε gan daaxi xa fe ra nun wuli kasanfe xa fe ra yi sεrεxεbade bε a ti tεmui.

19 A lanma i xa tuura keran so Lewi sərəxədubəe Sadəki bənsəe yi ra, naxee na bama yunubi xafari sərəxə ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

20 E xa na wuli di sa sərəxəbade ferie ma, a tunxun naani birin ma lanbanyi, nun a də rabilinyi birin ma. Sərəxəbade rasəniyənma na ki nə, a findi xunsare ra a bə.

21 E xa na tuura tongo, naxan bama yunubi xafari sərəxə ra, a xa gan hərəməbanxi tətə kui a lanma a xa gan dənnaxə səriyə ki ma.»»

22 «Na ləxəe kuye iba, e xa sikətə kerən tongo, lanyuru yo mu na naxan ma, e xa a ba yunubi xafari sərəxə ra sərəxəbade rasəniyənfe ra, alə e a raba ki naxə tuura ra.

23 E na ge sərəxəbade rasəniyənde na ki, e man xa tuura kerən nun yəxəe kontonyi kerən tongo, lanyuru yo mu naxee ma,

24 e xa nee ba Alatala bə sərəxə gan daaxi ra. Sərəxədubəe lanma e xa fəxə kasan na birin ma.»

25 «Ləxə yo ləxə han xi soloferə, e xa sikətə kerən ba yunubi xafari sərəxə ra, a nun tuura nun yəxəe kontonyi, lanyuru yo mu na naxee ma.

26 Han xi soloferə bun ma, yi sərəxəbade rasəniyənma na ki nə, a xa findi wo xa sərəxəbade ra.

27 Na ləxəee na ba a ra, keli a xi solomasaxan nde ma, sərəxədubəe luma wo xa sərəxə gan daaxie nun wo xa sərəxə janigexie ba ra nə mənni fa. Na kui, n wo rasənəma nə. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

Naadε balanxi

¹ Na xεmε naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi tεtε sode dε ra, naxan nu na sogetede mabiri. Na naadε nu balanxi.

² Alatala naxa a masen n bε, «Na naadε balanxi, a mu rabima. Ibunadama yo mu soma naa, barima, n tan Isirayila Marigi Alatala nan soxi menni ra.

³ Kɔnɔ Isirayila mangε nan gbansan nɔma dɔxɔde na sode dε ra a sεrεxε don n ya i. A soma buntunyi sode dε nan na, a man mini menni ra.»

⁴ Na dangi xanbi, na xεmε naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi tεtε sode dε kɔɔla biri ra hɔrɔmɔbanxi ya i. Menni n naxa Alatala xa nɔrε to so ra a xa hɔrɔmɔbanxi kui, n fa n yatagi rafelen bɔxi ma.

⁵ Alatala naxa a masen n bε, a naxε, «Adamadi, i xa i tuli mati n ma masenyi ra a gbengbenyi, n tan Alatala naxan masenma i bε n ma hɔrɔmɔbanxi xa fe ra. I xa i jɔxɔ sa na sode dεe nun a minidee xɔn ma.

⁶ I xa a fala Isirayila matandilae bε, <N tan Marigi Alatala yi nan masenxi: Na lan. Wo xa fe jaaxie bara dangi a i!

⁷ Wo man bara a xunmasa, sunnataree rasofe n ma hɔrɔmɔbanxi sεniyεnxi kui, naxee bɔjε makuya n na. Na kui wo bara fe raharamuxi raba n ma banxi ra, hali wo to nu donse, ture, nun wuli bafe sεrεxε ra a kui. Wo bara n ma sεriyε kana na moɔli ra.

⁸ Wo bara tondi n ma wali sεniyεnxi rabade, wo fa na wali so mixi gbεtε yi ra.

⁹ Marigi Alatala yi nan masenxi: Sunnatare yo naxa so n ma hɔrɔmɔbanxi kui, naxan bɔjε

makuya n na, hali e sabatixi Isirayilakae ya ma.»»

¹⁰ «Lewi bɔnsœ to e makuya n na, e bira e xa kuyee fɔxɔ ra, a nun Isirayila nama, n nee sare ragbilenma nε e ma.

¹¹ N e luma nε e xa wali kui n ma hɔrɔmɔbanxi yire, e xa na sode dεe kanta, e xa sεrεxε gan daaxi nun sεrεxε gβεtεe ba nama bε.

¹² Kɔnɔ e to n ma wali raba e xa kuyee ya i, e a niya Isirayila bɔnsœ fan xa bira yunubi fɔxɔ ra, n bara n kali n bεlεxε itexi ra, e fama nε na sare sɔtɔde. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.

¹³ Yakɔsi n mu tinma e xa e maso n na sεrεxε bade, n mu tinma e xa e maso n ma se sεniyεnxie ra, n mu tinma e xa e maso n ma se sεniyεnxε fisamantee ra. A lanma e xa yaagi sɔtɔ e xa fe jaaxie xa fe ra.

¹⁴ Kɔnɔ n e luma nε e xa wali nde raba n ma hɔrɔmɔbanxi yire, e xa e jɔxɔ sa naa xɔn ma.»

¹⁵ «Isirayilakae to nu e makuyama n na, Lewi bɔnsœ sεrεxεdubεe tan, Sadɔki xa mixie, e nu bara e tunnabexi n ma hɔrɔmɔbanxi xa wali kui. Na nan a ra, n naxa a lu nee peti xa e maso n na, e xa ture nun wuli ba sεrεxε ra n bε. Marigi Alatala xui nan na ki.

¹⁶ Nee nan gbansan soma n ma yire sεniyεnxε kui, e fa n ma wali raba n ma teebili ya i.»

¹⁷ «E na so n ma hɔrɔmɔbanxi xa tεtε kui naxan na na tεtε singe kui, a lanma e xa suwa dugi ragoro e ma. E naxa dugi binye ragoro e ma e ne walima hɔrɔmɔbanxi tεtε sode dεe yire temui naxε, xa na mu a ra hɔrɔmɔbanxi kui.

¹⁸ A lanma e xa suwa dugi nan xiri e xunyi e raxunmase ra, e man xa suwa dugi xiri e

tagi. E naxa sese ragoro e ma, naxan kuyefure raminima e fate ma.

¹⁹ Beenu e xa mini boore tete kui jama tixi dennahe, e xa e xa sose seniyenchie ba e ma, e xa e lu e xa konkoe kui horomabanxi yire. Na ki e mu mixi raseniyenma e xa dugie ra.»

²⁰ «A mu lanma e xa e xunyi bi, a mu lanma e xa e xunsexe rakuya. E xa a maxaba a seriye ki ma.

²¹ A mu lanma serexedubee xa bere yo min, e na so horomabanxi tete kui temui naxe.

²² Serexedubee mu lan e xa kaajne gine dox, a mu lan e xa gine dox, xeme nde mexi naxan na. E xa Isirayila gine dimedi gbansan nan dox, xa na mu serexedube nde xa kaajne gine.

²³ E xa n ma jama xaran se radaxaxi nun se raharamuxi tagi raba kolonde. E xa a masen e be naxan findi se seniyenxi nun se seniyentare ra.»

²⁴ «Nokonsosce na mini jama tagi, serexedubee nan kiiti sama n ma seriye ki ma. E xa n ma yaamarie suxu, e xa n ma salie raba, e xa n ma malabui loxeee binya.»

²⁵ «Serexedube naxa a maso fure ra, xa na mu a ra a findima ne seniyentare ra. Kono xa a baba, a nga, a xa di xemema, xa na mu a ra ginema sa faxa, na temui a nomma a masode nee tan fure ra.

²⁶ Na dangi xanbi, a xa a yete raseniyen, a fa mame ti xi solofera bun ma.

²⁷ A na so horomabanxi tete kui a xa wali seniyenxi rabade, a xa folo yunubi xafari serex ma a yete be. Marigi Alatala xui nan na ki.»

²⁸ «N tan nan findixi serexedubee ke ra. Wo naxa bixi fi e ma Isirayila bixi ma, barima n tan

nan findixi e kε ra.

²⁹ E baloma sεrεxεe nan na, alo sansi xɔri sεrεxε, yunubi xafari sεrεxε, yunubi sɔtɔe sεrεxε, nun se birin naxee fixi Ala ma Isirayila bɔxi ma.

³⁰ E gbe nan sansi bogi singe ra, a nun hadiya birin naxee fima wo ya ma. A man lanma wo xa taami fi e ma sεrεxε ra, alako wo xa denbaya xa baraka sɔtɔ.

³¹ Sεrεxεdubεe mu lanma e xa xɔni nun xuruse sube yo don naxan faxa a yεtε ma, xa na mu a ra, wulai sube naxan ibɔɔxi.»

45

Bɔxi sεnιyεnxι

¹ «Wo na Isirayila bɔxi itaxun Isirayila bɔnsɔe ma tεmui naxε, wo xa yire nde ragata a xati ma Alatala bε, a xa findi a xa yire sεnιyεnxι ra. Na yire xa kuyε lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔjεn nun suuli nan ma, a xa gboe lan nɔngɔn ya wulu fu ma.

² Na kui, yire gbεtε xa maniya hɔrɔmɔbanxi tima dεnnaxε. Na xa kuyε lanma nɔngɔn ya kεmε suuli nan ma, a xa gboe fan lan nɔngɔn ya kεmε suuli ma, nun yire nde naxan xa tilinyi nɔngɔn ya tongo suuli lima, na xa lu na rabilinyi.

³ Wo xa Alatala xa hɔrɔmɔbanxi sεnιyεnxι ti na yire kui, naxan xa kuyε nɔngɔn ya wulu mɔxɔjεn nun suuli lima, a igboe nɔngɔn ya wulu fu.

⁴ Yire sεnιyεnxι na a ra, naxan bama Isirayila bɔxi ra sεrεxεdubεe bε, naxee tima Alatala ya i a xa wali rabafe ra a xa hɔrɔmɔbanxi kui. E xa

banxie fan tima naa nε Alatala xa yire sεniyenxi sεeti ma.

⁵ Na bɔxi naxan xa kuyε nɔngɔn ya wulu mɔxɔjεn nun suuli lima, naxan xa gboe nɔngɔn ya wulu fu lima, na findima Lewi bɔnsɔe gbe nan na, naxee walima hɔrɔmɔbanxi kui. E sabatide nan na ki.»

⁶ «Wo xa yire gbεtε maniya yire sεniyenxi fe ma, naxan findima taa gbe ra. A xa kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔjεn nun suuli, a igboe nɔngɔn ya wulu suuli. Isirayila bɔnsɔe birin gbe nan na ki.»

⁷ «Isirayila mangε xa bɔxi luma na yire sεniyenxi nun taa xa bɔxi sεetie nan ma sogetede nun sogegorode mabiri, han Isirayila bɔnsɔe naaninyie ra.

⁸ Na bɔxi findima a gbe nan na. A hayi mu na sɔnɔn Isirayila bɔnsɔe tɔɔrɔfe ma e xa bɔxi xa fe ra. Isirayila bɔnsɔe birin xa e gbe sɔtɔ.»

⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <Isirayila mangε, na xa wo wasa! Wo naxa n ma jama tɔɔrɔ, wo naxa fe xɔrɔxɔe raba e ra! Wo xa bira sεriyε nun tinxinyi fɔxɔ ra! Wo xa ba n ma jama ke munafe! Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»»

¹⁰ «Wo xa maniyasee xa kamali. Wo xa busali xa findi busali yati nan na. Wo xa fifa xa findi fifa yati nan na.

¹¹ Na firinyie xa lan, hali kerɛn to rawalima sansi xɔri maniyafe nan na, boore rawali ture maniyafe ra. Na busali nun na fifa, e birin xa maniyase nde ya fu li a sεriyε ki ma.

¹² Kɔbiri kole naxan xili <sikili,> na xa lan maniyase nde ya mɔxɔjεn ma, naxan xili <gera.>

Sikili tongo senni lanxi maniyase nde nan ma, naxan xili ‹mina.›»

¹³ «Wo xa hadiyae xa findi yi see nan na: mengi maniyę xəri konbo ya məxçən kui, wo xa konbo ya saxan ba a ra, fundenyi maniyę xəri konbo ya məxçən kui, wo xa konbo ya saxan ba a ra,

¹⁴ ture fifa kerən kui, wo xa litiri firin ba a ra (fifa kerən findi litiri kəmə firin litiri məxçən nan na),

¹⁵ yəxəs kəmə firin ya ma, wo xa yəxəs kerən ba a ra Isirayila bəxi fanyi birin ma. Yie nan bama sənsi xəri sərəxəe ra, sərəxə gan daaxie ra, xanunteya sərəxəe ra pama xunsare xa fe ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

¹⁶ Isirayila pama birin xa lu na fe kui e xa mangə malife ra.

¹⁷ Mange lanma a xa sərəxə gan daaxie nun sənsi xəri nun minse sərəxəe ba kike salie nun malabui ləxəs sali temui. A man xa yunubi xafari sərəxəe, sənsi xəri hadiyae, sərəxə gan daaxie, nun xanunteya sərəxəe ba Isirayila bənsəs xunsare xa fe ra.»

¹⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxə, ‹Kike singe, xi singe, wo xa tuura kerən ba sərəxə ra, lanyuru yo mu na naxan ma, hərəməbanxi rasəniyənfe ra.»

¹⁹ Sərəxədubə nde xa xuruse wuli tongo, naxan baxi yunubi xafari xa fe ra, a a maso hərəməbanxi sode də səetie ra, sərəxəbade tunxui naani ra, a nun hərəməbanxi tətə sode də səetie ra.

²⁰ Wo man xa na raba na kike xi soloferə nde ra, barima xa mixi nde bara yunubi raba

a mu naxan kolon, na sərəxə hərəməbanxi rasəniyənma nə.»

²¹ «Kike singe, xi fu nun naani nde ra, wo xa Sayamaleke Dangi Sali raba xi soloferə bun ma. Wo naxa taami ləbinitare yo don na təmui.

²² Na sali ləxəs, mangə xa tuura keren ba yunubi xafari sərəxə ra a yətə bə a nun pama bə.

²³ Na sali xi soloferə bun ma ləxə yo ləxə, mangə xa tuura soloferə ba sərəxə gan daaxi ra, a nun yəxəs kontonyi soloferə lanyuru yo mu na naxee ma. A man xa sikətə keren ba yunubi xafari sərəxə ra ləxə yo ləxə na xi soloferə bun ma.

²⁴ A man xa sansi xəri konbo ya saxan nun ture litiri ya naani ba sərəxə ra na tuurəe nun na yəxəs kontonyie birin səeti ma.»

²⁵ «Na sali waxati, na xi soloferə bun ma, a man xa na mööli ba sərəxə ra yunubi xafari sərəxəs səeti ma, a nun sərəxə gan daaxie səeti ma, a nun sansi xəri nun ture hadiyae səeti ma. Na sali fələma kike soloferə, xi fu nun suuli nde nan na.»

46

Sərəxəs

¹ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxə: «Sode də xa naadə, naxan na hərəməbanxi tətə kui sogetede biri ra, na balanma nə xi senni bun ma, kənə a rabima malabu ləxəs nun kike nəsənə sali təmui nə.

² Mangə a maso naa buntunyi sode də ra, a ti mənni. Sərəxədubə a xa sərəxə gan daaxi nun a xa xanunteya sərəxəs bama təmui naxə, a xa a

xinbi sin. A na ge na rabade, a xa mini. Sode də naade mu balanma, fo nunmare.

³ Nama e xinbi sinma ne naa Alatala ya i malabui ləxçəe nun kike nəenə sali ləxçəe ra.

⁴ Mange tan xa yəxəe xəməe senni nun yəxəe kontonyi keren ba sərəxəe ra malabui ləxçəe. Lanyuru yo naxa lu e ma.

⁵ Sansi xəri busali keren xa ba hadiya ra yəxəe kontonyi səeti ma. A man xa sansi xəri nde ba hadiya ra yəxəe booree səeti ma, a wama xasabi naxan xən, a nun ture litiri naani sansi xəri busali keren bə.

⁶ Kike nəenə xi singe, a xa tuura keren, yəxəe xəməe senni, nun yəxəe kontonyi keren nan ba sərəxəe ra, lanyuru yo mu na naxee ma.

⁷ A xa sansi xəri busali keren ba tuura bə, a xa keren ba yəxəe kontonyi bə, a nun a wama naxan xən yəxəe xəməe booree fan bə. A xa ture litiri naani sa busali keren keren səeti ma.

⁸ Mange xa so buntunyi sode də ra, a man xa mini mənni nan na.»

⁹ «Nama na fa təmui naxə Alatala batude sali ləxçəe ma, naxan na so kəçla sode də ra, a xa mini yirefanyi sode də ra. Naxan na so yirefanyi sode də ra, a xa mini kəçla sode də ra. Mixi yo naxa mini a soxi dənnaxə ra. A xa mini naadə gətəe ra.

¹⁰ Mange fan xa lu e ya ma, e so təmui nun e mini təmui.»

¹¹ «Sali ləxçəe nun ləxçəe sugandixie, mange xa sansi xəri busali keren ba tuura bə, a xa keren ba yəxəe kontonyi bə, a nun a wama naxan xasabi xən yəxəe xəməe booree bə. A xa ture litiri naani sa busali keren səeti ma.

12 Mange na wa sereχe jañigexi bafe Alatala bε, naxan findixi sereχe gan daaxi, xa na mu a ra, xanunteya sereχe, a lanma sogetede naade xa rabi a bε. A xa a xa sereχee ba alɔ a a bama ki naxe malabui lɔχɔe. A na ge na ra, a xa mini, naade fa balan.»

13 «Geesegε birin wo xa yεχεε ne kerem daaxi ba sereχe ra, lanyuru mu na naxan ma.

14 Wo xa sansi xɔri konbo ya saxan nun ture litiri kerem ba na yεχεε seeti ma geesegε birin. Yaamari na a ra naxan mu kanama abadan.

15 Na kui geesegε birin, yεχεε, sansi xɔri, nun ture xa ba sereχe gan daaxi ra.»

16 «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Xa mange bɔxi nde fima a xa di nde ma, na findima a xa di bε ke nan na, a fa lu a xa di xa die bε.

17 Kono xa a bɔxi nde fi a xa konyi nde ma, na luma ne na yi ra han xɔreya ne waxati. Na temui, na bɔxi man gibilemma mange nan ma. Mange xa bɔxi findima a xa die ke nan gbansan na.

18 Mange mu lanma a xa mixi yo ke ba a yi ra jama ya ma, a a keri a xɔnyi. A xa a yεte ke fi a xa die ma, alako n ma jama naxa fa makuya e xa bɔxi ra.»

19 Na temui, na xeme naxa n xanin hɔrɔmɔbanxi tete sode de ra, naxan na kɔla biri ra, a sereχedubee xɔnyi masen n bε. A naxa yire nde masen n bε menni sogegorode mabiri,

20 a a fala n bε: «Sereχedubee xa xuruse sube jinma be ne, naxan bama yunubi xafari sereχee ra, nun yunubi sɔtɔe sereχe ra. E man sansi xɔri sereχe ganma be ne, alako na se seniyenxie naxa jama tan naseniyen.»

²¹ Na xemē naxa n namini tete xungbe kui, a a tunxun naanie birin masen n be. Tete gbetee nu na na tunxun naani birin na,

²² naxee xa kuye nōngōn ya tongo naani lima, e igboe nōngōn ya tongo saxan. Na tete naani birin nu lan.

²³ Teebili gēmē daaxie nu fatuxi na tetee xelēe ma. Yiree nu na na teebilie bun ma te nu xuruma dēnnaxē.

²⁴ Na xemē naxa a fala n be, a naxē, «Kuri nan ya, sərexedubēe jama xa sərexēe jinma dēnnaxē.»

47

Xure naxan minima hōrōmōbanxi yire

¹ Na xemē naxa n nagbilen hōrōmōbanxi sode de ra sogetede mabiri, banxi ya nu rafindixi dēnnaxē ma. Menni n naxa ye to mini ra. Na ye nu kelima sərexebade kōla mabiri ne.

² Na xemē naxa n namini kōla sode de ra, muxu tete mabilin tandem biri ra, han tete sode de ra sogetede mabiri. Ye nu xalema sode de yirefanyi biri ra.

³ Na xemē to mini sogetede biri ra, luuti nu na a yi ra, a naxa nōngōn ya wulu keren maniya menni. A fa n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n san kōnyi.

⁴ A man naxa nōngōn ya wulu keren maniya, a n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n xinbi. A man naxa nōngōn ya wulu keren maniya, a n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n tagi.

5 A to nɔngɔn ya wulu kerɛn gbɛtɛ maniya, na ye nu bara findi xure ra mixi mu nu nɔma naxan igiride, fo a xa ye masa.

6 Na tɛmui a naxa n maxɔrin, «Adamadi, i bara yi fe to a fanyi ra? A naxa n xanin xure dɛ ra.

7 Menni n naxa wuri bili gbegbe to, e tixi xure dɛ firin na.»

8 Na xɛmɛ naxa a fala n bɛ, «Yi xure xun tixi sogetede nan na, a sa goro Yurudɛn fare ma, a sa sin baa ma, naxan ye mu fanxi. Xure ye na baa li dɛnnaxɛ, baa ye fanma nɛ a fanyi ra,

9 yɛxɛe fa balo. Yɛxɛ wuyama nɛ mɛnni na xure ye xa fe ra, naxan baa ye fanma. Na xure ye na lu dɛnnaxɛ, nimasee baloma nɛ a fanyi ra.

10 Keli En Gedi ma, han a sa dɔxɔ Egelayimi ra, yɛxɛsuxuie dinma nɛ mɛnni birin na, e e xa yɛlɛe sa. Yɛxɛ mɔɔli birin nan suxuma naa, alɔ naxee toma Baa Xungbe ma.

11 Ye yire ndee mu fanma, alako fɔxɔe xa lu naa.

12 Wuri bili mɔɔli birin nan bulama na xure dɛ firinyi ma. E burexɛ mu lisima, e bogi fan. Kike yo kike e bogima nɛ a fanyi ra na xure ye xa fe ra naxan kelima hɔrɔmɔbanxi kui. E bogi findima baloe nan na, e burexɛ findi seri ra.»

13 «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxɛ: Wo xa yi bɔxi itaxun Isirayila bɔnsɔe fu nun firinyie ma, a xa findi e ke ra. N xa na naaninyie masen wo bɛ. Yusufu bɔnsɔe bɔxi itaxunxi firin nan sɔtɔma,

14 naxee birin lan. Isirayila bɔxi findima wo birin ke nan na, alɔ n na n kali wo benbae bɛ ki naxɛ.»

¹⁵ Bɔxi naaninyie nan ya: A kɔɔla sɛeti fɔlɔma Baa Xungbe nan ma, a siga Xetelon kira ra, a dangi Lebo Xamata ra, Tisedadi,

¹⁶ Berota, Sibirayima, naxan na Damasi nun Xamata tagi, han a sa dɔxɔ Xaseri Tikoni ra, naxan na Xawuran naaninyi ra.

¹⁷ Na kui, na naaninyi kelima baa xungbe nan ma, a siga han Xasari Enan, naxan na Damasi kɔɔla mabiri. Tisafoni bɔxi na kɔɔla nan ma. Isirayila naaninyi nan na ki kɔɔla mabiri.

¹⁸ Isirayila bɔxi naaninyi sogetede mabiri kelima Damasi ne, a siga Xawuran. Yuruden xure findixi naaninyi nan na Galadi bɔxi nun Isirayila bɔxi tagi, a sa baa li sogetede biri ra. Isirayila naaninyi nan na ki sogetede mabiri.

¹⁹ Isirayila bɔxi naaninyi yirefanyi mabiri kelima Tamari, a siga han Meriba Kadesi, han Misira xure nun baa xungbe ma. Isirayila naaninyi nan na ki yirefanyi mabiri.

²⁰ Isirayila bɔxi naaninyi sogegorode mabiri kelima baa xungbe nan ma, han Lebo Xamata longori. Isirayila naaninyi nan na ki sogegorode mabiri.

²¹ «Wo xa yi bɔxi itaxun wo bore ma Isirayila bɔnsɔee ki nan ma.

²² A xa findi wo ke ra, a nun mixie ke ra naxee sabatixi wo xɔnyi a nun e xa die. Wo xa e tongo ałɔ Isirayila lasiri, naxee ke sɔtɔma Isirayila bɔxi ma wo ya ma.

²³ Na xɔŋee sabatixi bɔnsɔe naxan ya ma, e xa e ke sɔtɔ menni ne. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

48*Isirayila bɔnsœe naaninyie*

¹ «Bɔnsœe xilie nan ya: Dana bɔnsœe xa bɔxi na kɔla mabiri ne Xetelon kira ra, kelife Lebo Xamata, a sa dɔxɔ Xasari Enan ra, naxan na Damasi nun Xamata naaninyi ra kɔla mabiri. A keli naaninyi ra naxan na sogetede mabiri han baa xungbe.»

² «Aseri bɔnsœe xa bɔxi na Dana bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede naaninyi ma han sogegorode naaninyi.»

³ «Nafatali bɔnsœe xa bɔxi na Aseri bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁴ «Manasi bɔnsœe xa bɔxi na Nafatali bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁵ «Efirami bɔnsœe xa bɔxi na Manasi bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁶ «Ruben bɔnsœe xa bɔxi na Efirami bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁷ «Yuda bɔnsœe xa bɔxi na Ruben bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁸ «Yire sεniyenxi na Yuda bɔnsœe xa bɔxi naaninyi sεeti nan na, kelife sogetede han sogegorode. Na bɔxi xa gboe nɔngɔn ya wulu mɔxɛnɛn nun suuli, a kuya kelife sogetede naaninyi han sogegorode naaninyi. Alatala xa hɔrɔmɔbanxi tixi a tagi.»

9 «Na yire səniyenxi naxan sama a xati ma Alatala bε, a xa kuyε lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli nan ma, a xa gboe lanma nɔngɔn ya wulu fu nan ma.

10 Sərəxədubəe luma na yire səniyenxi nan kui, naxan xa kuyε lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli ma kɔɔla biri ra, a xa gboe nɔngɔn ya wulu fu sogegorode biri ra, a xa gboe sogetede biri ra nɔngɔn ya wulu fu, a xa kuyε yirefanyi biri ra nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli. Alatala xa hɔrɔmɔbanxi tima na yire səniyenxi nan tagi.

11 Mənni findima sərəxədubəe nan gbe ra, naxee sugandixi Sadəki bɔnsɔe ya ma. E nu n nabatuma a fanyi ra, e mu n yanfa alɔ Lewi bɔnsɔe mixi gbɛtə naxee e makuya n na Isirayilakae muruta təmui.

12 Na yire səniyenxi saxi a xati ma e tan nan bε Lewi bɔnsɔe xa yire səeti ma.»

13 «Na yire xa kuyε nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli, a xa gboe nɔngɔn ya wulu fu, sərəxədubəe xa bɔxi.

14 A mu lanma e xa na bɔxi mati, a mu lanma e xa na masara bɔxi gbɛtə ra, a mu lanma e xa na fi mixi yo ma, barima bɔxi hagige na a ra naxan səniyenxi Alatala bε.»

15 «Bɔxi naxan luxi, naxan xa gboe lanma nɔngɔn ya wulu suuli ma, a xa kuyε nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli, na findima taa gbe nan na banxie nun mère luma dənnaxε. Taa yati luma ne na bɔxi tagi.

16 Na bɔxi səeti naanie birin lan nɔngɔn ya wulu naani ya kəmə suuli nan ma, a kɔɔla

sæeti, a yirefanyi sæti, a sogetede sæti, nun a sogegorode sæti.

¹⁷ Na bɔxi naxan luma taa sæti ra, na bɔxi sæti naanie fan birin lan nɔngɔn ya kɛmɛ firin ya tongo suuli nan ma, a kɔɔla sæti, a yirefanyi sæti, a sogetede sæti, nun a sogegorode sæti.

¹⁸ Bɔxi dɔnxɔe naxan luma bɔxi seniyenxi xa kuye sæti firinyi ra, naxan nɔngɔn ya wulu fulima a sogetede nun a sogegorode, na findima mɛre nan na taa walikɛe bɛ,

¹⁹ naxee kelima Isirayila bɔnsɔe birin ma.

²⁰ Na bɔxi birin xa kuye lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn ya wulu suuli nan ma, a xa gboe fan lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn ya wulu suuli nan ma. Na birin saxi a xati nan ma taa nun hɔrɔmɔbanxi xa fe ra.»

²¹ «Bɔxi naxan na yire seniyenxi nun taa sæti ra, na findima mange nan gbe ra. A kelima bɔxi seniyenxi ne, naxan kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli sogetede mabiri, a siga han Isirayila naaninyi sogetede mabiri. A man kelima bɔxi seniyenxi ne naxan kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔjɛn nun suuli sogegorode mabiri, a siga han Isirayila naaninyi sogetede mabiri. Na bɔxi luma Isirayila bɔnsɔe xa bɔxi sæti nan na. Yire seniyenxi nun hɔrɔmɔbanxi luma na bɔxi nan tagi.

²² Na kui, taa yire nun Lewi bɔnsɔe xa bɔxi luma mange xa bɔxi nan tagi, naxan na Yuda bɔnsɔe nun Bunyamin bɔnsɔe xa naaninyie sæti ra.»

²³ «Bunyamin bɔnsɔe xa bɔxi na Yuda bɔnsɔe xa bɔxi naaninyi sæti nan na, kelife sogetede

han sogegorode.»

²⁴ «Simeyən bənsəe xa bəxi na Bunyamin bənsəe xa bəxi naaninyi səeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

²⁵ «Isakari bənsəe xa bəxi na Simeyən bənsəe xa bəxi naaninyi səeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

²⁶ «Sabulon bənsəe xa bəxi na Isakari bənsəe xa bəxi naaninyi səeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

²⁷ «Gadi bənsəe xa bəxi na Sabulon bənsəe xa bəxi naaninyi səeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

²⁸ «Gadi bənsəe xa bəxi xa naaninyi yirefanyi mabiri, a kelima Tamari ne han Meriba Kadesi xa ye yire, Misira xure goroma baa xungbe ma dənnaxə.»

²⁹ «Bəxi nan yi ki, wo fama naxan itaxunde Isirayila bənsəee ma, a xa findi e ke ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

³⁰ «Taa sode dəe xilie nan yi ki: Naadə naxee na taa kəola səeti, naxan kuya nəngən ya wulu naani kəmə suuli,

³¹ Isirayila bənsəe Ruben, Yuda, nun Lewi xilie nan sama e xun ma.»

³² «Naadə naxee na taa sogetede səeti, naxan kuya nəngən ya wulu naani kəmə suuli, Isirayila bənsəe Yusufu, Bunyamin, nun Dana xilie nan sama na naadə saxanyi xun ma.»

³³ «Naadə naxee na taa yirefanyi səeti, naxan kuya nəngən ya wulu naani kəmə suuli, Isirayila bənsəe Simeyən, Isakari, nun Sabulon xilie nan sama na naadə saxanyi xun ma.»

34 «Naade naxee na taa sogegerode seeti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani kemə suuli, Isirayila bɔnsɔe Gadi, Aseri, nun Nafatali xilie nan sama na naade saxanyi xun ma.»

35 «Taa rabilinyi lanma nɔngɔn ya wulu fu nun solomasaxan nan ma. Fɔlɔfe na lɔxɔe ma, na taa xili falama ne, <Alatala na menni.›»

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Reformée Néerlandaise et les Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2